

GŁOS

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W KRAKOWIE

TYGODNIK NOWOHUCKI

29 listopada 2002 r., nr 48 (608)

Cena 1,50 zł

Wzorce zachodnie w nowohuckim wydaniu

SIEKIERA ZAMIAST STRZELBY

Wszystkich nas bulwesaują informacje mówiące o tragicznych zdarzeniach choćby w amerykańskich szkołach. Uczniowie strzelają do kolegów, nauczycieli... Jakby i w tym „nasi” zaczęli naśladować Zachód. W pokoju nauczycielskim Zespołu Szkół Mechanicznych nr 3 w Nowej Hucie dwóch nastolatków zaatakowało ucznia siekierą. Zraniono 17-letniego Krystiana Ł. Jego życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Zdarzenie nastąpiło rano, 20 listopada.

(CIĄG DALSZY NA STR. 8)

Małopolska nadal w czołówce schorzeń zawodowych w Polsce

OCHRONA PRACY

Ochrona pracy zawsze odgrywała istotną rolę w państwie. W poprzednim systemie ludzie pracy podlegali szczególnej ochronie, ale nie chroniło to ich przed wypadkami i chorobami zawodowymi. Ekstensywny rozwój przemysłu narażał zdrowie i życie ludzi. Po przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych nadal działały zmodyfikowane struktury organizacyjne stojące na straży ochrony pracy. Jedną z podstawowych instytucji w tym zakresie jest Państwowa Inspekcja Pracy z głównym inspektorem pracy na czele. W Krakowie działa

Okręgowy Inspektorat Pracy z siedzibą na pl. Szczepańskim, którym kieruje Tadeusz Fic, okręgowy inspektor pracy. Istotną rolę odgrywa Małopolska Komisja Ochrony Pracy. 18 listopada uczestniczyłem w posiedzeniu tej komisji. Ze względu na wagę spraw tam poruszanych, dotyczących chorób zawodowych w Małopolsce, przybliżyłem tę problematykę Czytelnikom „Głosu”. Również warto odnotować wyniki konkursu „Pracodawca organizator pracy bezpiecznej”.

(CIĄG DALSZY NA STR. 10)

LINEA
SZYLDY
NAPISY
TABLICE
REKLAMOWE
Kraków
os. Słoneczne 11
tel./fax (12)
425-95-25
644-34-64
425-93-08
www.linea.krakow.pl

DELIKATESY ZIKO
✓ Kiełbasa węgierska 1 kg - 5,29
✓ Makaron „Kluszczyki babuni” 250 g - 1,25
✓ „Nestle” Cini-Minis” 250 g - 4,49
✓ Wafle „Elitesse” Skawa 55 g - 0,89
✓ Piwo „Tatra pils” puszka 0,5 l - 1,99
os. Piastów 60

W dzisiejszym numerze
kolumna „SPORT”
wyjątkowo na str. 15!

Pod Wawelem
najlepiej jeździć z...
TAXI WAWEL
96-66
0501-44-96-66
BEZPŁATNE ZAMAWIANIE
0800-66-66-66
Największy
rabat 30%

WESELNE PRZYJĘCIA
TEL. 648-36-04

KSERO Kolorowe 10
(wyp. kaset wideo)
CODZIENNIE
czarno-białe i kolor 9-21

HURTOWNIA I SERWIS
MARAX
Kraków, ul. Makuszyńskiego 24,
tel./fax: 643-66-01, 644-13-12
www.marax.com.pl
PROMOCJA!
KUPON RABATOWY
KOTŁY, GRZEJNIKI 15%
GRZEJNIKI pow. 3000 zł 20%
KOTŁY C.O.
(JUNKERS, VAILLANT, TERMET, ZĘBIEC itp.)
GRZEJNIKI C.O.
(PURMO, KERMI, ELECTROLUX)

RADIO TAXI
96-22
422-22-22
tel. kom. 0601-88-96-22
NAJTANIEJ W KRAKOWIE
BEZPŁATNE ZAMAWIANIE TAKSÓWEK
0800 22-22-22

ROSA
STUDIO ODNOWY BIOLOGICZNEJ
www.rosa.cc.pl
SOLARIUM
SAUNA
T 642-11-11

ZARZĄDZANIE WIEDZĄ W POLSKICH HUTACH STALI

Zarządzanie wiedzą w Polskich Hutach Stali – kierunki szkolenia i doskonalenia kadr hutniczych – to temat spotkania, które odbyło się 20 listopada br. w Ośrodku Szkolenia Zawodowego „PHS”-HTS. W konferencji wzięli udział zarówno naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie jak i praktycy, czyli szefowie komórek odpowiedzialnych za szkolenie i podnoszenie kwalifikacji pracowników z hut: Sendzimira, Katowice, Cedler i Florian.

Ofertę szkoleniową Ośrodka Szkolenia Zawodowego HTS zaprezentował wszystkim uczestnikom konferencji Janusz Michalski. Mówił m.in. o bardzo rozbudowanych propozycjach podnoszenia wiedzy zawodowej dla pracowników nowohuckiego kombinatu. O konferencji, która odbyła się w os. Złotej Jesieni piszemy na str. 5.

BAJMOT TWÓJ SKLEP MOTORYZACYJNY
Części zamienne do samochodów:
ŁADA, TAVRIA, UAZ, SKODA, FIAT,
FSO, DAEWOO, ŻUK
oraz do samochodów produkcji zachodniej i japońskiej
os. Szklane Domy 1, tel./fax 644-17-26
NIE MASZ GOTÓWKI - POMOŻEMY RATAMI

NOWE OBRÓBK

W wielu miejscach Nowej Huty widać zwyczajki, czyli samochody z podnośnikami zakończonymi koszami, z których prowadzone są prace dekarne przy obróbkach blacharskich. Prace są prowadzone w budynkach administrowanych przez ADREM S.A. W ten sposób realizowany jest długofalowy program napraw w wielu starych nowohuckich kamienicach.

(sp) Fot. autor

SAMOTNA, NIE „ZŁOTA”

Kto uparł się, by ten etap ludzkiego życia nazwać „złotą jesienią”? Jej początek powinien teoretycznie wyznaczać dzień przejścia na emeryturę. Gdy praca zawodowa przestaje porządkować codzienny rytm dnia, czasu dla siebie ma się więcej. Jak wygląda codzienna rzeczywistość polskich emerytów i rencistów?

Za szczęśliwych uważać się mogą ci, którzy mają działkę, psa czy kota

lub towarzystwo do zagrania partyjki kart czy warcabów. W niektórych przypadkach – najczęściej po śmierci współmałżonka – samotność doprowadza jednak do desperacji: – Zostałam sama, nie mam do kogo ust otworzyć. Telewizora mam dość, czuję, że zwariuję. Co mam ze sobą zrobić? – zadzwoniła do redakcji zdesperowana Czytelniczka.

(CIĄG DALSZY NA STR. 8)

SYLWESTER
W LUSTRZANEJ SALI TAŃCA
os. Górali 4
♦ jak zawsze wspaniała zabawa
♦ znowu najniższa cena
- 180 zł od osoby
Inf. i rezerwacja: tel. 644-38-98 w. 21, 642-28-70

INTROLIGATOR
OPRAWA: ♦ DOKUMENTACJI
♦ DIENNIKÓW USTAW
♦ PRAC DYPLOMOWYCH
Centrum B, bl. 7 Tel. 644-12-25

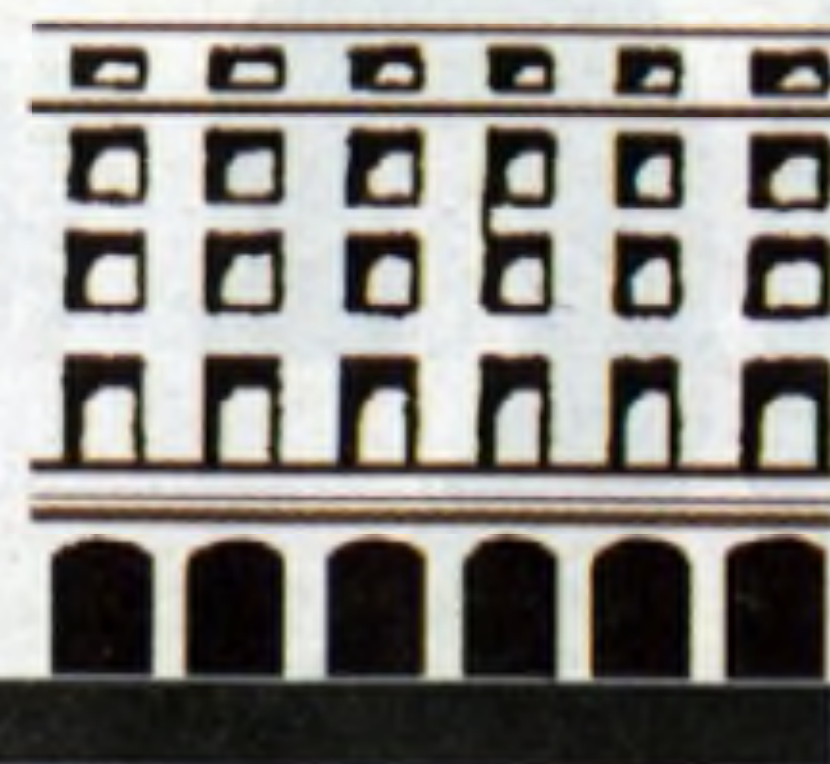
TAXI BARBAKAN 96-61
0501-13-96-61, 0602-238-000
BEZPŁATNE ZAMAWIANIE TAKSÓWKI
Z TELEFONU „GSM PLUS”
0800-400-400

OKNA PCV
DREWNIANE
ALUMINIOWE
NASZ STANDARD OKNA PCV
Nowości
Okna 1465 x 1435 tylko 799,- (z montażem)

CENTRUM I OKOLICE

Kwiaciarnia „Róża”
Piękno • Styl • Elegancja
MARIUSZ NAWALNY

- ♦ artystyczne bukiety ślubne
- ♦ kompozycje okolicznościowe
- ♦ wiązanki pogrzebowe i wieńce
- ♦ serwis kwiatowy w kraju i za granicą
- ♦ dekoracje firm i banków kwiatami

AKCEPTACJA KART PŁATNICZYCH
 pon.-pt. 9-19, sob. 7-18, niedz. 10-17
 os. Kombatantów 6, tel./fax 649-24-64

KRÓTKO O DZIELNICY

• Gdy hucznie otwarto nowe skrzyżowanie bezkolizyjne al. Jana Pawła II z ul. Stelli Sawickiego nikt nie spodziewał się, że za chwilę na kilka miesięcy na tej ostatniej ulicy zostanie podjęty remont kanalizacji opadowej (nieopodal płyty lotniska). Remont przeprowadzono w miarę szybko, ale długo trzeba było czekać na renowację nawierzchni. Wreszcie ją przeprowadzono i ta ważna arteria jest w pełni drożna. (P)

ZDAŻYĆ PRZED ZIMĄ

Aura w tym roku łaskawa i mimo końcówki listopada jest ciepło i bezśnieżnie. W wielu miejscach Nowej Huty są prowadzone jesienne porządki. Zeschnięte liście są gromadzone w przyzmy. Oby tylko nie zalegały one zbyt długo i wywieziono je przed nadejściem zimy. (sp) Fot. autor

NAPADLI GO W ŚMIETNIKU

23 listopada o godz. 10.15 powiadomiono KP Nowa Huta, że w śmietniku, przed jednym z bloków w os. Sportowym napadnięto i pobito do utraty przytomności 19-letniego mieszkańca tego osiedla. Przybyła na miejsce zdarzenia policja ustaliła, że pokrzywdzony, który tam mieszka i tam zbiera puszki, zaatakowany został w „swoim” śmietniku przez dwóch nastolatków, którzy zażądali od niego pieniędzy. Gdy odmówił,

jeden ze sprawców podniósł wyrzucaną tam donicę i uderzył go nią w głowę. Chłopak stracił przytomność. Odnaleziony został przez jednego z mieszkańców bloku. Z poważnymi obrażeniami czaszki został odwieziony do Kliniki Akademii Medycznej przy ul. Botanicznej. Ze szpitala wyszedł po udzieleniu mu pierwszej pomocy. Wyszedł, na własne żądanie w stanie zagrażającym jego życiu. Dochodzenie trwa. (jdz)

ZNISZCZYŁ BAR

24 listopada policjanci z KP Bieńczyce-Grębałów, w rejonie ul. Wadowickiej, zatrzymali 18-latkę na gorącym uczynku niszczenia mienia. Ustalono, że wcześniej zniszczył on wyposażenie w barze znajdującym się przy tej ulicy i powybił szyby w parkującym w jego pobliżu samochodzie. Straty wyceniono na 1500 zł. Nastolatek wylądował w policyjnym areszcie. Przypomnijmy, za zniszczenie mienia grozi kara do 5 lat więzienia. (jdz)

ODPADY NIEGABARYTOWE

Tzw. odpady niegabarytowe stanowią problem w wielu nowohuckich osiedlach. W poprzednich latach informowano mieszkańców o terminach wywozu odpadów niegabarytowych, co powodowało pewną synchronizację w ich usuwaniu. Co prawda teraz stare meble i odpady po remontach są co jakiś czas wywożone, ale bywa, że zalegają w pobliżu altan śmietnikowych dłużej. (sp) Fot. autor

Stanisława Urbaniak wiceprezydentem M. Krakowa.
 red. Sławomir Pietrzyk rajcą krakowskim

ZMIANY WE WŁADZACH KRAKOWA

W poniedziałek, 25 bm. Prezydent Jacek Majchrowski na konferencji prasowej poinformował o doborze najbliższych współpracowników. Wiceprezydentami zostali: Stanisława Urbaniak, Tadeusz Trzmiel i Zbigniew Zuziak. Pełnomocnikiem ds. inwestycji został były wiceprezydent Krzysztof Adamczyk. Na swoich stanowiskach pozostają skarbnik miasta Lesław Fijak i sekretarz miasta Paweł Stańczyk. W najbliższych dniach zostanie powołany jeszcze jeden wiceprezydent i trzech pełnomocników. Miło nam poinformować, że Stanisława Urbaniak jest od lat związana z Nową Hutą. Tutaj mieszka w os. Niepodległości i dotychczas pełniła funkcję dyrektora Policealnego Studium Pracowników Służb Społecznych w os. Stalowym. Od 1994 była radną SLD w Radzie Miasta Krakowa i pracowała w Komisji ds. Rodziny i Polityki Społecznej. Była także członkiem Rady Pomocy Społecznej przy ministrze pracy i polityki społecznej. Obecnie jako wiceprezydent będzie odpowiadać za politykę społeczną. Pełniąc tę funkcję nie będzie mogła sprawować mandatu radnego. Jej miejsce w Radzie Miasta Krakowa zajmie Sławomir Pietrzyk, który kandydował w tym samym okręgu nr 7 i zdobył 815 głosów. (mp)

WRAK W AL. RÓŻ

Ten wrak starej lady na ceglówkach stoi w samym centrum Nowej Huty przy al. Róż. Wiele osób interweniowało w sprawie jego usunięcia. Straż Miejska zna sprawę i po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego zleciła jego odholowanie. Na razie jednak ZGK zwleka z zabranieniem auta. (sp) Fot. autor

JUNKERS VAILLANT

TERMET ARISTON BERETTA

- ♦ OSZCZĘDNOŚCIOWE PIECE ŁAZIENKOWE I C.O. (gazowe i elektryczne)
- ♦ INSTALACJE SANITARNE I C.O.
- ♦ GRZEJNIKI ♦ RURY ♦ ZAWORY

MONTAŻ • TRANSPORT • RATY

F.H.U. „RELAX”

648-46-19, 0502 587-520

os. Niepodległości 3 (obok Pizza Int) **NAJNIŻSZE CENY**

URZĄDZENIA GRZEWCZE I SANITARNE

WOD.-KAN., GAZ-C.O.

JUNKERS

ARISTON

termet

MONTAŻ - RATY - SERWIS

F.H.U. „Le-Mar” os. Jagiellońskie 19

(paw. handlowy obok „Biedronki”) tel. 647-83-44, 0602-226-482

USTRZELONO CZARNEGO KORMORANA

24 listopada ok. godz. 15.00 wędkarze łowiący ryby w Wiśle (w pobliżu Jacht Klubu „Mogita”) powiadomili KP Nowa Huta o tym, że godzinę wcześniej usłyszeli strzały z broni i zauważyli, że do wody wpada ptak. Podpłynęli do ptaka. Okazało się, że ktoś ustrzelił będącego pod ochroną czarnego kormorana. Ptaka przywieziono do komisariatu w os. Zgody. O zdarzeniu policjanci powiadomili Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami.

Trwają czynności mające ustalić, kto i z jakiej broni strzelił do ptaka. Pozostaje też pytanie – dlaczego?

A tak na marginesie. Nie jest chyba aż tak źle z ochroną środowiska w Nowej Hucie, skoro prawie pod kombinat przylatują czarne kormorany. (jdz)

WŁAMANIA W OS. HUTNICZYM

W nocy z 19 na 20 listopada włamało się do sklepu cukierniczego w os. Hutniczym. Złodzieje weszli do wnętrza sklepu, zrywając kłódki zabezpieczające kraty w oknach i wybijając szyby. Skradli m.in.: alkohole różnych marek, kawy, słodycze, wagi elektroniczne i radiomagnetofon.

Kolejnej nocy, w podobny sposób włamali się złodzieje do kiosku gastronomicznego w tym osiedlu. Z kiosku skradli m.in.: dwie kuchenki mikrofalowe i papierosy różnych marek. Straty wyceniono na 3000 zł. (jdz)

ZMARLI KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

***

Stanisław MERC, lat 75

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 16.

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk. Redaguje zespół. Telefon red.: 643-44-33. Fax 643-66-33. E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl. Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków. Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków. SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.

DRUK: DRUKARNIA POLSKA Sp. z o.o., ul. Centralna 51, 31-586 Kraków.

Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

TARGI PRACY

Pragnąc zaspokoić potrzeby ludzi poszukujących zatrudnienia, Małopolska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy wraz z Centrum Edukacji i Pracy w Krakowie organizują Targi Pracy „Edukacja drogą do sukcesu”.

Targi Pracy adresowane są do:
– osób bezrobotnych o różnym profilu wykształcenia (posiadających specjalistyczne uprawnienia i kwalifikacje zawodowe oraz aktualne książeczki zdrowia uprawniające do pracy w gastronomii),

– absolwentów wyższych uczelni i szkół ponadgimnazjalnych (możliwość zatrudnienia na staż zawodowy lub umowę absolwencką),

– studentów i młodzieży uczącej się i zainteresowanej podjęciem pracy dorywczej w czasie wolnym od nauki (promocje, degustacje, rozprowadzanie materiałów reklamowych, ulotek, gazetki itp.)

Targi Pracy „Edukacja drogą do sukcesu” mają na celu:

– przede wszystkim prezentację ofert pracy dla młodzieży. Ale nie tylko. Znajdą się tam też oferty dla starszych osób poszukujących zatrudnienia,

– przygotowanie uczestników do intensywnego i efektywnego poszukiwania pracy.

Rynek pracy wymaga obecnie zupełnie innego podejścia do poszukiwania zatrudnienia. Aby temu sprostać, trzeba sięgnąć do wiedzy z za-

kresu psychologii, socjotechniki, marketingu itp. Niezbędna jest także znajomość nowych technik poszukiwania pracy.

Te targi będą więc okazją do zdobycia wszystkich potrzebnych informacji niezbędnych do efektywnego jej poszukiwania.

W czasie trwania targów chętni będą mogli uczestniczyć w szkoleniach i warsztatach z zakresu aktywnego poszukiwania pracy oraz skorzystać z indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego.

Będzie to też okazja do skorzystania z bezpłatnych konsultacji z zakresu prawa pracy, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, prawach i obowiązkach absolwentów, możliwości zakładania własnej działalności gospodarczej oraz informacji o kursach i szkoleniach.

Wszelkie informacje dotyczące Targów Pracy otrzymać można w:

CENTRUM EDUKACJI I PRACY, 30-018 Kraków, al. Słowackiego 44. Fax/tel. (012) 633-07-06, tel. (012) 633-23-88. Telefonicznie można też zgłosić swój udział w Targach.

(jdz)

PROGRAM TARGÓW PRACY

11.00 – otwarcie targów,

11.10–11.30 – prezentacja pracodawców i oferowanych miejsc pracy,

11.30–11.45 – informacja o losach absolwentów z Targów Pracy „Debiut 2002” (wręczenie przez pracodawców certyfikatów „Pierwszej Pracy”),

12.00–13.00 – dyskusja panelowa – „Edukacja drogą do sukcesu”,

12.00–12.15 – oferta szkoleniowa Ośrodka Szkolenia Zawodowego OHP,

12.00–13.15 – warsztaty grupowe prowadzone przez liderów Klubu Pracy: „Jak skutecznie szukać pracy”,

12.00–13.15 – warsztaty grupowe prowadzone przez liderów Klubu Pracy: „Jak przygotować dokumenty aplikacyjne dla pracodawcy”,

13.15–13.45 – autoprezentacja (profesjonalny pokaz makijażu),

14.30–14.40 – wstępna informacja CEiP o przebiegu targów (o tym, ile pracodawcy zaoferowali miejsc pracy i ile osób zatrudniono).

STOISKA STAŁE

11.30–14.30. W tych godzinach czynne będzie **stoisko lidera Klubu Pracy** oferujące: poradnictwo indywidualne, testy pomagające lepiej poznać swoje zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje zawodowe.

W tych też godzinach czynne będzie **stoisko Ośrodka Szkolenia Zawodowego**, którego pracownicy przedstawią oferty kursów dających uprawnienia zawodowe lub przyuczające do zawodu.

W tym samym czasie będzie można też skorzystać z ofert stoisk:

• Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej – WUP Kraków (informacje o aktualnej sytuacji na rynku pracy, poradnictwo zawodowe, prezentacja metod i technik poszukiwania pracy, pomoc w przygotowaniu dokumentów zawodowych zgodnych z obowiązującymi standardami).

• Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (poradnictwo z zakresu możliwości uruchomienia działalności gospodarczej, prawa pracy, prawa gospodarczego, możliwości uzyskania kredytu).

• Regionalne Centrum Informacji Europejskiej (informacje o wymogach europejskiego rynku pracy).

• Stowarzyszenie Rozwoju i Integracji Młodzieży (informacje z zakresu wolontariatu europejskiego).

• Porady prawne (informacje z zakresu prawa pracy).

• Stoisko prasowe – możliwość zamieszczenia bezpłatnego ogłoszenia przez bezrobotnych poszukujących pracy.

Happening w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 52

ŻYCIE BEZ PAPIEROSA

W ubiegłym tygodniu obchodziliśmy coroczny „Dzień bez Papierosa”. Nałóg palenia tytoniu przeżywa na całym świecie poważny kryzys. Niestety duże światowe koncerny tytoniowe tracące klientów w swoich państwach podjęły ekspansję w krajach Europy Środkowej. Tutaj powstały nowe fabryki papierosów lub zmodernizowano już istniejące. Tutaj prowadzi się potężne kampanie reklamowe i mimo napisów na papierosach o ich szkodliwości dla zdrowia, nadal spore rzesze społeczeństwa puszczają z dymkiem potężne kwoty z tak skromnych dochodów. Najgroźniejszym zjawiskiem jest palenie papierosów przez młodych ludzi. W Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 14 w os. Dywizjonu 303, w XXX LO przeprowadzono 19 listopada happening antynikotynowy. W różnej formie próbowano przybliżyć młodym ludziom groźby, jakie niesie palenie papierosów.

Wtorek listopadowy niby był zwykłym dniem w szkole. Odbываły się lekcje tak jak zawsze, ale jednak w różny sposób dawano młodym ludziom sygnały o szkodliwości palenia tytoniu. Na korytarzach umieszczono plakaty przedstawiające zagrożenia związane z paleniem. Istotną rolę odegrały szkolne media. Podczas audycji radiowej swoimi doświadczeniami dzielili się zarówno ci, co nie palą, jak ci co już wpadli w szpony nałogu. Wydzwięk był jeden: nie warto sięgać po papierosa, bo potem zostajemy niewolnikiem zmierzającym po równi pochyłej w jednym kierunku – dyskomfortu fizycznego, chorób, a nawet do najgorszego, przedwczesnej śmierci. Dużą popularnością cieszyły się konkursy i krzyżówki z nagrodami. Wszyscy chcieli wygrać gumę do żucia, a przy okazji przyswajali sobie prawdę, że nie warto palić. Uruchomiono także punkt służby zdrowia, gdzie mierzono ciśnienie krwi.

Uczniowie podpisują deklaracje o niepaleniu papierosów, które przyjmowała Małgorzata Szejkwowska, organizatorka happeningu.

Może przydałby się następnym razem jeszcze spirometr. Na przerwach można było zobaczyć sugestywną pantomimę i Śmierć w przemawiającym do wyobraźni przebraniu. Wszystko miało służyć jednemu: obrzydzeniu palenia tytoniu. Czy był skutek? Chyba tak, bo wielu uczniów podpisywało deklarację o niepaleniu tytoniu. Najważniejsze, że może trafić do młodych ludzi, że

palenie tytoniu to nic przyjemnego i że za własne pieniądze można narobić sobie samych kłopotów. Chwała nauczycielom i rodzicom, którzy przyczynili się do zorganizowania happeningu, a przede wszystkim pani dyr. Marii Dobrowolskiej patronującej całej akcji i jej bezpośredniej organizatorce Małgorzacie Szejkwowskiej, nauczycielce biologii.

(SP) Fot. autor

ANTYWŁAMANIOWE
♦ OKNA ♦ DRZWI

GERDA

**SPRZEDAŻ,
MONTAŻ,
SERWIS,
RATY**

HANBUD os. Niepodległości 3
641-67-54

InterAuto
AUTORYZOWANY DEALER SKODY
Kraków, ul. Kocmyrzowska 1A

Škoda Octavia Combi
adventure 4X4
już za **59 900 zł**

• ubezpieczenia • kredyty •
• leasing • zamiany •

Opony zimowe GRATIS
Pakiet ubezpieczeń na rok w promocyjnej cenie

SKODA
AUTO

SALON 644-73-43
685-51-55
FAX 644-69-04
SKLEP 644-78-56
KREDYTY 685-51-55
SERWIS 644-08-86
CZĘŚCI 644-78-56
BLACHARNIA LAKIERNIA
644-97-84

24 h Assistance
(0604) 58-40-80

www.interauto.krakow.pl
e-mail: salon@interauto.krakow.pl

15 listopada, gdy wiadomo już było, że większość głoszących krakowian na swojego prezydenta wybrało prof. Jacka Majchrowskiego, w tym samym miejscu napisałem: „A co nas czeka w Krakowie w najbliższych latach? Jeśli prof. Majchrowski dotrzyma przedwyborczych obietnic (w tym również tych dotyczących ponadpartyjności swoich rzą-

Tydzień

Prezydent

ponadpartyjny

dów i zera polityki w samorządzie), to specjalnych powodów do zmartwień nie widzę”.

Powodów do zmartwień nie widzę również dzisiaj, chociaż okazało się, że marzenia Profesora o ponadpartyjności swojej prezydentury były i pozostały jedynie marzeniami. Mianowanych wiceprezydentów trudno bowiem uznać za ludzi nie związanych z SLD. Tadeusz Trzmiel, dotychczasowy dyrektor urzędu wojewódzkiego, był członkiem PZPR w latach 1969–1989, a w latach 90. radnym z list wyborczych SLD. Stanisława Urbaniak również, odkąd pamiętam, była zawsze radną z listy tej samej partii (tak zresztą było i w tegorocznych wyborach). Co prawda nie wiem o sympatiach politycznych trzeciego wiceprezydenta, prof. Zbigniewa Zuziaka z Politechniki Krakowskiej, ale fakt, że pełnił funkcję głównego architekta Krakowa w latach 1984–1991 przemawia za tym, że i on* prawicowych sympatii raczej nie przejawia. Teraz pozostaje jedynie czekać, czy prof. Majchrowski pozostanie wierny swojej drugiej obietnicy – zera polityki w samorządzie. Najbliższe miesiące pokażą też, jak ułoży się współpraca lewicowego Zarządu z prawicową (w większości) Radą i jak wpłynie to na funkcjonowanie i rozwój miasta. Cóż, pożyjemy, zobaczymy.

Jan L. FRANCZYK

STARTUJE „HTS-STAL HANDEL”

1 grudnia rozpocznie działalność nowa spółka hutnicza – „HTS-Stal Handel” sp. z o.o. Będzie to firma ze 100 proc. udziałem Huty im. T. Sendzimira.

Zgodnie z Uchwałą Zarządu HTS S.A. z 11 października br. nowa spółka powstanie na bazie majątku Składu Handlowego Kraków i likwidowanej spółki „Stal-Biznes” sp. z o.o. W tym tygodniu trwa inwentaryzacja majątku Składu Handlowego, który zawiesił na ten czas działalność, a w najbliższą niedzielę odbędzie się przekazanie agendy spółce „HTS-Stal Handel”.

Jako że obie spółki sąsiadowały ze sobą, teraz wystarczy jedynie likwidacja ogrodzenia, by jak najbardziej dosłownie połączyć je w sensie terytorialnym. Nowa spółka będzie więc w sumie dysponować czterema halami magazynowymi (dwie dawnego Składu Handlowego, jedna – „Stal-Biznesu” i dodatkowa mała hala magazynów inwestycji) o łącznej powierzchni 30 tys. metrów kwadratowych.

Sprzedżać rozpocznie się 2 grudnia. Obsługa klientów odbywać się będzie w dawnym budynku działu handlowego „Stal-Biznesu” przy ul. Łowińskiego 15.

Spółkę powołano z myślą o obsłudze małych i średnich odbiorców wyrobów hutniczych, czyli tych, którzy odbierają do 5 około tys. ton wyrobów miesięcznie. Planujemy przejąć około 10 proc. sprzedaży huty – podkreśla Stanisław Ocioń,

prezes nowej spółki. Zgodnie z założeniami dotyczącymi handlu, w hucie „pozostaną” tylko duzi odbiorcy.

Planowane obroty nowej spółki handlowej huty szacuje się na około 25 mln zł miesięcznie. Dla porównania dodajmy, że średni miesięczny obrót Składu Handlowego Kraków kształtował się na poziomie około 7 mln zł. Dostawy wyrobów regulować będzie umowa pomiędzy spółką a hutą.

Tworzenie własnych składów handlowych przez dużych producentów stali jest trendem światowym. Wystarczy powiedzieć, że przykładowo niemiecki ThyssenKrupp ma własną sieć handlową liczącą aż 40 składów. Ta droga chcą pójść również polskie huty.

Nowa spółka powstaje w momencie, gdy na rynku obserwuje się wzrostowy trend w zapotrzebowaniu, a więc i sprzedaży wyrobów hutniczych.

– Trzeba to wykorzystać. W tej chwili zmienia się podejście do handlu i potrzeba bardziej aktywnych i dynamicznych działań handlowców i wyjścia w teren – podkreśla S. Ocioń.

W spółce „HTS Stal-Handel” znajdą zatrudnienie 54 osoby.

Planuje się, że w połowie przyszłego roku skład majątku spółki „HTS Stal-Handel” poszerzony zostanie o majątek Składu Handlowego Legionowo.

(kl)

W OPINII RADY NADZORCZEJ

W sobotę, 23 listopada, odbyło się kolejne posiedzenie Rady Nadzorczej PHS-HTS S.A. Po zapoznaniu się z aktualną sytuacją ekonomiczną huty Rada rozpatrywała wnioski zarządu huty do Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PHS-HTS S.A.

Rada zaopiniowała pozytywnie utworzenie wydzielonych podmiotów jako samodzielnych spółek: Biura Telekomunikacji (Sentel), Zakładu Transportu Kolejowego (Spółka Transportu) i Straży Pożarnej (Ratunek). Rada zdecydowanie sprzeciwiła się wydzieleniu w spółkę Ośrodka Szkolenia Zawodowego. Wcześniej zarząd uzyskał akceptację związków zawodowych (poza S’80 i ZZiT) w sprawie wydzielenia Straży Pożarnej i Ośrodka Szkolenia Zawodowego.

Ostateczna decyzja w sprawie wydzielenia spółek zapadnie podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (85 proc. głosów PHS S.A. i 15 proc. Ministerstwo Gospodarki).

(vk)

W ramach współpracy trzech oddziałów Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Hutniczego 4 października odbyło się spotkanie członków zarządów oddziałów z Krakowa, Częstochowy i Dąbrowy Górniczej, przedstawiciele hut Florian i Cedler oraz Zarządu Głównego SITPH reprezentowanego przez prezesa Andrzeja Szydło i wiceprezów – Eugeniusza Rączkę oraz Józefa Kobicę.

Z prac SITPH

WSPÓŁPRACA W RAMACH PHS

Spotkanie było poświęcone ocenie dotychczasowej pracy powołanych – wobec konsolidacji polskich hut – zespołów branżowych. Na posiedzeniu omawiano również zakres i formy współpracy zespołów branżowych z zarządami poszczególnych hut, a także z Zarządem Polskich Hut Stali S.A. Współpraca ta i wzajemna wymiana informacji powinna odbywać się poprzez oddziały i zarząd główny stowarzyszenia.

Pracę większości zespołów w zakresie kontaktów bezpośrednich specjalistów i rozwiązywania bieżących problemów oceniono jako dobrą. Uznano jednak potrzebę ukierunkowania prac zespołów dla wypracowania koncepcji funkcjonowania poszczególnych obszarów działania PHS S.A. i stopnia ich centralizacji.

Bazę do dyskusji stanowić ma projekt struktury organizacyjnej PHS S.A.

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami powołano kolejne zespoły branżowe o węższym zakresie problematyki, tj. koksowniczy, transportu, energetyki oraz logistyki, planowania i kontroli produkcji. Dobrze oceniono wymianę informacji o podejmowanych w oddziałach przedsięwzięciach i organizowanych imprezach, umożliwiającą wzajemną pomoc przy ich organizacji i szerszy udział specjalistów.

Przedstawiciele poszczególnych hut przekazali informacje na temat aktualnej sytuacji w swoich oddziałach i hutach, ze szczególnym uwzględnieniem zmian organizacyjnych. Godne podkreślenia jest ak-

tywne przystąpienie do współpracy stowarzyszeń Huty Florian i Huty Cedler. Okazało się również, że przedstawiciele nauki są również zainteresowani współpracą z zespołami branżowymi.

We wnioskach podjętych na zakończenie spotkania podkreślono konieczność kontynuacji współpracy pomiędzy oddziałami SITPH w poszczególnych ośrodkach hutniczych. Będzie ona wspierana przez Zarząd Główny SITPH, szczególnie w kontaktach z Zarządem PHS S.A. Postanowiono iż każdy z oddziałów zorganizuje spotkanie z liderami zespołów branżowych, a dodatkowo zdecydowano o powołaniu kolejnego zespołu – do spraw funkcjonowania serwisu remontowego w PHS.

Zadecydowano o uzupełnieniu składu zespołów branżowych o pracowników naukowych uczelni wyższych i instytutów i podjęciu starań o doprowadzenie do spotkania kadry inżyniersko-technicznej z prezesem PHS S.A.

Łączenie koksowni

DWIE W JEDNO

Uchwała Zarządu Polskich Hut Stali z 15 października br. wytyczyła kierunki konsolidacji koksowni związanych z hutami wchodzącymi w skład Polskich Hut Stali. Pierwszym krokiem ma być połączenie majątku produkcyjnego ZK „Zdzieszowice” sp. z o.o. oraz Zakładu Koksowni „PHS”-HTS S.A.

Aktualnie prowadzone są prace nad przygotowaniem założeń do biznesplanu planowanej konsolidacji. Pomiedzy obiema koksowniami trwa wymiana informacji dotyczących posiadanych technologii i majątku produkcyjnego. Rozpatrywane są również problemy prawne, które należy rozwiązać przed stworzeniem nowej spółki (m.in. sprawę zastawów majątkowych).

Przekształcenie w jeden podmiot gospodarczy polegałoby na wniesieniu majątku Zakładu Koksowni „PHS”-HTS S.A. do ZK „Zdzieszowice”, a także przeniesienie 20 proc. udziałów w spółce „Polski Koks” posiadanych przez Hutę Katowice do nowego podmiotu. Założono, że wspólną działalność rozpocznie on z początkiem przyszłego roku.

W dalszej kolejności zakłada się poszerzenie spółki

o Koksownię „Przyjaźń” z Dąbrowy Górniczej i Jastrzębską Spółkę Węglową. Przekształcenia mają na celu racjonalne gospodarowanie kurczącymi się zasobami węgla koksującego i optymalne wykorzystanie mocy produkcyjnych wszystkich koksowni.

Ze względu na ważkość tematu, w Zakładzie Koksowni odbyły się spotkania kierownictwa zakładu z załogą i przedstawicielami związków zawodowych, na których omawiano cele i kroki konieczne, aby zafunkcjonowała nowa spółka. Po zakończeniu prac, powołanego w tym celu zespołu całość zagadnień zostanie przedstawiona hutniczemu związkowi zawodowemu.

Koksownia „Zdzieszowice” jest dzisiaj największym zakładem tej branży w kraju. 3 lata temu została wydziedziona z Huty Katowice i działa jako samodzielny podmiot gospodarczy. Wykorzystując około 95 proc. mocy produkcyjnych, osiąga zadowalające wyniki ekonomiczne (zysk netto) i jest znanym w świecie eksporterem koksu. Jej zdolności produkcyjne to 3,5 mln ton koksu rocznie, podczas gdy zdolności produkcyjne koksowni krakowskiej huty wynoszą 1,2 mln ton. (kl)

Sukces naszego pracownika

KANARKÓW ŚPIEW

Bezapelacyjne zwycięstwo na Mistrzostwach Śląska i Zagłębia odniósł reprezentant Krakowa, pracownik Huty im. T. Sendzimira. Mistrzowskie konkurencje zatytułowane były m.in.: „Najlepsze flety”, „Najlepsze dzwonki dęte”, „Najlepsze basy” i „Najlepsze turkoty”. Na razie były to mistrzostwa ornitologiczne, ale pewnie i na innych polach mamy jakieś szanse.

W pięciu kategoriach na osiem rozgrywanych w Sosnowcu najlepsze były właśnie kanarki pracownika DTE/E2, dyspozytora mocy huty Zbigniewa Boryka, reprezentanta klubu Hutnik Kraków. Zwyciężyły w kategorii śpiewające kanarki herceńskie, zdobywając największą liczbę punktów – 354. Drugie miejsce zajęły ptaki Jerzego

Kozika z Mysłowic (352 pkt.), a trzecie – z taką samą liczbą punktów

– Zbigniewa Boryki z drugą kolekcją. Najlepsze basy miały kanarki Zbigniewa Boryki. Najlepsze flety, a także Najlepsze dzwonki dęte – również kanarki pracownika huty, dyspozytora mocy. W kategorii Najlepsze ptaki Zbigniew Boryka zajął drugie i trzecie miejsce, choć z taką samą liczbą punktów, jak zwycięzca, **Lukasz Prosiński**.

W 44. Mistrzostwach Oddziału Hutnik Kraków w śpiewie kanarków herceńskich złoty medal zdobył bezkonkurencyjny w Krakowie i na Śląsku **Zbigniew Boryka** (355 pkt), srebrny – **Zbigniew Gołąb** (347 pkt.), a brązowy – **Julian Grabowski** (345 pkt.). Najlepszym ptakiem konkursu oczywiście był kanarek należący do Zbigniewa Boryki. Ptaki z jego hodowli wygrały też 4 konkurencje w śpiewie.

Zwycięskie ptaki można będzie podziwiać na wystawie kanarków i ptaków egzotycznych w Ośrodku Kultury w os. Górali 5, od 29.11 do 1.12 w godz. 9–18. (vk)

POMÓŻMY RYSKOWI I KRZYSIOWI

Prezes zarządu huty otrzymał niedawno list, w którym **Ryszard Litka** z Wrocławia prosi o pomoc przede wszystkim dla swojego brata. Obaj chorują na postępujący zanik mięśni. Ta choroba jest praktycznie w Polsce nieuleczalna, ale lekarze dali im kilka lat temu nadzieję. Walka z ciężką chorobą wymaga jednak sporych sum na lekarstwa, na które oczywiście obu braci nie stać. Starszy Ryszard żyje jedynie z renty socjalnej (484 zł miesięcznie), a młodszy Krzysztof jest jeszcze niepełnoletni i nie ma nawet takich pieniędzy.

Rysiek korzysta z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu, ale o drogich lekarstwach nawet nie ma co marzyć.

Za pośrednictwem „Głosu” zwracamy się do hutników i mieszkańców Nowej Huty o każdą pomoc dla tych ciężko pokrzywdzonych przez los i cierpiących młodych ludzi. Ważne mogą się okazać nawet najmniejsze, ofiarowane z dobrego serca pieniądze. Podajemy numer konta i hasło:

PKO BP III O/Wrocław 42 10205242 988719915 – „Na leczenie Krzysia”.

GŁOS

HTS S.A.

„Głos HTS SA” – Centrum Administracyjne HTS, budynek „Z”, pok. 208, tel. 644-00-23 lub przez centralę Huty, wew. 50-37.

ZARZĄDZANIE WIEDZĄ

Zarządzanie wiedzą w Polskich Hutach Stali – kierunki szkolenia i doskonalenia kadr hutniczych – to temat spotkania, które odbyło się 20 listopada br. w Ośrodku Szkolenia Zawodowego „PHS”-HTS. W konferencji wzięli udział zarówno naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, jak i praktycy, czyli szefowie komórek odpowiedzialnych za szkolenie i podnoszenie kwalifikacji pracowników z hut: Sendzimira, Katowice, Cedler i Florian. Prezentacją uważnie przysłuchiwał się Andrzej Węglarz, zastępca dyrektora nadzoru właścicielskiego – szef Kadr Polskich Hut Stali. Zarząd „Sendzimira” reprezentował Zbigniew Gąska, wiceprezes zarządu ds. pracowniczych.

W pierwszej części spotkania naukowcy z krakowskiej uczelni zaprezentowali temat zarządzania wiedzą w hutnictwie u progu naszego wejścia do Unii Europejskiej. Zespół z nowo utworzonego Zakładu Informatyki Przemysłowej AGH przedstawił szanse i zagrożenia, jakie niesie ze sobą intensywny rozwój techniki komunikowania się za pomocą mediów elektronicznych, w tym Internetu. W każdej sekundzie w skali globalnej pojawiają się miliony informacji, tych prawdziwych i nieprawdziwych, ważnych i błahych. Niczym grzyby po deszczu powstają portale tematyczne i strony internetowe. Jak zatem poruszać się po gąszczu informacji? Ich właściwe uporządkowanie i przetworzenie na zapis cyfrowy może przynieść pożądany efekt dla odbiorcy, czyli szybki i korzystny dostęp do wiedzy. Także w przemyśle obserwuje się konieczność węższej niż dotychczas specjalizacji branżowej. Już dziś w wielu firmach poszukiwani są informatycy o określonych predyspozycjach i znajomości zagadnień z wąskich dziedzin. Takich właśnie specjalistów kształcić będzie Zakład Informatyki Przemysłowej AGH. O programie unijnym E-Content, czyli konieczności przystosowania różnych sfer naszego życia społecznego, obszernie mówiła prof. Stanisława Kluska-Nawarecka. Już dziś coraz częściej mamy do czynienia z tzw. bankowością internetową, dzięki której w kilka chwil możemy sprawdzić stan konta czy przeprowadzić finansową transakcję itp. Wystarczy kilka kliknięć w komputer i możemy bez trudu odnaleźć potrzebne nam akty prawne czy dotrzeć do odległych miejsc, np. galerii sztuki czy bibliotek. Przykładów wkraczania w nasze codzienne życie nowego sposobu docierania do źródeł wiedzy można przytaczać znacznie więcej. Jednak, aby to docieranie

było efektywne i sprawne, musimy dostosować się do pewnych standardów przyjętych w krajach unijnych. Dotyczy to także sektora przemysłowego, w tym polskiego hutnictwa, które aby udanie konkurować w skali globalnej, musi przystosować się do realiów w sferze informatycznej. Właśnie temu celowi ma służyć m.in. wspomniany program.

Bezpośrednie kontakty szkoleniowców są dobrym początkiem współpracy. Spotkanie prowadziła i o dobrą atmosferę zadbała Jadwiga Szklarska z OSZ „PHS”-HTS S.A.

Po części teoretyczno-futurystycznej uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z działalnością szkoleniową poszczególnych hut, zrzeszonych w holdingu, a od 1 stycznia 2003 w koncernie Polskie Huty Stali. Była to też okazja do nawiązania bezpośredniej znajomości i początek szerszej współpracy komórek odpowiedzialnych za szkolenia. Wspólnym mianownikiem prowadzonej polityki szkoleniowej we wszystkich skonsolidowanych hutach jest bez wątpienia fakt, że spółki posiadają od dłuższego czasu wdrożone systemy jakości według norm ISO. Wymusza to na firmach sposób przeprowadzania szkoleń

według ściśle określonych procedur i sposoby ich dokumentowania. Wszystkie huty w związku z tym przy organizacji szkoleń prowadzonych przez firmy zewnętrzne współpracują z instytucjami o ustalonej renomie. Wszystkie huty także realizują postanowienia wynikające z programu restrukturyzacji hutnictwa i przekwalifikowania.

Różnice zaś w sposobie i zakresie prowadzonych szkoleń w czterech hutach wynikają ze stosowanej technologii i są związane z wielkością zakładu, strukturą wykształcenia i wieku załogi oraz bieżących potrzeb.

W Hucie Katowice polityka szkoleniowa prowadzona jest przez dwie równorzędne w schemacie organizacyjnym firmy komórki – Ośrodek Promocji i Rozwoju Kadr oraz Ośro-

dek Centrum Kształcenia Kadr. Jak poinformowała szefowa pierwszej z wymienionych komórek Marta Stasił-Sieradzka ośrodek głównie zajmuje się zagadnieniami z pogranicza socjologii i psychologii społecznej. W ciągu sześciu lat funkcjonowania udało się przeprowadzić wśród pracowników HK 55 badań socjologicznych i stworzyć sprawny sieć ankietów. Wyniki badań z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi badawczych pozwalają m.in. na określenie potrzeb szkoleniowych pracowników i ich preferencji rozwoju zawodowego. Także tu prowadzony jest program pod nazwą „Lider zmian” dla elitarnej grupy najlepszych i naj-

bardziej obiecujących specjalistów. O szczególny rozwój kadry kierowniczej, obok obligatoryjnych szkoleń dla pracowników, troszczy się druga z komórek. Prowadzone są m.in. warsztaty o nazwie „Cyberskills”, czyli popularyzowanie wiedzy o społeczeństwie cybernetycznym, a mówiąc prościej oswajanie pracowników z informatyką i wskazywanie na korzyści czerpane z pracy z komputerem. Ośrodek sprawuje pieczę nad pracownikami podnoszącymi swój poziom wykształcenia w ramach projektu „inżynier - magister”.

Podobnie na rozwój wiedzy interdyscyplinarnej stawia się w Hucie Florian, gdzie jest wyjątkowo wysoki procent specjalistów z wyższym wykształceniem. Na prawie 1000 pracowników aż 140 osób legitymuje się dyplomem ukończenia wyższej uczelni. System szkoleń wspomaga także specjalny program komputerowy, pozwalający na szybkie ewidencjonowanie rozwoju zawodowego pracowników i terminowe odbywanie obligatoryjnych kursów. Jak poinformował Jarosław Chudek, szef biura zarządzania personelem w Hucie Florian, każdorazowo oceniana jest efektywność szkolenia, a pracownik wypełnia stosowną ankietę pod kątem oceny prowadzonych zajęć.

Znacznie różni się sposób organizacji szkoleń w Hucie Cedler. Tymi zagadnieniami zajmują się tylko dwie osoby: Elżbieta Kot, kierownik działu spraw osobowych i Dorota Przybyła, specjalistka ds. osobowych i szkoleń. Wszystkie szkolenia zlecane są firmom zewnętrznym. Także w Cedlerze jest wysoki odsetek pracowników z wyższym wykształceniem, bo aż 11,5 proc. Połowa odbytych szkoleń adresowana jest do osób na nierobotniczych stanowiskach. Huta stara się w miarę skromnych możliwości pomagać merytorycznie i finansowo (do 760 zł za czesne) osobom uzupełniającym wyższe wykształcenie. Opieką objęci są pracownicy od trzeciego roku nauki na wyższej uczelni, a kierunki wybranych studiów w przyszłości będą przydatne dla firmy.

Ofertę szkoleniową Ośrodka Szkolenia Zawodowego HTS zaprezentował uczestnikom konferencji Janusz Michalski. Nasze propozycje podnoszenia wiedzy zawodowej są bardzo rozbudowane. Znaczna część szko-

Zarządzanie wiedzą to konieczność – przekonywali naukowcy z AGH prof. Stanisława Kluska-Nawarecka, dr Jarosław Durak i dr Anna Adrian.

leń obligatoryjnych jest przeprowadzana własnymi siłami, gdyż ośrodek posiada stosowne uprawnienia i pozwolenia. Ewentualnie w skali ogólnopolskiej jest prowadzenie przez naszą placówkę szkoły hutniczej i praktyk zawodowych dla młodocianych. Znaczna grupa pracowników HTS w systemie zaocznym i wieczorowym uzupełnia wykształcenie zawodowe i średnie. Dużą popularnością cieszą się kursy komputerowe. W centrum zainteresowania ośrodka znajduje się także kadra menedżerska, w tym tzw. kadra rozwojowa. Obecnie ośrodek przygotowuje się do usamodzielnienia i wyodrębnienia w spółkę, ale nadal będzie świadczyć usługi głównie dla hutników.

W podsumowaniu konferencji przedstawiciel PHS Andrzej Węglarz gorąco podziękował gospodarzowi i pomysłodawcy konferencji, którym był Ośrodek Szkolenia Zawodowego HTS. Jest to pierwsza tzw. oddolna inicjatywa, przyczyniająca się do integracji skonsolidowanych hut w obszarze rozwoju i przygotowania kadr do warunków konkurencyjności polskiego hutnictwa. Podobną opinię i pochwałę wyraził także Zbigniew Gąska, wiceprezes ds. pracowniczych HTS. Potrzebę częstszych kontaktów popierali także pozostali uczestnicy narady. Następne spotkanie, jako kontynuacja zainaugurowanego cyklu, przewidziano już w styczniu w Hucie Katowice. Informacje i doświadczenia zebrane podczas krakowskiej konferencji będą wykorzystane zapewne do opracowania polityki szkoleń w całym koncernie Polskie Huty Stali.

EWA PIÓRO

Pod flagą TKKF

TURNIEJ BADMINTONA

Otwarty Regionalny Turniej Badmintonu o „Złotą raketę” odbył się przed dwoma tygodniami w budynku DMR w os. Stalowym. Organizatorami imprezy były – małopolski TKKF oraz TKKF HTS S.A. Do turnieju zgłosili się zawodnicy, reprezentujący ośrodki badmintonowe z Krakowa, Oświęcimia, Katowic i Myślenic.

Wśród kobiet najlepsza okazała się Katarzyna Stelmach. Tuż za nią znalazły się – Karolina Wójcik i Justyna Mucha. Wśród mężczyzn zawody rozgrywano w kilku kategoriach wiekowych. W kategorii I zwyciężył Karol Garlacz, drugi był

Krzysztof Smajek odbiera puchar za zwycięstwo od prezesa małopolskiego TKKF Zofii Czupryny, prezesa hutniczego TKKF Kazimierza Pyża i skarbnika małopolskiego TKKF Władysława Czernickiego.

Michał Grzanka, a trzeci Krzysztof Słowikowski. W kategorii II najlepszy okazał się Krzysztof Smajek, a tuż za nim byli Tomasz Kantyka i Piotr Falicki. W kategorii III zwyciężył Tomasz Drożdżak, drugi był Grzegorz Smajek, a trzeci Maciej Kozioł. W kategorii IV pierwsze miejsce zdobył Ignacy Tokarz, drugie Paweł Klimek, a trzecie Andrzej Mikulski. W rywalizacji par deblowych zwyciężyli Ignacy Tokarz i Maciej Kozioł.

Najlepsi zawodnicy turnieju uhonorowani zostali pamiątkowymi pucharami i nagrodami.

(jack)

HALOWY TURNIEJ PIŁKARSKI O PUCHAR PREZESA HUTY

IX Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa Zarządu „PHS” – HTS S.A. zostanie rozegrany w dniach 14 i 15 grudnia br. w hali sportowej w Zielonkach. Organizator imprezy, hutniczy TKKF, zaprasza do udziału w niej drużyny reprezentujące zakłady, wydziały i spółki huty. Można się zgłaszać do 3 grudnia. Właśnie tego dnia o godz. 14.30 odbędzie się w siedzibie hutniczego TKKF (DMH – os. Stalowe 16, II piętro) zebranie kierowników drużyn i losowanie grup turniejowych. Na zgłoszenia do turnieju czekają – Łucja Kumpicka (tel. hutniczy 35-51) oraz Kazimierz Pyż (tel. komórkowy 600 483-027).

GŁOS video

„ZAWÓD SZPIEG” – wyst. Robert Redford, Brad Pitt.

Przez wiele lat agenta CIA Nathana Muira i jego protegowanego Toma Bishopa łączyła nie tylko praca, ale wspólna, prawdziwa przyjaźń. Byli nierozłączni. Każdą powierzoną misję wykonywali razem, przemierzali świat od Wietnamu po Berlin, podejmowali się najtrudniejszych zadań. Jest rok 1991, dla Nathana Muira nadszedł czas zasłużonej emerytury. Niestety jego przyjaciel podczas niebezpiecznej akcji wpada w tarapaty. Zostaje aresztowany przez Chińczyków, którzy wyznaczili termin jego egzekucji za 24 godziny. Nathan nie waha się – musi przyjść z pomocą przyjacielowi. Ten film to fikcyjna opowieść o ocaleniu życia i przyjaźni, więzi łączącej dojrzałego mistrza i jego młodego podopiecznego, jak również odwiecznej zabawy w ścigającego i ściganego.

Bal Sylwestrowy 2002

w Nowohuckim Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232

Bal rozpocznie się o godz. 20.00 i potrwa do rana.

Gra orkiestra profesjonalna „Avista”. Będzie również dyskoteka.

W programie przewidziane są różne konkursy z nagrodami.

Szef kuchni poleca wykwintne menu: trzy posiłki ciepłe, zakąski, tort, owoce, napoje oraz szampan.

Gwarantowana dobra zabawa w pięknej scenerii.

Rezerwacja i sprzedaż biletów – Budynek A, pokój nr 125,

w godz. 8.30 do 15.30 w listopadzie. W grudniu w godz. 8.30 do 18.00.

Informacja pod numerami telefonów: 644-75-43, 644-05-80, 644-02-66 wew. 303. Tel. Kom. 0607-296-002.

Restauracja „FEMA” ul. Bieńczycka 19 (przy bazarze TOMEX)
organizuje przyjęcia okolicznościowe:

* **WESELA** * **SPOTKANIA FIRMOWE** * **BANKIETY**
Wieczorki przy muzyce - „Klub Samotnych Serc”
piątki i niedziele, godz. 18-23 (wstęp wolny) **Tel. 0501-444-890**

FIRMA **ALUMARK** www.alumark.skawina.pl
SYSTEMY ALUMINIOWE
SKAWINA - HALLERÓW 8,
tel. 276-16-62, tel./fax 275-34-73

• PRZESUWNE ZABUDOWY BALKONÓW
• ZADASZENIA
• WITRYNY
• DRZWI I OKNA Z ALUMINIUM

RAZEM
EKSPOZYCJA:
DH „WANDA” (parter)

RESTAURACJA „REDA”

os. Stalowe 16, tel. 644-57-38
zaprasza codziennie od godz. 9.00 do 21.00 na

PYSZNA RYBKĘ!

Organizujemy **wesela i przyjęcia okolicznościowe** do 120 osób.

Notowania cenowe

CZAS NA RYBKĘ

Zbliża się grudzień, czyli adwent i post. Zatem czas na rybkę. Restauracja „Reda” w os. Stalowym 16 specjalizuje się w rybach, ale można tutaj znaleźć także wymyślane dania kuchni polskiej. Ryby można zjeść zarówno na miejscu jak i kupić świeże na wynos. Ceny ryb świeżych podają za 1 kg, a w nawiasach za 100 gram ryby smażonej:

morszczuk 13 zł (1,80 zł), miruna 13 zł (2,30 zł), karmazyn 15 zł (2,30 zł), pstrąg 17 zł (2,80 zł), grenadier 18 zł (3,30 zł), dorsz 20 zł (3,30 zł), miętus królewski 25 zł (3,60 zł), halibut 26 zł (3,30 zł), losos norweski 32 zł (4,50 zł), sandacz filet 35 zł (4,50 zł), antar 35 zł (4,50 zł). Są tutaj także, do nabycia karpie karmione naturalnie, sprowadzane z Zaklikowa w cenie 10,50 zł/kg. Pływają one w specjalnym akwarium i można sobie zamówić rybkę wybierając odpowiednią sztukę. Obecnie bywają inne ryby słodkowodne (żywe) jak np. szczupak, amur i sum. Zatem, jeżeli komuś nie powiedzie się wędkowanie, to może tutaj nabyć świeże ryby. Reda prowadzi też sprzedaż garnażerki rybnej jak np. różnego rodzaju śledziki, moskaliki, rolmopsy, sułtany – platy a la losos, sałatki rybne w cenie od 10. do 15 zł/kg. Na miejscu do dań podawane są pyszne sałatki, które w większości przygotowywane są z własnych wcześniej wykonanych przetworów jak kiszona kapusta, ogórków, sałatek z kapust białych i czerwonych. Pan Jan Świątek były szef kuchni w „Holiday Inn” właściciel „Redy” jest zwolennikiem tradycyjnej i zdrowej kuchni, z której eliminuje się konserwanty i chemię. Można zatem tutaj zjeść nie tylko smacznie ale także zdrowo. Restauracja posiada także sale na bankiety i przyjęcia weselne, które organizuje w bardzo promocyjnych cenach. W sprawie rezerwacji można kontaktować się pod numerem telefonu 644-57-38. Można także pod tym numerem zamówić dostawę świeżej rybki do domu (w obrębie Nowej Huty). (SP)

WALUTA

Po decyzji Rady Polityki Pieniężnej obniżającej stopy procentowe o 0,25 punkta procentowego, co okazało się mniejszą niż oczekiwano obniżką, złotówka się znów lekko umocniła.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 14, tel. 641-46-29, odnotowaliśmy aktualne ceny walut: USD: 3,92-3,98 zł, euro: 3,90-3,96 zł, frank szwajcarski: 2,61-2,71 zł.

STAŚ MARKET

RESTAURACJA „KEJA”
Centrum Handlowe M1
al. Pokoju,
tel. 296-58-25

- RYBY na miejscu i na wynos (półmiski okolicznościowe)
- Dania mięsne i drobiowe

SKLEP, os. Wysokie 22C
tel. 647-11-24

- stoisko mięsno-wędliniarskie – świeże i młode mięso oraz wędliny od renomowanych dostawców
- dowóz mięsa i wędlin gratis do placówek oświatowych oraz na wesela, bankiety, przyjęcia itp.
- Respektujemy talony SODEXO PASS POLSKA

Czy truskawki odporne na mróz i winogrona bez pestek to jedynie marzenia współczesnych ogrodników-fantastów? A może to rzeczywistość narodzin nowej epoki – epoki zupełnie innej żywności, która już dziś zaczyna wkraczać na niektóre stoły?

Odpowiedź na te pytania można było uzyskać w trakcie spotkania z dr Małgorzatą Schlegal-Zawadzką z Wydziału Ochrony Zdrowia Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, która mówiła o GMO, czyli o żywności zawierającej organizmy modyfikowane genetycznie. Spotkanie odbyło się 18 listopada br. w Ośrodku Kultury im. C. K. Norwida w ramach cyklu „Świadomy konsument”.

Żywność modyfikowana genetycznie – za i przeciw

TRUSKAWKI ODPORNE NA MRÓZ I WINOGRONA BEZ PESTEK

Z naukowego punktu widzenia modyfikacja genetyczna polega na wprowadzeniu obcego DNA do macierzystego organizmu. Dzięki temu organizm ten zyskuje cechę lub cechy, którymi nie obdarzyła go natura. Jak każde odkrycie, także i to niesie ze sobą ogromne możliwości, ale też i zagrożenia. Przykładem korzyści są transgenicznie modyfikowane zwierzęta, które mogą być wykorzystywane jako bioreaktory przy produkcji farmaceutyków. Na transgenicznych myszach i szczurach testowane są na przykład leki przeciwko cukrzycy lub otyłości. Dzięki metodzie modyfikacji genetycznej wyprodukowano też tzw. złoty ryż, który mógłby zastąpić naturalny ryż będący głównym składnikiem diety mieszkańców Azji, ale powodujący niedobory witaminy A oraz żelaza. Specjaliści oceniają, że wprowadzenie złotego ryżu na rynek zmniejszyłoby śmiertelność dzieci w Azji o 25%.

Ale są również inne efekty tej metody, które mogą dotyczyć naszego codziennego życia. Prowadzone są na przykład badania nad modyfikowanymi genetycznie karpiami, które mają przybierać na wadze przed świętami – mówiła dr Schlegal-Zawadzka. – Dzięki zastosowaniu modyfikacji genetycznej można poprawić parametry technologiczne roślin – na przykład odporność na szkodniki jabłoni czy kukurydzy. W hodowli można więc zaniechać używania środków ochrony roślin (przykładem są niektóre gatunki soi i rzepaku). Dzięki temu zmniejsza się zanieczyszczenie środowiska i następuje obniżenie kosztów produkcji. Truskawki modyfikowane genetycznie są mrozoodporne, seler i marchew dłużej zachowują kruchość, a ziemniaki są odporne na stonkę i wirusy. Kawa uzyskuje lepszy aromat i ma niższą zawartość kofeiny, a pomidory, kiwi i banany dłużej pozostają świeże. Modyfikacja genetyczna jest również rozwiązaniem dla osób, które nie lubią pestek w winogronach, ponieważ pozwala stworzyć odmiany bezpestkowe.

Przykłady można mnożyć: dzięki użyciu w produkcji piwa zmodyfikowanych drożdży jego piana może utrzymywać się bardzo długo, dłużej też będziemy mogli przetrzymać cięte kwiaty w wazonie, a ich kolor nie będzie już zależał od kaprysu natu-

ry, ale od fantazji człowieka. Najczęściej modyfikowaną rośliną na świecie jest dzisiaj soja (60% ogółu modyfikowanej roślinności), później kukurydza (15%), bawełna (11%) i rzepak (7%). W produkcji GMO przodują Stany Zjednoczone. Tam jednak żywność produkowana za pomocą modyfikacji genetycznej jest dokładnie oznaczana i jeśli konsument preferuje produkty naturalne nie musi jeść żywności transgenicznej.

***

Modyfikacja ma również swoje słabe strony. Dla niektórych może stanowić naruszenie zasad etyki, ponieważ ingerencja w geny jest wkroczeniem do sfery, którą od zawsze uważano za domenę Boga. Po drugie, wprowadzenie genów zwierząt do komórek roślinnych na pewno spotkałoby się ze sprzeciwem wegetarian, dla których niedopuszczalne jest spożywanie mięsa. Poza tym, istnieje również zagrożenie molekularne, czyli niekontrolowane mutacje albo niedokładność metod rekombinacji DNA. Według dr Schlegal-Zawadzkiej, niebezpieczeństw tych można uniknąć poprzez prowadzenie długoterminnych badań oraz odpowiednie oznakowanie produktów spożywczych. W Polsce długo jeszcze nie osiągniemy standardów amerykańskich – z prozaicznego powodu, na naszych półkach sklepowych właściwie nie spotykamy się z żywnością modyfikowaną genetycznie.

***

W naszym kraju problem modyfikacji genetycznej reguluje specjalna ustawa z 22 czerwca 2001 roku (nie stosuje się ona do modyfikacji genomu ludzkiego, klonowania oraz zapłodnienia in vitro). W Polsce zabronione jest uprawianie roślin genetycznie modyfikowanych (wyjątkiem są małe, eksperymentalne pola). Rośliny takie nie mogą służyć celom konsumpcyjnym (nie mogą być sprzedawane). Równie ostre przepisy dotyczą sprowadzania GMO z zagranicy. I chociaż dzisiaj sprawa żywności modyfikowanej genetycznie w zasadzie nas nie dotyczy, to jednak postęp w tej dziedzinie zachodzi bardzo szybko i nigdy nie wiemy, kiedy z tym problemem przyjdzie nam stanąć twarzą w twarz. Dlatego warto o nim mówić już dzisiaj.

ANNA WĄSOWSKA

Profesjonalna Szkoła Języków JĘZYK ANGIELSKI – MATURA

– skuteczne przygotowanie do egzaminu podstawowego i rozszerzonego

EGZAMINY WSTĘPNE NA WYŻSZE UCZELNIE

– skuteczne przygotowanie

Prowadzimy również:

- przygotowanie do egzaminów Cambridge, FCE, CAE, Proficiency
- konwersacje
- kursy na wszystkich poziomach zaawansowania
- naukę dzieci w wieku 4-6 lat metodą naturalną

Gwarantujemy: wysoki poziom kadry nauczycielskiej, skuteczność, ciekawe zajęcia.

Institut Przedsiębiorczości PRYMUS

31-946 Kraków, os. Teatralne 24,

e-mail: prymus@prymus.krakow.pl tel. (012) 685-56-53

GÓRY W RAMIONACH

W najbliższą sobotę, 30 listopada br. o godz. 16.00 w Młodzieżowym Domu Kultury Fort 49 „Krzyszawice”, os. Na Stoku 27 b, odbędzie się wernisaż wystawy fotografii z wyprawy w góry Pamiru ks. Zbigniewa Pytła zatytułowanej „Góry w ramionach”.

Ks. Zbigniew Pytel, wikary w parafii Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzyszawickich jest autorem wielu wystaw fotograficznych. W tym roku, za zdjęcia z Pamiru otrzymał dyplom Rady Artystycznej Związku Polskich Artystów Fotografików na XXII Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym „Krajobraz górski” im. Jana Sunderlanda w Nowym Targu.

W programie towarzyszącym otwarciu wystawy udział wezmą m. in.: taternik, pisarz i publicysta Michał Jagiełło, aktorka Jadwiga Lesiak, fotografik Adam Gryczyński, zespół „ProContra” w składzie: Katarzyna Wrońska, Jadwiga Wrońska

i Maria Pohorecka z programem artystycznym „Blżej do Ciebie ze szczytu” oraz grający na instrumentach perkusyjnych Wojciech Sochaczewski.

Dodatkowymi atrakcjami spotka-

nia będą przeżycia o tematyce górskiej ks. Pytła, film „Przyjazne góry” zrealizowany przez firmę LEK i TOPR oraz gorące... „azjatyckie lepioszki” przygotowane przez piekarnię państwa Pegielów z Mogiły. (f)

XI KRAKOWSKIE SPOTKANIA BALETOWE

W Nowohuckim Centrum Kultury trwają Krakowskie Spotkania Baletowe. W ubiegłym tygodniu anonsowaliśmy występy, które zaplanowano w dniach od 25 do 28 listopada. Dzisiaj zachęcamy do obejrzenia trzech ostatnich prezentacji.

W piątek, 29 listopada wystąpi Polski Teatr Tańca „Balet Poznański”. W programie: „Wo-man w pomidorach” (choreografia Yossi Berg), „Cisza drżących dłoni” (choreografia Virpi Pahkinen) i „Sie” (choreografia Anna Kołek). W sobotę, 30 listopada zobaczymy gdański teatr „Dada von Bzdülów”. Teatr powstał w roku 1993 z inicjatywy Katarzyny Chmielewskiej i Leszka Bzdyla. W programie: „Magnolia” oraz „Uff...!”. Natomiast w niedzielę, 1 grudnia swój program „Koncert”, do muzyki m.

in. Henryka Mikołaja Góreckiego, Giacomo Pucciniego, Herbie Hancocka, Krzysztofa Pendereckiego i Fryderyka Chopina, zaprezentuje Balet Form Nowoczesnych AGH z Krakowa. Choreografia Jerzy Maria Birczyński.

Wszystkie spektakle prezentowane będą na scenie sali estradowej NCK. Początek – godz. 19.00. Szczegółowych informacji udziela Dział Organizacji Widowni NCK, pok. 013, tel. 644-24-81 lub 644-12-33.

(f)

ŚNIEŻNICZKA - ŚNIEGOWA KSIĘŻNICZKA

W ubiegłym tygodniu anonsowaliśmy mikołajową bajkę dla dzieci pt. „Śnieżniczka – śniegowa księżniczka”, która w wykonaniu Teatru Banasiów z Warszawy miała zostać zaprezentowana na scenie sali estradowej Nowohuckiego Centrum Kultury 6 grudnia o godz. 17.00. Dość szybko okazało się jednak, że ta niecodzienna impreza mikołajowa budzi zainteresowanie wielu nowohuckich rodziców. Dzisiaj możemy uspokoić wszystkich zainteresowanych sprawieniem niespodzianki swoim pociechom – spektakli będzie więcej. Teatr Banasiów wystąpi 4 i 5 XII o godz. 9.00 i 11.00, 6 XII o godz. 9.00, 11.00, 13.00 i 17.00 oraz w sobotę i niedzielę 7 i 8 XII na zamówienia zbiorowe zakładów pracy. Cena biletu: 8 zł. Szczegółowe informacje i zamówienia w Dziale Organizacji Widowni NCK, pok. 013, tel. 644-24-81 lub 644-12-33.

(f)

ŚWIĘTY MIKOŁAJ U NORWIDA

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida zaprasza dzieci w czwartek 5 grudnia br. o godz. 17.30 na bajkowe spotkanie ze Świętym Mikołajem w Krainie Królowej Śniegu. Przez cudowną baśń Andersena poprowadzą dzieci aktorzy Teatru Groteska.

Zagra też zespół WW Band. Impreza odbędzie się w Sali Tańca, os. Górali 4.

Organizatorzy proszą rodziców o wcześniejszy kontakt pod tel. 642-28-70 lub 644-38-98 wewn. 21.

(f)

Drodzy Krakowianie!

10 listopada zaledwie 26,88% Mieszkańców uprawnionych do głosowania rozstrzygnęło o wyborze Prezydenta Miasta Krakowa. Został nim prof. Jacek Majchrowski, uzyskując przewagę 1421 głosów. Gratuluję Panu Prezydentowi i życzę takiego kierowania Miastem, by Mieszkańcy odczuli rzeczywistą poprawę swojego losu, a Kraków odzyskał swoją pozycję i wiarygodność, by mógł nadal się rozwijać i aby została przywrócona równowaga finansowa Miasta.

Pragnę bardzo serdecznie podziękować wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób wspie-

rali moją kampanię wyborczą; finansowo czy bezpośrednio w niej uczestnicząc, pracując w biurze wyborczym lub pomagając w inny sposób. Wiem, że były setki takich przyjaznych ludzi. Jestem im ogromnie wdzięczny. Dzięki tej pracy i pomocy wygrałem I turę wyborów, a Obywatelski Komitet Wyborczy Twoje Miasto uzyskał 7 mandatów radnych w Krakowie. W II turze wyborów zdobyłem 74 875 głosów. Mimo końcowej przegranej, uznaję to za bardzo dobry wynik, czując się jednocześnie ogromnie zobowiązany wobec tych, którzy na mnie głosowali. Dziękuję Wam za to.

Józef Lassota

BARBÓRKA REPRESJONOWANYCH ŻOŁNIERZY GÓRNIKÓW

Zarząd Małopolskiego Niezależnego Związku Represjonowanych Żołnierzy Górników zaprasza na tradycyjną, uroczystą Mszę św. barbórkową, która odprawiona zostanie w sobotę 7 grudnia br. o godzinie 10.00 w kościele garnizonowym św. Agnieszki przy ul. Dietla 30 w Krakowie. (f)

WNĘTRZA KWITNĄCYCH SADÓW

W najbliższą środę o godz. 18.00 w Galerii Centrum NCK (budynek A) odbędzie się wernisaż wystawy malarstwa Barbary Parole, absolwentki krakowskiej ASP. Artystka ukończyła Wydział Grafiki. Dyplom uzyskała w roku 1980 w pracowni prof. Władysława Kunza. Uprawia malarstwo i rysunek. O jej twórczości prof. Stanisław Rodziński pisał: „Obrazy Barbary Parole to wnętrza kwitnących sadów, wnętrza przestrzeni, w których masy kwitnących drzew zatracają nieraz realność rzeczywistości. Na dużych płótnach artystka operuje dynamicznie kładzioną i rozpryskiwaną farbą, która w zestawieniu z fakturą grubo nakładanego tła – przybiera formę eksplozji. Wśród tych wybuchających bielą i delikatnym różem drzew przemyka od czasu do czasu postać dziecka...”. Wystawę będzie można oglądać do 26 grudnia br. (f)

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
Kościół św. Bartłomieja: 8, 11.30.
Szkłane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14.30, 17, 19, 20.30.
Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17.30, 19.
Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Dywiżonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 20.
Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 17, 18.30, 20.
Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
Wzgórza Krzyszawickie: 7, 8, 9.30, 11, 12.15, 16, 19.
Boh. Września: 6.30, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.15, 16.30, 18, 19.30.
ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 16.30, 18, 19.30.
Krzyszawice: 9.30, 14.00.
Pleszów: 7.20, 11.00.

Słowa na niedzielę

[Pan] powierzył swoim sługom staranie o wszystko (por. Ewangelia św. Marka 13, 33-37)

Chrystus wstąpił do nieba i pozostawił ludziom konkretne bogactwo i zadania. Długo nie wraca, więc niektórzy z nas jakby zapominają, że ciągle są Jego depozytariuszami. I dlatego albo traktują otrzymane dary jak swoją własność, z którą mogą robić, co zechcą albo w nic się do końca nie angażują, bo to i tak do nich nie należy. Jeszcze inni zastanawiają się czy w ogóle cokolwiek otrzymali, gdyż nie dostrzegają rzeczy elementarnych: życia, czasu, zdolności myślenia, serca, które może kochać itd.

A jaka jest moja koncepcja realizacji życia powierzonego mi przez Boga?

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

- 29.11 (piątek): chirurgia ogólna i urazowa – II Klinika Chir., ul. Kopernika 21, tel. 421-37-43 i 424-82-00, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia – Klinika, ul. Śniadeckich 2, tel. 421-00-38, urologia – Klinika, ul. Grzegorzewska 18, tel. 421-08-30 i 424-79-50.
- 30.11 (sobota): chirurgia ogólna – III Klinika Chir., ul. Prądnicza 35, tel. 633-31-05, chirurgia urazowa – Szpital Wojskowy, ul. Wrocławska 1-3, tel. 630-82-03 i 630-82-10, okulistyka – Klinika, ul. Kopernika 38, tel. 421-42-30 i 424-75-40, laryngologia i urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicza 35, tel. 633-01-00.
- 1.12 (niedziela): chirurgia ogólna i urazowa oraz okulistyka – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44, laryngologia – Klinika, ul. Śniadeckich 2, tel. 421-00-38, urologia – Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.
- 2.12 (poniedziałek): chirurgia ogólna i urazowa oraz okulistyka, laryngologia i urologia – Szpital im. Rydygiera, tel. 647-66-66 i 647-09-04.
- 3.12 (wtorek): chirurgia ogólna i urazowa – II Klinika Chir., ul. Kopernika 21, tel. 421-37-43 i 424-82-00, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia – Klinika, ul. Śniadeckich 2, tel. 421-00-38, urologia – Klinika, ul. Grzegorzewska 18, tel. 421-08-30 i 424-79-50.
- 4.12 (środa): chirurgia ogólna – III Klinika Chir., ul. Prądnicza 35, tel. 633-31-05, chirurgia urazowa – Szpital Wojskowy, ul. Wrocławska 1-3, tel. 630-82-03 i 630-82-10, okulistyka – Witkowice, tel. 415-64-44, laryngologia i urologia – Szpital im. Narutowicza, ul. Prądnicza 35, tel. 633-01-00.
- 5.12 (czwartek): chirurgia ogólna i urazowa – Szpital im. Rydygiera, tel. 647-66-66 i 647-09-04, okulistyka – Klinika, ul. Kopernika 38, tel. 421-42-30 i 424-75-40, laryngologia i urologia – Szpital im. Rydygiera, tel. 647-66-66 i 647-09-04.
- Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią: Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

DYŻURY APTEK

- Od piątku do czwartku: os. Centrum A, bl. 3, tel. 644-17-36 (przez całą dobę).
- Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 648-59-57 – od poniedziałku od piątku w godz. 8-22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

PRZYCHODNIE PEŁNIĄCE DYŻURY LEKARSKIE

- Opiekę całodobową dla pacjentów Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej pełnią: Ambulatorium Opieki Całodobowej, os. Jagiellońskie nr 1, tel. 648-00-44 oraz os. Niepodległości nr 2, tel. 647-02-44.

KINA

SEINKS: ● 29.11 (piątek): godz. 17.00 – „Amores Perros” (Meksyk, 15 lat), godz. 19.30 – „E = mc²” (pol., 15 lat). ● 30.11 (sobota): godz. 17.00 – „Hrabia Monte Christo” (Wlk. Brytania-Irlandia, 15 lat), godz. 19.15 – „E = mc²”. ● 1.12 (niedziela): godz. 17.00 – „Amores Perros”, godz. 19.30 – „Hrabia Monte Christo”. ● 3.12 (wtorek): godz. 17.00 – „Hrabia Monte Christo”, godz. 19.15 – „E = mc²”. ● 4 i 5.12 (środa i czwartek): godz. 17.00 – „E = mc²”, godz. 19.00 – „Hrabia Monte Christo”.

W TEATRZE LUDOWYM

- ◆ Duża Scena, os. Teatralne 34: ● 30 XI (sobota), godz. 18 – Król Lear (występ gościnny teatru z Kielc).
- ◆ Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1 ● 29 XI (piątek), godz. 19 – Sex, prochy, rock&roll. ● 30 XI (sobota), godz. 19 – Nie brookliński most.

„OBIEKTY” ANNY WYSOCKIEJ

W czwartek, 5 grudnia o godz. 18.00 w budynku B Nowohuckiego Centrum Kultury otwarta zostanie wystawa prac Anny Wysockiej pt. „Obiekty”. Artystka jest absolwentką Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1999 r. uzyskała dyplom z malarstwa w pracowni prof. L. Wolskiego, a z rysunku u prof. K. Candra. Jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. Tworzy obiekty malarskie we własnej technice, wykorzystując białe. Wystawę będzie można oglądać do 26 grudnia br. (f)

SAMOTNA, NIE „ZŁOTA”

(CIAĞ DALSZY ZE STR. 1)

Panie Krystyna i Janina zjawiają się w klubie około 15. W ten piątek przyszły wcześniej bo właśnie wypada im dyżur w kuchni. Na razie jeszcze siedzą przy stoliku i wymieniają ostatnie wiadomości. Zaraz zaczynają przygotowywać poczęstunek dla klubowiczów, którzy niebawem zjawiają się tutaj, w Klubie Seniora w os. Ogrodowym 15. Dzisiaj panie będą serwować herbatę i bułkę z serkiem. Poczęstunek to stały i bardzo ważny element środowiska i piątkowych spotkań. Zasiadając wraz z innymi do wspólnego stołu, nie wypada wyglądać byle jak. Dlatego panie zawsze dbają o odświętny wygląd. Od 16 do 17 w klubie jest najtłoczniej. Jesienią i zimą przychodzi tu więcej emerytów i rencistów, latem klub się wyludnia...

Janina Buda, kierowniczka klubu „Wersalik”, zna wszystkich siedzących przy herbacie. O każdym z nich potrafi coś powiedzieć: – Ten pan już od kilku lat przychodzi do nas razem z żoną. Siedząca obok nich pani była kiedyś artystką. Była konfliktowa, ale podziwiam ją za jej aktywność – wprawdzie samotna, ale wyjeżdża na wczasy – po wszystkich krakowskich klubach goni. Na przeciwko niej – małżeństwo: pan po przejściach: podczas drugiej wojny światowej był w niemieckich obozach, ledwo śmierci uciekł, przychodzi do klubu z małżonką. W sąsiedztwie zajął miejsce mężczyzna chory psychicznie – zaczął tu przychodzić z mamą, a po jej śmierci przychodzi w dalszym ciągu. Jestem w kontakcie z leczącym go lekarzem, gdy wi-

dzę, że czuje się gorzej, że coś się dzieje – sygnalizuję – mówi Janina Buda. – Znam ich wszystkich. Chcąc pomóc – każdemu się trzeba przyglądać, poznać. Z sercem do nich podejść. Czasami, samotni starsi ludzie nie mają się kogo poradzić.

***

Ostatni dzień w pracy – kwiaty, podziękowania, pożegnania, zaproszenia do odwiedzin, a potem pierwszy dzień „tylko dla siebie”. Niemal wszystkim bardzo trudno przestawić się na ten „ustawowo przymusowy odpoczynek”. Tym trudniej, im bardziej wymagająca aktywności miało się pracę. – Robiłem wszystko, by jak najszybciej po przejściu na emeryturę znaleźć sobie jakieś nowe zajęcie. 15 grudnia przeszedłem na emeryturę, to już 3 stycznia podjąłem następną pracę – mówi znajomy emeryt. Ale on zawsze prezentował typ „działacza” i, wiedząc o niechcymym momencie zakończenia aktywności zawodowej, zadbał wcześniej o złagodzenie wstrząsu, jakim niewątpliwie jest przejście w stan zawodowego spoczynku.

Zastępczym zajęciem miała być także działka, która z wiekiem stawała się dla niego prawdziwym hobby. Dzisiaj bez wyjazdów na ten „własny” kawałek ziemi nie wyobraża sobie życia. No i jest jeszcze wnuk – jemu też dziadek z babcią poświęcają wiele czasu.

Tracąc pracę, człowiek zwykle traci poczucie własnej wartości. Praca mobilizuje i „układa” dzień, narzucając dyscyplinę terminów: wyjścia, przyjscia. To do niej dopasowuje się resztę zajęć. Teraz, gdy nie ma potrzeby zrywania się o szóstej, moż-

na pospać dłużej. Ale co potem? Gdy ma się zbyt wiele wolnego czasu, a brakuje zadań, to ogarnia człowieka apatia. Trzeba znaleźć sobie jakieś inne pole zainteresowań.

– Gdy rok temu pies mojego ojca został przejechany przez samochód, ojciec (5 lat na emeryturze) bardzo to przeżył. Stracił humor i ochotę do życia. Sąsiedzi, widząc jego depresję, kupili mu nowego psa. I ojciec „odżył”. Teraz rytm jego dnia dyktuje pies: kilka razy trzeba psa wyprowadzić na spacer, przygotować mu jedzenie... – opisuje dzień emeryta jego syn w wieku produkcyjnym. – Ojciec często też bywa w swoim dawnym miejscu pracy. To jest możliwe, bo jeszcze pracują ludzie, którzy z nim pracowali. Nawet jego biura nikt nie zajął, więc pozwala sobie na wizyty... To może być miłe, ale dzisiaj rzadko kiedy kulturuje się zawodowe znajomości. Tempo pracy i tempo życia, a także zmiany kadrowe w firmach rzadko na to pozwalają.

***

Najwięcej czasu emeryci spędzają w domach. Około godz. 10 przed południem, można najczęściej spotkać starszych ludzi w autobusach czy tramwajach, z siatkami i wózkami zmierzających w stronę bazarów. Udają się na „Tomex” czy bazar w Bieńczycach, bo tam można zrobić zakupy taniej, a przy okazji zamienić parę słów ze znajomym sprzedawcą. Bywa, że na przystanku spotkają znajomych i wówczas „rozgadują się”, wspominając dawne czasy, wspólną pracę... Jakże częste są takie obrazki w autobusach czy tramwajach zmierzających w stronę

huty. Trzy przystanki wspólnej jazdy w stronę przychodni lekarskiej powodują, że odżywają wspomnienia.

Po południu, gdy tylko przyświeci słońce, starsi panowie wyjdą na skwer w dawnym parku Ratuszowym. To ulubione miejsce spotkań towarzyskich w centrum starych osiedli Nowej Huty. Tu spotykają się, grają w karty i warcaby. Wspominają dobre czasy – dla większości kojarzące się z pracą zawodową. Miejsce to ma swoje pluse i minusy. Przyjemnie jest tu latem i wczesną jesienią. Gorzej, gdy nadchodzą jesienne szarugi i mróz. W tym miejscu warto przypomnieć jeden z projektów przedstawiony na IX Międzynarodowym Biennale Architektury i zespół młodych urbanistów zaproponował, by w miejscu spotkań emerytów wybudować zadanie czy obiekt (kawiarnię) w którym mogliby spotykać się cały rok. To pomysł do przemyślenia dla radnych, bo przecież emerytów w Nowej Hucie przybywa.

***

Przy dwóch stolikach klubu „Wersalik” panowie grają zawzięcie w karty. Nie bardzo zwracają uwagę na panie, ale te już przyzwyczyły się do tego.

– Trudno całe życie spędzić przed telewizorem – mówi pani Krystyna. – Poza tym czy już nie te. Ile też można żyć cudzym życiem z seriali? Pani Krystyna ma siedemdziesiąt lat. Dzieci wyszły z domu, mąż zmarł. Mieszka samotnie.

Dziwi się tym wszystkim, którzy tu nie przychodzą – bo co w tym domu robić? Zachęca, by starsze osoby

wyszły z domu, poszukały klubów seniora w swoim sąsiedztwie. Wiadomo, że wejście w nową grupę ludzi wymaga odwagi, ale z drugą wziętą jest już różniej. Klub Seniora dzieli w „Wersaliku” lokal z Klubem Abstynentów – „Trzeźwość”. To właśnie do „abstynentów” – za sprawą choroby alkoholowej męża – trafiła najpierw pani Krystyna. – Dużo temu klubowi zawdzięczałam – małżeństwo nie szukało sobie towarzystwa, tu mógł zagrać w karty, ja z kolei z babkami sobie porozmawiałam. Przez 12 lat mąż nie wziął ani kropli alkoholu do ust, a wcześniej aż siedem razy lamał abstynencję. Zaczęło się cudowne życie... – wspomina pani Krystyna. Jej mąż zmarł kilka lat temu, ale ona pozostała w obydwu klubach: abstynenckim i klubie seniora.

Teoretycznie seniorzy spotykają się w „Wersaliku” w środy i piątki, ale kto chce, może przychodzić tutaj codziennie, od godz. 15 do 21.

Kto decyduje się zostać klubowiczem, musi zapłacić składkę. – Trzeba jakoś dyscyplinę trzymać, sprzątajacząc opłacić – tłumaczy pani Krystyna. Składki są niewielkie: 6 złotych na Polski Komitet Pomocy Społecznej, jako że klub został zawiązany pod egidą tej organizacji i wewnętrzne składki klubowe – 11 złotych na pół roku. Te najczęściej wydawane na wieńce, kwiaty i paczki dla chorych albo okolicznościowe imprezy np. pięćdziesięciolecie małżeństwa. Tak jest w „Wersaliku”.

Klub liczy dziś około 100 osób. Dochodzą tu i dojeżdżają starsi mieszkańcy zarówno najbliższych osiedli, jak i innych dzielnic Krakowa. Sam jest „seniorem” wśród tego rodzaju klubów. Działa już 23 lata. Teraz, jak większość klubów seniora w Nowej Hucie, korzysta z pomieszczeń Ośrodka Kultury Nowa Huta.

SIEKIERA ZAMIAST STRZELBY

(CIAĞ DALSZY ZE STR. 1)

Nastolatki mieli już swoje 5 minut w krakowskiej prasie. My przedstawimy nieco inną wersję tego zdarzenia. Poinformujemy również o efektach dochodzenia w tej sprawie.

***

– 20 listopada ok. godz. 9.25 Komenda Policji Nowa Huta powiadomiona została przez dyrektora Zespołu Szkół Mechanicznych nr 3 w os. Szkolnym, że ok. pół godziny wcześniej w jego szkole, w pokoju nauczycielskim doszło do bójki między dwoma uczniami i dwoma nieznanymi młodymi mężczyznami. W tej bójce jeden z uczniów ugodzony został siekierą w ramię.

Do szkoły udał się policyjny radiowóz. Na miejscu policjanci ustalili, że pokrzywdzony wraz z ojcem pojechał na ostry dyżur do szpitala wojskowego. O zdarzeniu powiadomiono niezwłocznie pracowników służb operacyjnych KP Nowa Huta i sekcję Techniki Kryminalistycznej KMP Kraków. Ci udali się na miejsce zdarzenia. Wiadomo już było, że pokrzywdzony jest w szpitalu. Okazało się, że drugi uczeń, który też miał być pokrzywdzony, oddalił się ze szkoły w niewiadomym kierunku. Sprawcy uciekli.

W szkole panował chaos. Policji udało się ustalić, że kilkanaście minut przed godz. 9.00, w czasie przerwy między lekcjami, pokrzywdzony wraz z kolegą przebywali za budynkiem szkoły. Wyszli tam na papierosa. Chwilę później wbiegli do znajdującego się na II piętrze pokoju nauczycielskiego. Tego uczniom robić nie wolno. Była w nim jedna z nauczycielek. Poprosiła ich o opuszczenie pokoju. Ci nie zareagowali. Jeden z nich zapytał, czy może zadzwonić ze swojego telefonu. I wykonał taki telefon, mówiąc „przyjeżdżaj na gazie ze sprzętem”. Gdy zaczął dzwonić do drugiej osoby, do pokoju nauczycielskiego wpadło dwóch młodych mężczyzn, z których jeden wyciągnął siekiere, a drugi nóż. Dwaj uczniowie chwycili za znajdujące się tam krzesła. Zastaniali się nimi. Napastnicy też chwycili za stołki, rzucili nimi w broniących się. Jeden z nich użył siekiery, uderzając nią jednego z uczniów w obojczyk. Po czym obaj napastnicy uciekli z miejsca zdarzenia.

Wiadomo już było, że ranny uczeń znajduje się w szpitalu. Drugi zniknął ze szkoły. Ustalono jego tożsamość. Przesłuchany na okoliczność tego zdarzenia powiedział, że tego dnia ok. godz. 8.30, korzystając z przerwy między lekcjami, wyszedł

wraz z kolegą za szkolny budynek na papierosa. Gdy po dzwonku wzywającym na lekcje, wrócili i byli już na II piętrze, ujrzał stojących tam dwóch nieznanymi mu chłopaków, którzy przyglądali się im. Kiedy zareagował na to, mówiąc „co się tak patrzycie”, ci mieli wyciągnąć jeden siekiere, a drugi nóż. On wraz z kolegą schronili się w pokoju nauczycielskim. Zaraz za nimi, jak twierdzi, mieli wbiec napastnicy.

Policjanci udali się też do szpitala celem przesłuchania ugodzonego siekierą ucznia. Ten odmówił jakiegokolwiek współpracy z nimi. Odmawiając zeznań, dał świadectwo tego, że zna sprawców i motywy ich działania. Funkcjonariusze dokonali przeszukań mających na celu znalezienie narzędzia przestępstwa – siekiery. Przesłuchano wielu świadków. Tropiły były różne. W grę mogły wchodzić powiązania kryminalne pokrzywdzonego, nie rodziczone rachunki między handlującymi narkotykami bądź też porachunki pseudokibiców Wisły i Cracovii.

Ustalono, że sprawcą może być młody mężczyzna mieszkający poza terenem Nowej Huty. Kwestią czasu jest jego zatrzymanie – informował nas 26 listopada komisarz Dariusz Pycia, zastępca naczelnika Sekcji Kryminalnej KP Nowa Huta.

Informacja z ostatniej chwili.

– 27 listopada otrzymałem telefon od jednego z krakowskich adwokatów, który poinformował mnie, że zgłosił się do niego po pomoc prawną właśnie ten mężczyzna, którego policja podejrzewa o udział w bójce. Prokuratura zakwalifikowała zdarzenie jako czyn z art. 159 kk, który mówi m.in.: kto biorąc udział w bójce lub pobiciu człowieka, używa broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu podlega karze pozbawienia wolności do lat 8 – uzupełnia informację z dnia poprzedniego komisarz Dariusz Pycia.

***

Os. Szkolne należy do najmniej bezpiecznych w Nowej Hucie. Nie ma prawie tygodnia, by w kronice policyjnej nie odnotowano rozbojów w tym rejonie. Nastoletni młodzieńcy napadają na dzieci, rówieśników i dorosłych. Ofiarami są też kobiety. Łupem przeważnie niewielkie pieniądze i telefony komórkowe. Być może tego powodem jest skomasowanie tutaj szkół zawodowych. Zespół Szkół Mechanicznych nr 3 jest jedną z trzech szkół w tym osiedlu. Oprócz ZSM są tutaj jeszcze zespoły szkół elektrycznych i budowlanych. W 2001 r. przeniesiono też tutaj Centrum Kształcenia Usta-

wicznego, w którym kształcą się tzw. trudna młodzież. W sumie pobiera tutaj nauki ok. 6 tys. uczniów.

Przeraża to, że ostatnio coraz częściej przychodzi nam pisać o tragicznych w skutkach zdarzeniach, których sprawcami są uczniowie. Przypomnijmy, w lutym tego roku dwóch uczniów Zespołu Szkół Mechanicznych nr 3 uprowadziło 16-letniego kolegę, bo zwlekał ze zwrotem konsoli do gier telewizyjnych. Zadzgali go kuchennym nożem i porzucili zwłoki na dzikim wysypisku w Nowym Brzesku. 20 listopada doszło do kolejnego bulwersującego zdarzenia.

Bieda, gangi, slumsy i bandytyzm – tak ukazuje się Nowa Huta w relacjach prasowych poświęconych temu zdarzeniu. W „Gazecie Wyborczej” opublikowano dość wymowną wypowiedź internautki, którą cytujemy: „Najbardziej przeraża to, że Nowa Huta, a już na pewno os. Szkolne, to getto. Mój kuzyn chodzi tam do zawodówki. Dresiarstwo na maksa. Na dodatek wylegarnia bandytów”.

Pozostaje tylko pytanie – czy bandytyzm jest wyłącznie efektem biedy?

Do tematu powrócimy.

JANINA DZIURO

LITERACKIE FASCYNACJE

Pierwsze Kluby Seniora, jeszcze w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych, zaczął tworzyć Polski Komitet Pomocy Społecznej. Najczęściej działały one przy Komitetach Osiedlowych, bo tam – w lokalach komitetów – skupiały się wszystkie organizacje społeczne. Kiedy Nowa Huta zaczęła się „starzeć” i wchodzić w wiek średni, w dzielnicy działało aż 11 klubów seniora. Po przełomie ustrojowym komitety osiedlowe zostały zlikwidowane i dla klubów seniora zabrakło miejsca. Pozostało tylko kilka klubów, w tym ten w os. Ogrodowym.

★ ★ ★

– *Bezczynność jest zabijająca dla ludzi, których całe dotychczasowe życie kręciło się wokół pracy. Ale ci przyzwyczajeni do aktywności i wyżywający się w różnych działaniach także na emeryturze znajdują sobie pole aktywności. Trzeba tylko chcieć coś z siebie dać...* – uważa kierowniczka klubu „Wersalik”. Potwierdza to przykład pani Janiny, klubowiczki z „Wersalika” i „Jędrusia”. Na spotkaniach w tym pierwszym bywa w środy i w piątki, a w tym drugim – w poniedziałki.

Patrząc na jej uśmiechniętą twarz, trudno uwierzyć, że pani Janina przeszła ciężką operację. – *Nie wyobrażam sobie beczynnego siedzenia w domu. Jeszcze w czasach komitetów osiedlowych pracowałam społecznie. Tu w „Wersaliku” założyłam bibliotekę. Zaczęło się od paru egzemplarzy książek przyniesionych przez seniorów z własnych domów. Zewidencjonowałam je, założyłam kartoteki, wymieniam nasze zasoby, wypożyczając książki z biblioteki publicznej* – opowiada pani Janina.

– *Tu w klubie odbywają się prelekcje lekarzy, dietetyków, przezrocza, spotkania z ciekawymi ludźmi i oczywiście „wigilie”, „andrzejki” dni babci i dziadka i dzień seniora. Wtedy wszystkie miejsca są pozajmowane, tak dużo osób przychodzi* – mówi pani Krystyna.

W zeszłą niedzielę była piękna pogoda i seniorzy wspólnie z „Trzeźwością” odbyli piękną wycieczkę po sanktuariach Podhala, zakończoną mszą świętą w Dolinie Chochołowskiej. Dwa razy w miesiącu w „Wersaliku” odbywają się wieczorki taneczne. Bezałkoholowe ze względu na współgospodarza – Klub „Trzeźwość”.

Przychodzą tu zarówno małżeństwa, jak i osoby samotne. Panie są w działaniach bardziej aktywne. Panów, niestety, karty interesują bardziej i w działaniu klubu mniej się angażują. W kole kulinarnym panie gotują, pieką. Ostatnio dzięki darowi pani Stanisławy Miszczyk z klubu w Kościelnikach, która dostarczyła plody rolne ofiarowane przez rolników z tego osiedla, mogły urozmaicić poczęstunek. Teraz przygotowują program na andrzejki i ułożyły nawet wiersz – „Gdzie ci panowie”?

★ ★ ★

Na towarzyskie spotkania seniorzy mogą wybrać się również w każdy czwartek po południu do klubu „Mirage” w os. Bohaterów Września 26, będącego filią Ośrodka Kultury w Nowej Hucie. Klubowi pomieszczenia oddała SM Mistrzejowice-Północ. Dzięki jej sponsoringowi możliwa jest herbatka i ciastka oraz imprezy organizowane z myślą o starszych mieszkańcach. Klub seniora działa tu już od 11 lat i w czwartek każdy może tutaj przyjść. Na co dzień bywa w klubie i 60 osób. – *Przychodzą chętnie, gdyż dla niektórych jest to jedyna okazja, by wyjść z domu i z kimś porozmawiać. Spotkać się przy kawie i ciastkach, bo przecież na kawiarnię nie wszystkich stać* – mówi kierowniczka filii ośrodka kultury Małgorzata Wojtasik.

Kto szuka, ten znajdzie. Wystarczy rozejrzeć się w sąsiedztwie. Poza trzema wymienionymi (Klub „Jędrusia” mieści się w os. Centrum A), kluby seniora działają w siedzibach Ośrodka Kultury Nowa Huta w os. Zgody 1, w Klubie w Krzesławicach przy ul. Wańkowicza 17 i w klubach podmiejskich. Z reguły seniorzy spotykają się tam raz w tygodniu, po południu. Warto poprosić o nie także w oddziałach Związku Emerytów i Rencistów, które tworzą swoje koła. Koło seniorów działa także w budynku studium medycznego w os. Teatralnym i przy niektórych spółdzielniach mieszkaniowych.

Może toczony w wolniejszym tempie życie towarzyskie nie wszystkich uszczęśliwi, ale wyjście w nowe środowisko, mające jednakże podobne problemy, pozwoli odnaleźć w sobie nowe możliwości. Przy klubach powstają zespoły muzyczne (przy „Wersaliku” – „Złota Jesień”, w „Mirage’u” – „Lajkonik”), seniorzy podejmują twórczość literacką. Jej owocem jest kolejny almanach poetów-amatorów-seniorów. Czasami w jesieni życia kogoś dotyka miłość – niemal taka jak z „Harlekina”. Zdarzały się i takie w „Wersaliku”. Pani Janina Buda wylicza przynajmniej 4 pary, które tu się poznały i postanowiły wspólnie spędzić resztę życia.

★ ★ ★

W ewidencji Ośrodka Emerytów i Rencistów znajduje się dziś około 23 tys. nazwisk podopiecznych. Ośrodek, w okrojonej formie, zajmuje się tylko działalnością socjalną. W ostatnim czasie, na skutek restrukturyzacji zatrudnienia z krakowskiej huty wiele osób odeszło na wcześniejsze emerytury. Jeszcze stosunkowo młodzi i aktywni muszą znaleźć sobie swoje miejsce w jesieni życia. Hutnicy-związkowcy mogą szukać wspólnoty w kołach emerytów. – *Polityką się nie zajmujemy* – zastrzega się Adam Stopa, przewodniczący Komisji Emerytów i Rencistów „Solidarności” przy KRH NSZZ „Solidarność”. Koło liczy około 600 członków. Emeryci-związkowcy wspólnie mogą się wybrać na wycieczkę, opłatek, wspólnie pośpiewać w zespole „Solidarność”. Spotkania wspólnie odbywają się w każdy ostatni wtorek miesiąca o godzinie 16 w budynku „S”. Może przyjść każdy, kto chce działać dla siebie i innych. Bo działanie w różnorodnych stowarzyszeniach i fundacjach, także parafialnych, to nowe pole działalności dla tych starszych ludzi, którzy mają więcej czasu, czują jeszcze potrzebę pomagania innym.

★ ★ ★

Jak zapracować na dobrą starość – na starość wśród przyjaciół? Trzeba coś z siebie dać, by od kogoś coś otrzymać... – Mniej żądać, a więcej z siebie dawać. W „Wersaliku” mamy „koło pomocnej dłoni”. Gdy ktoś zachoruje to drugi pomoże po koleżeńsku. Gdy ktoś nie może przyjść na wspólny opłatek, staramy się, by przewidzianą dla niego porcję koleżanki mu zaniósł. Na większe imprezy przyprowadzamy seniorów albo odprowadzamy. Wymaga to czasu: czasem koleżanka koleżankę odprowadzi, czasem robi to nasz pracownik – pan Zenek albo ja. Chcąc samemu sobie pomóc – pomagaj drugim – tej zasady staram się w życiu trzymać i wpajam to naszym klubowiczom – podsumowuje Janina Buda.

KRYSTYNA LENCZOWSKA

PS Chętnie zamieścimy głosy i opinie naszych Czytelników w tej sprawie. Może spróbują opowiedzieć o swoich doświadczeniach, poradzić innym, jak zagospodarować czas na emeryturze?

Pisanie jest rzeczą trudną, ale bardzo przydatną i rozwijającą. Doskonale wiedzą o tym uczniowie, którzy od wielu lat piszą i w tworzeniu znajdują przyjemność... O literackich fascynacjach dzieci, z przedmowy nowo wydanego tomiku wierszy, cytuję fragment wypowiedzi Krystyny Józwik, dyrektorki szkoły przy Szpitalu im. Żeromskiego. Wiersze nadesłali uczniowie na IX Ogólnopolski Konkurs Literackiej Twórczości Dziecięcej. Zespół nauczycieli tej szkoły, do niedawna znanej jako Szkoła Podstawowa nr 118, a obecnie pod nazwą Zespół Szkół nr 7, kilka lat temu podjął się niemałego trudu na skalę ogólnopolską. Zachęcono uczniów-pacjentów szpitala do wyrażania doznań, swojego widzenia świata, w formie wierszy. Pomysł zaowocował. Okazało się, że dzieci chętnie wypowiadają się w ten sposób. Wiele z nich, chociaż opuściły szpitalne sale i rozstały się z przyszpitalną szkołą, nadal pisze i wyraża różne nastroje duszy.

Po raz pierwszy szkoła zorganizowała konkurs w 1994 roku, kiedy to w nauczaniu zaczęto stosować techniki francuskiego pedagoga i nauczyciela Celestyna Freineta. Najkrócej mówiąc Freinet jest twórcą oryginalnej metody nauczania początkowego, bez używania podręczników szkolnych, opartej na swobodnej ekspresji dziecka, wyrażanej za pomocą tekstów i rysunków. W przyszpitalnej szkole znakomicie ta metoda się sprawdza i wspomaga także edukację starszych dzieci. Wiele uwagi poświęca się pisemnym wypowiedziom, umiejętności zastosowania właściwych słów w tekstach. Postrzegając zapal dzieci i postępy, jakie czyniły w słownej szermierce, zainicjowano konkurs literacki, który z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem i ma charakter ogólnopolski. Wysiłek ten, od 1994 roku, szkoła podejmuje corocznie. Nie mały jest już pokonkursowy dorobek dziewięciu lat, w postaci kolejnych tomików poezji. W tym roku wydano jedenasty tomik, pod tytułem zaczerpniętym z jednego z utworów – „Inny wiatr”.

INNY WIATR

Jestem wiatrem,
Który wiosenną tęczę oplata
Snuję pajęczynę nadziei i miłości
Dla ginącego w bezsensie świata.

Dotykam czeluści nienawiści,
wrogości,
Szukam czegoś nowego,

a może tylko
Zapomnianego
WIEM, WIEM...
Pragnę rozdmuchać, rozzarzyć
maleńką
Iskierkę miłości.

Ten piękny wiersz napisała Ewelina Miodek z Publicznego Gimnazjum w mało znanej miejscowości Cewice. To jeden z utworów, zamieszczonych w wymienionym tomiku. W tegorocznym konkursie uczestniczyło 757 uczniów ze 170 szkół podstawowych, gimnazjów, liceów, szkół szpitalnych, sanatoryjnych i freinetowskich z całej Polski. Nadesłali oni 1403 prace. Każda z nich ma swoją niepowtarzalną wartość, jest owocem zmagania ze słowem. Wybrano i wydrukowano 294 utwory. Autorami są dzieci z odległego Białegostoku, szkół śląskich, pobliskiej Rabki, i ze zrozumiących względów najczęściej, ze szkół krakowskich, w tym także nowohuckich. Wybór nastęrczał wiele trudności, bo niełatwo ocenić walory poezji; dziecięcej poezji. Utworów nie punktowano, nie przyznawano

miejsc w konkursie, zgodnie zresztą z ideą Celestyna Freineta, którą szkoła realizuje w procesie dydaktycznym. Uszeregowano natomiast wiersze według trzech kategorii wiekowych, obejmujących uczniów klas I – III, klas IV – VI oraz gimnazjów i szkół średnich. Freinetowskimi zasadami kierowała się komisja konkursowa, której skład stanowił pedagog szpitalnej szkoły – Maria Poglodzińska-Rosiek, Maria Polubiak, Małgorzata Brzeska, Krystyna Józwik. Utwory wysoko ocenione przez komisję oraz pierwsze utwory najmłodszych dzieci pomieszczono w zbiorze, który nosi właśnie wymieniony tytuł: „Inny wiatr”. Wydane wcześniej, w ubiegłych latach tomiki to: „Zbierać słowa” (w dwóch częściach, osobno proza i osobno poezja), „Słów tajemne brzmienie”, „Słowa to paleta barw”, „Świat w barwy poezji bogaty”, „Las czarów”, „Świat w słowach”, „Kołyska poety”, „Kolorowy człowiek”, „Muzyka duszy”, „Radość zielona”. Jedenaście wartościowych, estetycznie i starannie wydanych w kolejnych latach książeczek, dzięki głównemu sponsorowi, osobie wielkiego serca, właścicielce drukarni „GA” w Krakowie przy ul. Żółkiewskiego, pani Alicji Genowskiej.

Utwory dzieci i młodzieży dotyczą spraw różnych. Mówią o pięknie i zmianach w przyrodzie, o uskrzydających marzeniach i przejmującej samotności, o zapamiętanych wydarzeniach... Niektóre zaskakują dojrzałością spostrzeżeń, jak na przykład wiersz o tematyce ekologicznej Justyny Kawuli z I klasy Szkoły Podstawowej nr 80 w Nowej Hucie.

PROŚBA PLANETY ZIEMI

Ludzie, proszę Was – Ja Ziemia
Dajcie mi chwilę wytchnienia.
Czy Wy wiecie co robicie
– lasy zaśmiecając
rzeki i jeziora zanieczyszczając?

Ostrzegam Was!
Jeśli niszczyć mnie
nie przestaniecie,
To sami bez zdrowej wody,
Powietrza jedzenia
– po prostu umrzecie!

20 listopada br. w sali widowiskowej NCK odbył się uroczysty finał konkursu z częścią artystyczną w wykonaniu uczniów z SP nr 149, Gimnazjum nr 28 i zespołu wokalnno-tanecznego „Kleks” z NCK. Zebrani – dzieci z kilku szkół, nauczyciele, wielu zaproszonych gości, wśród nich ordynatorzy oddziałów i dyrektor ds. lecznictwa Szpitala „Żeromskiego” – mieli okazję po-

sluchać wybranych utworów, które recytował aktor Teatru Ludowego Krzysztof Ratkowski. Były to wiersze o sporej dozie różnorodnych uczuć. Ja z zainteresowaniem przeczytałam ponadto zamieszczony w tomiku, utwór Dariusza Amiri z Gimnazjum nr 20 w Krakowie.

SŁOWO

Słowo
Ranić może
Szyderstwem
Przeszywać ostrzem
Ironii
Zaszczuty uciekasz w samotność
Dookoła uśmiechy
W ciemności
Słowo
Zabija uczucia
Długim mieczem obelgi
Słowo
Odpowiednio użyte
Łagodzi gniew
Koi ból
Ale ludzie
Boją się
Takich słów

Organizatorzy konkursu nadmienili też, że najwięcej wierszy przysłano z SP nr 10 w Krakowie. Wydrukowano również utwory dzieci i młodzieży ze szkół w Gdańsku, Rzeszowie, Lublinie, Złotoryi... Nie ma chyba regionu, który w tym konkursie nie byłby reprezentowany przez uzdolnione literacko dzieci. Najmłodszy uczestnicy mają po 6 lat, najstarsi nawet 18 lat.

Dzieci obdarowano dyplomami i słodyczkami, szkoły dyplomami. Dyplomy i słowa wdzięczności za wsparcie kierowano do sponsorów. Pomysł konkursu na taką skalę, druk utworów i poczęstunek działwy były możliwe dzięki szczeroci wielu darczyńców. Obok pani Alicji Genowskiej wymieniano Wydział Edukacji UMK, krakowskie Kuratorium Oświaty, Krak-Chemię, hipermarkety Geant, Carrefour oraz Bakomę, firmę Oknoplus oraz – ze Skawiny – Bahlsen Sweet Sp. z o.o. i Lajkonik Snacks S.A. Ponadto dziękowano dyrekcji NCK za bezpłatne udostępnienie pomieszczeń, w których odbyła się uroczystość finałowa IX Ogólnopolskiego Konkursu Literackiej Twórczości Dziecięcej.

HENRYKA ROSIEK

PS Na jesienny wieczór proponuję jeszcze piękny wiersz Moniki Gacek z kl. III Gimnazjum nr 11 w Krakowie.

CISZA
Tyle ludzi wokoło,
a ja stukam się w czoło,
jak to możliwe
żeby dziecko wrażliwe
kolory tego świata widziało
przy zamkniętych powiekach.

Szeroko otwieram oczy,
wytężam skroń,
widzę tłum ludzi,
który wielce się trudzi
– coś mówią,
nic nie słyszę,
pogrążam się w ciszę.

OCHRONA PRACY

(CIAĞ DALSZY ZE STR. 1)

Komisje ochrony pracy są reprezentantem interesu społecznego wobec władz wojewódzkich i samorządowych. Do ich zadań należy m.in.:

- przedstawianie władzom lokalnym problemów wynikających z zagrożeń zawodowych oraz ochrony pracy,
- wymiana poglądów, doświadczeń, informacji oraz konsultacja problemów z dziedziny ochrony pracy.

Małopolska Komisja Ochrony Pracy została powołana w czerwcu 1997 r. i jako jedna z nielicznych aktywnie działa do chwili obecnej. W skład 38-osobowej komisji wchodzi przedstawiciele związków zawodowych, władz wojewódzkich i samorządów lokalnych, organizacji pracodawców, organów nadzoru nad warunkami pracy, instytucji i stowarzyszeń zajmujących się bezpieczeństwem publicznym oraz ochroną pracy.

Posiedzenie, które odbyło się 18 XI w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego z udziałem wicewojewody małopolskiego **Andrzeja Haręzłaka** oraz **Tadeusza Fica** okręgowego inspektora pracy poprowadziła **Urszula Pająk** – przewodnicząca MKOP.

Program posiedzenia obejmował dwa punkty:

1. Analizę chorób zawodowych w woj. małopolskim.
2. Podsumowanie konkursów: „Pracodawca Organizator Pracy Bezpiecznej”, „Najaktywniejszy Zakładowy Społeczny Inspektor Pracy” połączone z wręczeniem nagród laureatom.

Urszula Pająk, otwierając spotkanie, podkreśliła, że generalnie następuje w Małopolsce poprawa warunków pracy. Zakłady pracy są nowocześniejsze i lepiej wyposażone, to pozwala optymistycznie spojrzeć w przyszłość. Pracodawcy dbają o warunki pracy. Dowodem na to jest coraz liczniejszy udział firm w konkursie „Pracodawca Organizator Pracy Bezpiecznej”. Na początku brało w nim udział ok. 20 firm, obecnie ponad 100. Niestety aktualnie zbieramy jeszcze odium z lat poprzednich. Obecne choroby zawodowe są efektem narażenia zdrowia w latach poprzednich.

GLÓWNE CHOROBY ZAWODOWE

Dr Iwona Zapolska-Fitryk – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy – mówiła m.in. o zmianie w podejściu do ochrony zdrowia pracujących. Spowodowane są one coraz wyraźniejszym postrzeganiem pracy w kontekście praw człowieka. Stanowi to reakcję na patologie związane z procesem pracy. Za zdrowie pracujących odpowiedzialni są: władza ustawodawcza i wykonawcza, pracodawcy, służba medycyny pracy, organizacje kontrolne, ale też sam pracownik, który powinien dokładać wszelkich starań, by postępować w sposób mogący chronić jego zdrowie. Małopolska zajmuje II miejsce po województwie śląskim pod względem liczby chorób zawodowych. Na podstawie danych statystycznych nie można wyciągać wniosków, że w chwili obecnej opieka zdrowotna nad pracującymi jest źle wypełniana, gdyż wszystkie schorzenia zawodowe rozwijają się w wyniku wieloletniego narażenia zawodowego, a niektóre nowotwory zawodowe cechuje dodatkowo długi okres utajenia. Znaczna liczba schorzeń narządu głosu u nauczycieli spowodowana jest złą opieką profilaktyczną. Nauczyciele badani są profilaktycznie często przez lekarzy nie posiadających do tych badań uprawnień (lekarzy rodzinnych), nie przechodzą badań laryngologicznych i stroboskopowych mających wykrywać wczesne objawy uszkodzenia głosu, nie są objęci rehabilitacją i nauką prawidłowego posługiwania się głosem. Obecnie choroby zawodowe nauczycieli stanowią prawie połowę wszystkich chorób zawodowych, co obrazuje zamieszczony wykaz chorób zawodowych w Małopolsce w latach 1999–

2001. Jednak sprawa może ulec zmianie po wejściu do Unii Europejskiej, gdzie tego typu choroby nie są traktowane jako zawodowe. Obecnie zresztą tylko w nielicznych krajach takich jak Czechy przewlekłe choroby narządu głosu są zaliczane do schorzeń zawodowych.

Prawidłowo prowadzona opieka profilaktyczna oraz promocja zdrowia mogą w znacznym stopniu poprawić stan zdrowia populacji, co zarówno stanowi wartość dla poszczególnych osób, jak i ma wymiar społeczno-ekonomiczny.

NADZÓR NA WARUNKAMI PRACY

Mgr **Halina Jaracz** – kierownik Działu Higieny Pracy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie – poinformowała o działaniach kontrolnych podejmowanych przez placówkę, w której pracuje.

W roku 2001 dokonano aktualizacji ewidencji zakładów pracy wymagających nadzoru nad warunkami pracy. Na terenie woj. małopolskiego zewidencjonowano 9 745 zakładów pracy zatrudniających ok. 282 700 pracowników. Z przeprowadzonych kontroli i badań w środowisku pracy wynika, iż przekroczenia normatywów higienicznych, chemicznych i fizycznych czynników zawodowych występują w 750 zakładach pracy woj. małopolskiego. W 427 zakładach pracy naszego województwa występują czynniki rakotwórcze. W kontakcie z nimi pracują 22 133 osoby. Z danych centralnego rejestru chorób zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi wynika, że w roku 2001 stwierdzono w Polsce ogółem 6022 choroby zawodowe, najwięcej w woj. śląskim: 1440, w woj. małopolskim 898 (II miejsce), najmniej w woj. opolskim: 92.

Najwyższy współczynnik zapadalności na choroby zawodowe na 100 tys. zatrudnionych odnotowano w woj. małopolskim: 121,2, na II miejscu plasuje się woj. śląskie: 108,3. Najniższy współczynnik zapadalności na choroby zawodowe na 100 tys. zatrudnionych odnotowano w woj. mazowieckim: 16,5.

Podobnie jak w latach ubiegłych woj. małopolskie zajmuje I miejsce pod względem liczby przewlekłych chorób narządu głosu, związanych z nadmiernym wysiłkiem głosowym: 346 przypadków spośród 1680 stwierdzonych w Polsce. Województwo małopolskie plasuje się również na I miejscu pod względem liczby stwierdzonych zawodowych nowotworów złośliwych: 43 przypadki spośród 121 stwierdzonych w Polsce; woj. śląskie zajmuje pod tym względem II miejsce: 13 przypadków. Sporo uwagi Halina Jaracz poświęciła problemom związanym ze schorzeniami słuchu. Orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego w tej sprawie pozostawia dowolność interpretacyjną w klasyfikacji ubytków słuchu. Natomiast główny inspektor pracy zaleca precyzyjne parametry, które upoważniają do orzeczenia o chorobie zawodowej. Obecnie powoduje to liczne procesy i wpływa na niejasność w orzecznictwie z tego zakresu. Zresztą ustawodawstwo nie tylko pod tym względem jest niedoskonałe. Nowelizacja wykazu chorób zawodowych ogłoszona w Rozporządzeniu Rady Ministrów w 2002 roku (Dz. Ustaw nr 132 z 2002 r.) nie jest jeszcze kompatybilna z ustawodawstwem Unii Europejskiej. Na koniec podkreśliła ona znaczenie badań przy przyjmowaniu do pracy i regularnego wykonywania badań profilaktycznych podczas trwania stosunku pracy. W pierwszym przypadku chodzi o to, aby pracodawca, przyjmując pracownika do pracy, dokładnie sprawdził jego stan zdrowia, aby nie ponosił konsekwencji za niedbalstwa poprzedniego pracodawcy. Badania profilaktyczne pozwalają na bieżąco kontrolować stan zdrowia pracowników i zapobiegać narastającym zagrożeniom.

ROZSTRZYgniĘTO KONKURS

Kolejna IX edycja konkursu organizowana była przez Państwową Inspekcję Pracy przy współudziale Business Centre Club, Konfederacji Pracodawców Polskich, Krajowej Izby Gospodarczej, Związku Rzemiosła Polskiego oraz Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych.

Celem konkursu było upowszechnienie ochrony pracy oraz inspirowanie pracodawców do aktywnych działań w tym zakresie, a także popularyzowanie szczególnie wartościowych dokonań pracodawców organizujących pracę bezpieczną i ergonomiczną. W konkursie uczestniczyli pracodawcy niezależnie od formy własności zakładu pracy, którzy byli oceniani na podstawie stanu warunków pracy w ich zakładach na dzień 31 sierpnia 2002 r. Z uwagi na różnorodność zakładów pod względem zatrudnienia, a tym samym wielkość i skalę problemów, pracodawcy byli oceniani w trzech kategoriach w zależności od liczby osób zatrudnionych. I tak:

- I kategoria – do 50 osób zatrudnionych (zakłady małe);
- II kategoria – od 51 do 250 osób zatrudnionych (zakłady średnie);
- III kategoria – powyżej 250 osób zatrudnionych (zakłady duże).

Kryteria oceny pracodawców

1. Przestrzeganie przepisów prawa pracy dotyczące:

- stosunku pracy, czasu pracy, ochrony pracy młodocianych, ochrony pracy kobiet, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

2. Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- obiektów, pomieszczeń, stanowisk pracy, zaplecza higieniczno-sanitarne-go, wentylacji, ogrzewania, oświetlenia, procesów technologicznych, maszyn i urządzeń technicznych, urządzeń elektro-energetycznych, transportu wewnątrzzakładowego, narażenia na czynniki szkodliwe itp.

3. Działalność systemowa na rzecz ochrony pracy:

- zarządzanie bezpieczeństwem pracy, ocena ryzyka zawodowego, ocena zagrożeń, szkolenie kadry kierowniczej oraz pracowników w zakresie przepisów i zasad bhp.
- 4. Dodatkowe elementy ochrony pracy:

- popularyzacja wiedzy o ochronie pracy, udział pracowników w tworzeniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz nakłady finansowe na poprawę bezpieczeństwa pracy.

Wyniki i ocena konkursu

Do konkursu zgłosiło się 18 pracodawców z woj. małopolskiego. W wyniku oceny dokonanej przez Okręgową Komisję Konkursową, powołaną przez Okręgowego Inspektora Pracy Państwowej Inspekcji Pracy w Krakowie, postanowiono przyznać:

- I. W grupie zakładów pracy zatrudniających do 50 pracowników.

- 1) Pierwsze miejsce zdobył inż. **Karol Marzec** – prezes Zarządu Zakładu Graficznego „Colonel” Sp. Jawna K.J.A.P.O. Marzec (firma rodzinna) w Krakowie ul. Dąbrowskiego 16.

- 2) Drugie miejsce zdobył mgr inż.

Marian Mazurków – dyrektor Naczelny firmy „Dera Poland” Sp. z o.o. w Krakowie, ul. Grzegorzewska 79.

- 3) Trzecie miejsce zdobył inż. **Jerzy Kruczek** – właściciel firmy metalowej „Anikol” w Książu Wielkim, ul. Podzamcza 2.

- II. W grupie zakładów pracy zatrudniających od 51 do 250 pracowników.

- 1) Pierwsze miejsce zdobył p. **Andrzej Orłowski** – dyrektor – członek zarządu firmy Centrum Techniczne Kraków – Delphi Automotive Poland Sp. z o.o. w Krakowie ul. Podgórska Tynieckie 2.

- 2) Drugie miejsce zdobyła mgr **Lucyna Jędrzejczyk** – dyrektor naczelna Polskich Zakładów Zbożowych „PZZ” S.A. w Krakowie, ul. Ładna 27.

- 3) Trzecie miejsce zdobył mgr inż. **Krzysztof Horbaczewski** – prokurent firmy „Trapez-Carbo” W. Strama Sp. Jawna w Krakowie, ul. Zakopiańska 56A.

- III. W grupie zakładów pracy zatrudniających powyżej 250 pracowników:

- 1) Pierwsze miejsce zdobył mgr **Jan Matusiak** – dyrektor Urzędu Przewozu Poczty w Krakowie, ul. Prokocimska 6.

- 2) Drugie miejsce zdobył mgr inż. **Kazimierz Cieśliewicz** – dyrektor Fabryki Osłonek Białkowych „Fabios” w Białce nr 556 k. Makowa Podhalańskiego.

- 3) Trzecie miejsce zdobyła p. **Maria Ogiela** – dyrektor Zakładu Produkcji Ozdób Choinkowych „Northstar” sp. z o.o. w Miechowie, ul. Bolesława Prusa 1.

Zdobywcy pierwszych miejsc uzyskali nominacje do oceny centralnej.

Wszyscy laureaci otrzymali pamiątkowe puchary oraz okolicznościowe dyplomy.

SLAWOMIR PIETRZYK

Wykaz chorób zawodowych (wg jednostek chorobowych) stwierdzonych w woj. małopolskim w latach 1999–2001 r.

Jednostka chorobowa	Liczba chorób zawodowych		
	1999 r.	2000 r.	2001 r.
Zatrucia ostre i przewlekłe substancjami chemicznymi oraz następstwa tych zatruc	15	17	13
Pylice płuc	108	58	137
Choroby oskrzeli wywołane działaniem substancji powodujących napadowe stany spastyczne i choroby płuc przebiegające z odczynami zapalno-wytwórczymi	35	22	20
Przewlekłe zapalenie oskrzeli z niewydolnością narządu oddechowego	16	11	17
Rozedma płuc u dmuchaczy szkła i muzyków z niewydolnością narządu oddechowego	1	-	-
Przewlekłe zanikowe przerostowe i alergiczne nieżyty błon śluzowych nosa, gardła, krtani i tchawicy	87	65	47
Przewlekłe choroby narządu głosu związane z nadmiernym wysiłkiem głosowym (guzki śpiewacze, niedowłady strun głosowych, zmiany przerostowe)	786	543	346
Choroby wywołane promieniowaniem jonizującym łącznie z nowotworami złośliwymi	-	1	2
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników rakotwórczych występujących w środowisku pracy z wyjątkiem wymienionych powyżej	43	27	43
Choroby skóry	106	61	49
Choroby zakaźne i inwazyjne	64	47	54
Przewlekłe choroby narządu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy, nadmiernym przeciążeniem	13	15	7
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane uciskiem na pnie nerwowe	17	15	8
Choroby układu wzrokowego wywołane zawodowymi czynnikami fizycznymi lub chemicznymi	7	5	2
Uszkodzenie słuchu wywołane działaniem hałasu	165	124	107
Zespół wibracyjny	78	35	46
Ogółem	1541	1046	898

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999, Straż Pożarna 998, 646-01-98, 0601 42-52-00, Policja 997, Pogotowie gazowe 992, Toksykologia 411-99-99, Informacja o lekach 411-07-65 (g. 8-15), Policja, os. Zgody 644-44-44, Straż Miejska 680-15-00, Pogotowie Ratunkowe - Nowa Huta 644-49-99, Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 644-19-69, Pogotowie dźwigowe 644-23-08, Pogotowie elektryczne dla os. Oświeceni 647-05-65 w dni powszednie i 647-15-87 w dni świąteczne, ADREM awarie poza budynkiem 644-12-10, Pogotowie c.o. 644-38-46, Wodociągi 648-28-61. Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin 425-57-50.

MEDYCYNA I ZDROWIE

◆ **GABINET MASAŻU LECZNICZEGO** (dypl. tech. Paweł Kaczor), os. Urocz 6, tel. 644-43-07, pon.-piątek 14-19. Masaż klasyczny, regeneracyjny, manualne leczenie kręgosłupa, drenaż limfatyczny, moxibustion, yumeiho.
◆ **PRACOWNIA USG - LEK. MED. B. STĘPIEŃ** - os. Handlowe 8, tel. 644-78-26: badania jamy brzusznej, tarczycy, ginekologia, ciąża. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00, wtorek-piątek 9.00-13.00. Tel. 648-94-60 po południu.
◆ **GABINET USG I ECHOKARDIOGRAFII**. K. Ideć i M. Kunz-Wojtyna, os. Stalowe 4 (przełęczka), rej. tel. 648-33-62. Echo serca, USG: jamy brzusznej, tarczycy, sutki, jądra, przepływy naczyniowe.

◆ OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ.

Os. Złota Jesień 15b. Tel. 641-59-84.
● **CHIRURGIA** (dr med. M. Trystuła, lek. med. J. Łomnicki) - żyłaki kończyn dolnych (operacyjnie lub scleroterapia), pajęczki naczyniowe
- choroby odbytu i jelita grubego (hemoroidy, szczeliny)
- choroby sutka (guzki)
- usuwanie znamion, blizn, narośli skórnych, tatuaży.

◆ **MASAŻE, FIZYKOTERAPIA, ODNOWA BIOLOGICZNA**. Os. Górali 18. Tel. 643-20-91 po 20.00.
◆ **USG - BEZ TERMINÓW**. Tel. 648-99-13.
JAMA BRZUSZNA, NARZĄD RODNY, TARCZYCA, PIERSI, JĄDRA, PROSTATA.

USŁUGI RÓŻNE

◆ **USŁUGI SZKLARSKIE**, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu), tel. 647-86-50.
◆ **FOTOLABORATORIUM**, os. Centrum B 3. Tel. 643-20-49. 8-19, sob. 8-14. Usługi fotograficzne, atelier: zdjęcia ślubne, okolicznościowe, legitymacyjne.
◆ **PIECZĄTKI** - pełny zakres usług, wizytówki na drzwi, Centrum B 7 (obok PZU). Tel./fax 643-63-85 (10-18).
◆ **CZYSZCZENIE**: dywany, tapicerka, remonty. Tel. 644-65-41.
◆ **ROWERY** - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram. FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-70-00, wew. 13, kom. 0502-73-00-87.
◆ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (na zimę - z możliwością przeglądu) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
◆ **DOMOWE USŁUGI FRYZJERSKIE**. 643-20-91 (po 20.00).
◆ **Krawieckie szycie na miarę**. Pl. Bieńczycki 1p. 0504-041-888.
◆ **NAPRAWA I SPRZEDAŻ PARASOLI**. Szkolne 14. 644-98-11.
◆ **NAJTAŃSZE USŁUGI OPTYCZNE**. Słoneczne 8. 643-78-22.
◆ **NAPRAWA TELEWIZORA U KLIENTA**. (012) 645-92-08.

◆ **NAPRAWA TELEWIZORA, MONITORA U KLIENTA - EKSPRESOWO**. 648-13-55, 0502-789-662.
◆ **NAPRAWA RTV**. Os. Centrum A 5. (012) 644-34-70.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

◆ „**SALDO**” - rozliczenia roczne, usługi księgowe. 641-07-59.
◆ „**IN PLUS**” - BIURO RACHUNKOWE, os. Złotej Jesieni 15C, tel. 648-20-22 wew. 536, 0602-222-416. Usługi księgowe, podatkowe, ZUS, rozliczenia roczne.
◆ „**PRYMUS**” - BIURO KSIĘGOWO-PODATKOWE, 31-946 Kraków, os. Teatralne 24. Tel. 643-41-28, tel./fax 643-71-91. UMOWY LEASINGOWE, przedstawicielstwo Europejskiego Funduszu Leasingowego.
◆ **BIURO RACHUNKOWE, KRAKÓW, ULICA MOGILSKA 86**. Tel. 417-13-77.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

◆ **AGENCJA „NIERUCHOMOŚCI POLSKIE”**. Poszukujemy ciekawych ofert domów, mieszkań, działek do wynajęcia, dzierżawy, sprzedaży. (012) 428-13-20. Licencja.
◆ „**STYL**” LICENCJONOWANE BIURO OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI. KUPNO - SPRZEDAŻ DOMÓW, MIESZKAŃ, DZIAŁEK. Zapewniamy: kompleksową, bezpieczną obsługę transakcji. Polecamy: porady prawne, kredyty bankowe. Biuro czynne we wtorki i czwartki od 11.00 do 18.00, os. Bohaterów Września 76 (pawilon). Tel./fax 647-52-47, 0602-12-82-82.
◆ **AGENCJA NIERUCHOMOŚCI „TARA”** - licencja zawodowa. Mieszkania, domy, działki - obsługa prawna, kredyty bankowe. Prowadzimy zarząd nieruchomościami Wspólnot Mieszkaniowych. Os. Ogrodowe 14. Tel./fax 644-00-59, 0605-539-951.
◆ **TWÓJ DOM**, os. Centrum E 21, tel. 643-76-60, 0501-406-227 www.twojdom.icenter.pl
◆ „**WAGA**” os. Handlowe 8 - kupno, sprzedaż, wynajem, zamiana. 648-89-47, 425-78-24. Licencja zawodowa.

KREDYTY, POŻYCZKI

◆ **Kredyty do 9000 zł bez poręczycieli, również dla pracowników HTS**. Atrakcyjne kredyty budowlane. Tel. 641-67-88, 0606-895-003.

UBEZPIECZENIA

◆ **UBEZPIECZENIA** - najkorzystniejsze komunikacyjne. Pakiety ubezpieczeniowe OC, AC, NW dla samochodów nowych i komisyjnych - „WARTA”, PZU, „ERGO HESTIA, DAEWOO, „COMPENSA”, „SAMOPOMOC”, „AGROPOLISA” - **DALEW s.c.**, os. Słoneczne 2, tel. 643-05-48 w godz. 8.00-18.00, sobota 9.00-13.00. **Bilety autobusowej komunikacji międzynarodowej.**

PRACOWNIA ZŁOTNICZA

◆ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE. NAPRAWY. GRAWEROWANIE. SKUP ZŁOTA I SREBRA**. Ceny producenta. **BIENIŃCZYCKI PL. TARGOWY 23/1 (1 p.)**. Tel. 685-53-80.

PREZENTY, UPOMINKI

◆ **ZBYCH ZAPRASZA NA STRYCH**. Pl. Bieńczycki 22, I p.

ARTYKUŁY BIUROWE

◆ „**RENMAR**” - hurtownia art, biurowych i szkolnych. Zopatr. biur, szkół, sklepów, os. Złotego Wicku 88. Tel. 641-32-32.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

◆ **WULKANIZACJA** pełny zakres napraw dętek i opon, komputerowe wyważanie kół - „**KRAWAL**”, ul. Kocmyrzowska (przy Cienistej i Bulwarowej).

TEL. 425-70-08, 643-09-98. Pon. - piątek 8-20, sobota 8-14. Sprzedaż ogumienia: „**Stomil Olsztyn, Dębica**”, „**Michelin**”, „**Pirelli**”.

◆ **AUTOKOMPUTERS.c.**, A. Bulanda, inż. L. Walasek. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. Kraków, ul. Siewna 26 (baza Hydrokopu), w godz. 8-16. Tel. 415-66-22 i 415-66-06. Oddział Nowa Huta, ul. Makuszyńskiego 9B, tel. 644-18-80, pon.-pt. 7.30-17.00.

◆ **MECHANIKA, DIAGNOSTYKA, WULKANIZACJA** - pełny serwis opon, sprzedaż opon; kompletne naprawy, ustawianie geometrii kół. **RUDYK**, al. Jana Pawła II 154, pon. - pt. 8-18, sob. 8-14, tel. 648-34-18.

◆ **AUTOARMY, BLOKADY, CENTRALNE ZAMKI, FOLIOWANIE SZYB**. Bieńczyce, ul. Cienista 12, tel. 644-45-17.

◆ **AUTO-SERVICE**: autoryzowany dealer firmy **CASTROL**. Piotr Fijałkowski, os. Słoneczne 8A, tel. 644-37-43, czynne 8-16. poleca komputerowy pomiar geometrii i komputerowe wyważanie kół, bezstykową zmianę opon, pneumatyczne smarowanie, podciśnieniową wymianę olejów, mycie podwozia i nadwozi oraz silników. **Oleje CASTROL** po promocyjnych cenach. **OPONY DĘBICA**.

◆ **AUTOCENTRUMBLASK**, ul. Bulwarowa 33, **AUTOMYJNIA** tel. 644-89-06 czynna od pon. do sob. 8-18, niedziela 8-15, całodobowy parking strzeżony.

◆ **AUTOMYJNIA. MYCIE RĘCZNE**. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.

◆ **RADIOODTWARZACZE, ALARMY, URZĄDZENIA GŁOŚNO MÓWIĄCE DO TELEFONÓW GSM** - sprzedaż, montaż, ul. Dolnomłyńska 4, tel. 0-605-674-320.

◆ **AUTOSZYBY - SERWIS**. Nowa Huta. Tel. 425-88-21.

◆ **BLACHARSTWO, LAKIERNICTWO, MECHANIKA**. Os. Szkolne 26. 644-88-44.

KWIACIARNIE

◆ **KWIACIARNIA „KALINA”**, os. Centrum D, bl. 1, czynna od pn. do pt. w godz 8-19, w soboty godz. 8-17, w niedziele godz. 9-15. Tel. 644-33-36. Również zamówienia z dostawą do domu.

◆ **KWIACIARNIA „CUPIDO”**, pl. Targowy Bieńczyce 6. Tel. 641-46-35. Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety.

AGENCJE TURYSTYCZNE

◆ „**ANNA TOUR**”, os. Centrum A, bl. 1, tel. 644-13-66 i 644-26-76 ◆ kwatery ◆ ubezpieczenia Warta, Polonia, Daewoo, Samopomoc ◆ wczasy ◆ wycieczki krajowe i zagraniczne ◆ bilety autobusowe po całej EUROPIE, promowe - **STENA LINE, SAMOLOTOWE** ◆ paszporty, bogata oferta zagraniczna ◆ last minute.

SKLEPY

◆ **MODELARSKI I SPORTOWY**. 641-65-46. II Pułku Lotn.
◆ **Telefony komórkowe** - komis. Os. Handlowe 9. 644-52-37.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **A.A.** Uszkodzone kupię. (012)645-03-72.
● **ANGIELSKI**, korepetycje, konwersacje. (012)643-38-77.
● **ANTENY** najtaniej. (012)648-30-42.
● **AUTOKURS**, 550,-, lekarz gratis. (012)647-05-90.
● **AUTOMATYCZNE** pralki. 0604-927-963.
● **CYKLINOWANIE**, układanie. 0502-069-155, (012)643-77-90.
● **DO** wynajęcia garaż w domku (magazyn). (012)645-59-21.
● **GARAŻ**, Oświeceni, do wynajęcia. 0602-262-228.
● **GAZ**, awaria, naprawa piecyków, co. (012)640-27-12.
● **HYDRAULIKA**, flizy, remonty. (012)645-41-64, 0608-640-327. Referencje.
● **KOŁDRI**, wyrób, przeróbka. Handlowe 8. 0503-655-671.
● **KOMPLEKSOWE** wnętrza. (012)648-66-19, 0601-415-708.
● **KUPIĘ** mieszkanie do 40 m kw. 0502-349-187.

● **KUPIĘ** pole orne lub gospodarstwo przy drodze. 0609-692-300.
● **KUPIĘ** stary dom do remontu, do 40.000,-. 0609-692-300.
● **KUPIĘ** 1, 2-pokojowe, Huta, od właściciela. (012)648-80-60.
● **KUPIĘ** 2-pokojowe na os. Albertyńskim. (012)647-80-72.
● **LODÓWKI**, zamrażarki, naprawa u klienta, gwarancja. (012)647-51-22, 425-86-14.
● **LODÓWKI**, zamrażarki u klienta. Gwarancja. (012)644-23-15.
● **LOMBARD**, Jagiellońskie 19. (012)648-85-42.
● **MALOWANIE**, flizowanie, regipsy. (012)425-85-83.
● **NAPRAWA** lodówek, pralek. (012)648-00-30.
● **NAPRAWA**: Panasonic, Sony, Sanyo, inne. Tanio. Dojazd gratis. (012)640-00-40.
● **NAPRAWA** pralki, zmywarki. Tel. (012)648-97-54, 0501-073-494, 431-09-01.
● **NIEMIECKI** tanio. 0606-907-191.
● **NIEMIECKI**. (012)647-69-81.
● **OPONY**, felgi używane, zachodnie. (012)643-49-05.

● **POLONEZ ATU PLUS**, 1998. (012)645-46-62.
● **POŻYCZKA**. (012)648-85-42.
● **POŻYCZKI** bankowe. 10.00-17.30, os. Centrum B7.
● **PROTEZY**, naprawy, wizyty domowe, os. Na Stoku 25. (012)645-19-97, 0694-606-081.
● **PRZEDSIĘBIORSTWO** Produkcyjno-Usługowe „**METALODLEW**” S.A. w Krakowie zatrudni wytwórcę-trasera. Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Zatrudnienia i Plac „**METALODLEW**” S.A. 30-969 Kraków, ul. Ujastek 1. Tel. (012)425-80-01, 425-72-02.
● **RTV**, złoto. (012)648-85-42.
● **SPRZEDAM** garsonierę 20 m kw., os. Urocz, IV/IVp. Tel. (012)643-15-02 po 21.00, 0501-627-243.
● **SPRZEDAM** tanio komplet opon letnich z felgami (Pirelli) do fiata, 90cm, przeb. 10tys., 155x65x13 lub zamiennie na felgi do Matiza. (012)266-02-19, 0604-875-234.
● **SPRZEDAM**, wynajem sklep. 0607-869-334.
● **SPRZEDAM** 36-metrowe, Urocz, 85-metrowe, 2 Pułk. (012)429-60-06.

● **SPRZEDAWCZYNIĘ** z praktyką, kosmetyki i bielizna. Tel. (012)647-27-60 (18.00-20.00), 0504-673-993.
● **STOLARSTWO**. (012)644-32-06.
● **SZKLARSKIE** pogotowie. (012)649-15-94.
● **SZKLARZ**, oprawa obrazów, os. Szkolne 30. (012)644-27-07.
● **TANIO** sprzedam nowy wózek inwalidzki. (012)649-96-48.
● **TAPETOWANIE**, malowanie, gładź, solidne wykonanie. (012)644-45-73.
● **TBS**, Nowa Huta, 43 m kw., 41.000,- sprzedam. 0505-629-959.
● **USŁUGI** tapicerskie. 0503-79-89-17.
● **WŁOSKI** tanio. 0606-907-191.
● **WYNAJMĘ** garaż murowany, strzeżony. (012)644-38-29.
● **WYNAJMĘ** miejsce na reklamę przy nowo otwartym moście Wanda. (012)425-93-48.
● **WYNAJMĘ** pokój 2-osobowy pracującemu panu niepalącemu. (012)649-83-14.

● **ZAMIENIĘ** mieszkanie 4-pokojowe, 74 m kw., kwaterunek na mniejsze, do 55 m kw. (012)643-44-24.
● **ZASTRAJKOWAŁ** telewizor? Dzwon 645-47-65, 0501-932-679.
● **ZESPÓŁ** muzyczny EFEKT zagra na weselach i zabawach. 0694-305-510.
● **ŻALUZJE**. (012)68-500-68.
● **4-POKOJOWE**, kwaterunkowe, zamiennie na 3-pokojowe (najchętniej na Piastów), za dopłatą. (012)645-72-88.

„GOSPODA POD 2”
zaprasza na smaczną domową kuchnię
POLECAMY:
☞ smaczkowe śniadania
☞ zestawy obiadowe **8 zł** już od
☞ Organizujemy przyjęcia, sylwester, komunie i stypy
ul. Mrozowa 6 (brama nr 2 HTS)
Tel. 643-51-39

NAGRODA MINISTRA ŚRODOWISKA DLA „SLAG RECYCLING”

W czwartek 21 listopada br. prezes Zarządu Słag Recycling Krzysztof Opalka odebrał z rąk ministra środowiska Stanisława Żelichowskiego nagrodę w konkursie dla wyrobów i wdrożonych rozwiązań technologicznych eksponowanych na Międzynarodowych Targach Ekologicznych POLEKO 2002 w Poznaniu.

Krakowska firma Słag Recycling otrzymała Nagrodę Ministra Środowiska za wysokiej jakości kruszywa hutnicze dla budownictwa drogowego i ogólnego, produkowane z żużli wielkopieczowych i stalowniczych z hałdy HTS S.A.

Słag Recycling sp. z o.o. zajmuje się eksploatacją jednej z największych w Europie hałd odpadów produkcyjnych, zlokalizowanej przy Hucie im. T. Sendzimira w Krakowie. Zasoby hałdy żużli spółka przetwarza na pełnowartościowe surowce budowlane. Obecnie to jedna z największych inwestycji proekologicznych sektora prywatnego, lider

wśród producentów kruszyw sztucznych w Polsce.

Na hałdzie pleszowskiej huta zaczęła składować żużle i odpady w latach sześćdziesiątych. Z każdym rokiem hałda ulegała powiększeniu. Dopiero po stworzeniu polsko-brytyjskiej spółki – eksploatacja hałdy została zdynamizowana. Spółka Słag Recycling należy do liderów w branży ekologicznej.

Spółka zatrudnia obecnie 236 osób i rocznie sprzedaje ponad 2 mln ton kruszyw, jest też ważnym dla hutnictwa dostawcą złomu skrzepowego, odzyskiwanego z hałdy.

Nagroda Ministra Środowiska jest czternastym trofeum firmy zdobytym w ciągu zaledwie czterech lat działalności – zarówno za produkty, jak i za działalność dla środowiska naturalnego. Wcześniej firma otrzymała m.in. Złoty Medal Międzynarodowych Targów Budownictwa Drogowego Autostrada-Polska w Kielcach, nagrodę Polskie Drogi XXI oraz Medal Europejski BCC.

Najtaniej w hutniczej stacji

NOTOWANIA BENZYNOWE

Ceny na stacji benzynowej Przedsiębiorstwa Transportu Samochodowego S.A. położonej wewnątrz huty należą do najniższych w Krakowie. We wtorek staniała benzyna – za litr benzyny uniwersalnej (U-95) i etyliny bezołowiowej tankujący zapłacą o 10 groszy mniej – 3,15 zł. Cena oleju napędowego pozostaje w tym tygodniu bez zmian i wynosi 2,65 zł. Zapraszamy!

ZWIĄZKOWE BIURO TURYSTYCZNE „UNIHUT” ZAPRASZA

Proponujemy:

- białe i zielone szkoły,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży,
- wycieczki krajowe i zagraniczne,
- pobyty regeneracyjne,
- wczasy w kraju i za granicą,
- wyjazdy integracyjne i szkolenia.

Zapraszamy do Ośrodka „Chata pod Pustą” w Wierchomli Małej w Beskidzie Sądeckim.

JESIENIĄ NIŻSZE PROMOCYJNE CENY !!!

Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 9.00–15.00. Centrum Administracyjne HTS S.A., budynek „S”, klatka D, pokój 125 A. Tel. (012) 644-46-66 wewn. 41-22, tel./fax: (012) 644-68-16.

„GALEON” DLA SZKÓŁ I GRUP ZORGANIZOWANYCH WYCIECZKI SZKOLNE

74 propozycje, m.in.:

Oświęcim – 29 zł, Lotnisko w Balicach – 21 zł, Słowacja (Wysokie Tatry) – 36 zł, Słowacki Raj (2 dni) – 99 zł, Wiedeń (3 dni) – 210 zł, Budapeszt (4 dni) – 222 zł, Praga (4 dni) – 266 zł, Paryż (7 dni) – 730 zł.

ZIELONE I BIAŁE SZKOŁY, GRUPY OAZOWE I WSPÓLNOTOWE

40 obiektów, m.in.:

Orawka – 29 zł, Zawoja – 29 zł, Wybrzeże – 33 zł, Słowacja (Tatry) – 28 zł, Białka Tatrzańska – 28 zł.

PIELGRZYMKI

- ◆ LOURDES, ◆ LA SALETTE, ◆ WŁOCHY, ◆ FATIMA, ◆ MEDIUGORJE

OBOZY, ZIMOWISKA 2002/03

Organizujemy tanio zimowiska, kolonie i obozy na zamówienie – np. taneczne, sportowe, kondycyjne, rehabilitacyjne, oazowe, np. Polska (morze i góry), Słowacja, Węgry!

DLA FIRM

SZKOLENIA I KONFERENCJE

***

Wycieczki do Budapesztu i Egeru z zabawą w Dolinie Piękną Kobiet, do Pragi z wizytą w gospodzie „U FLEKU”, w Piecinach z zabawą i degustacją „grzańca galicyjskiego”, w Bieszczadach z pieczeniem prosiaka z piwem, zabawą i wyjazdem do Lwowa.

Na 40 osób płacących 4 opiekunów bezpłatnie!

ZADZWOŃ – PRZYŚLEMY KATALOG!

W Biurze Podróżny GALEON znajdziesz Państwo wiele propozycji wycieczek dla szkół, imprez dla zakładów pracy oraz ofertę wypoczynku w sezonie zimowym. Zapraszamy.

Przedsiębiorstwa Transportu Samochodowego S.A., 31-959 Kraków, os. Górali 5.

Tel. 0-12 642-26-20, kom. 0606-394-103, tel. HTS centrala – 644-46-66 w. 57-60. www.galeon.krakow.pl, e-mail: galeon@galeon.krakow.pl

GŁOS NOWOHUCKICH DZIELNIC

DZIELNICA XV – MISTRZEJOWICE

ZARZĄD DZIELNICY XV

Przewodniczący – Stanisław Zięba, **zastępca przewodniczącego**: Jan Grzegorz Zynek, **członkowie zarządu**: Regina Rogozik, Krzysztof Bogusławski, Piotr Świątek.

Biuro Rady Dzielnicy, ul. Miśnieńska 58 w os. Tysiąclecia, czynne od poniedziałku do czwartku w godz. 9.00–17.00, piątek godz. 7.30–15.30, środa – bez przyjmowania stron. Tel. 648-96-18.

Dyżury: przewodniczący lub zastępca przewodniczącego – czwartki w godz. 14.00–17.00, członkowie zarządu – wtorki w godz. 14.00–17.00.

Dyżury: **Policja** – wtorek w godz. 15.00–17.00; **Straż Miejska** – poniedziałek w godz. 15.00–17.00.

Z PRAC ZARZĄDU DZIELNICY MISTRZEJOWICE

Zgodnie z literą prawa, pierwsze sesje nowych rad dzielnic prowadzi przewodniczący Rady Miasta Krakowa bądź upoważnieni przez niego radni miejscy. Ponieważ w ubiegłym tygodniu ukonstytuowała się Rada Miasta Krakowa IV kadencji, inauguracyjne sesje w dzielnicach odbędą się już na początku grudnia. Do tego czasu,

zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krakowa, a także zapisami ustawy o samorządzie terytorialnym, swoje obowiązki pełni Zarząd Dzielnicy ustępującej kadencji. W tym okresie Zarząd zobowiązany był terminowo podejmować uchwały m.in. w sprawie sprzedaży działek przy ul. Nagłowickiej i Miśnieńskiej w Krakowie. W obu przy-

padkach podtrzymano **negatywną** opinię (Rady Dzielnicy) dotyczącą sprzedaży w trybie bezprzetargowym ww. działek. Podejmując uchwały, Zarząd kierował się tym, iż wspomniane tereny bezpośrednio przylegają do ciągów pieszych i pasów zieleni, co wiązałoby się z utrudnieniami w komunikacji pieszej. Zarząd Dzielnicy stoi na

stanowisku, że zasadne jest, aby Rada Miasta i Dzielnicy nowej kadencji oraz Prezydent Miasta Krakowa wypowiedzieli się w sprawie zasady zbywania własności Gminy. Kolejną uchwałą Zarządu dotyczyła sprzedaż napojów alkoholowych kat. ABC w placówce handlowej zlokalizowanej w os. Oświecenia 35B w godz. 22⁰⁰–6⁰⁰. Również w tym przypadku Zarząd dzielnicy **negatywnie** zaopiniował przedłożoną propozycję. Niewyrażenie zgody na sprzedaż alkoholu po godz. 22⁰⁰ w os. Oświecenia wiąże się przede wszystkim z brakiem poprawy bezpieczeństwa w osiedlu. Na taką decyzję (niestety nie z winy Dzielni-

cy) mają wpływ zdaniem mieszkańców niewystarczające liczby patroli Policji i Straży Miejskiej oraz czas interwencji w sprawie zgłaszanych przez mieszkańców zająć. Zarząd Dzielnicy przyjmuje argumenty mieszkańców jako wiarygodne. Natomiast **pozytywnie** zaopiniowano propozycję wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji pn. „budowa ścieżki rowerowej dla odcinka A-B w zachodniej części parku Tysiąclecia w Krakowie w ramach parku Mistrzejowice”. Jest to kolejny etap modernizacji Parku Tysiąclecia.

(W.Z.)

INWESTYCJE I REMONTY

Przewodniczący Zarządu Dzielnicy XV Stanisław Zięba oraz członkowie zarządu uczestniczyli w odbiorze i przekazaniu do eksploatacji następujących inwestycji:

- ◆ 25 listopada 2002 r. – (po generalnym remoncie) „ronda” w pobliżu pawilonu handlowego ZIKO pomiędzy os. Bohaterów Września i Piastów wraz z chodnikiem i zatokami parkingowymi.
- ◆ 26 listopada 2002 r. – studni głębinowej P4 w os. Piastów,
- ◆ 28 listopada 2002 r. – częściowy odbiór robót wykonanych w parku Tysiąclecia w ramach inwestycji pn. „zagospodarowanie parku Tysiąclecia”.

O tym, jak trudno opanować wyścigowego wierzchowca na torze, najlepiej wiedzą dżokeje. Oni wszak mają do czynienia z jednym koniem. Jakiej jednak maestrii trzeba, by okiełznać rękami i nogami narowy 215 koni, wie tylko jeden człowiek w Polsce – ROBERT KUS. Tych 215 koni drzemie pod maską „opel corsa VKS 1600”, którym Robert Kus w 2002 roku sięgnął po tytuł Wyścigowego Górskiego Mistrza Polski w klasie A-1600 oraz Wyścigowego Górskiego Wicemistrza Polski w grupie A, czyli samochodów specjalnie przygotowanych do sportu. Zarazem te przede wszystkim sukcesy sprawiły, iż zespół EFL – Corsa Rally zdobył tytuł mistrza Polski w kategorii zespołów sponsorskich.

MISTRZOWSKIE TYTUŁY ROBERTA KUSA

Wyścigi górskie to jedna z najstarszych dyscyplin sportu samochodowego. W Europie rozgrywano je już u schyłku XIX stulecia. A właśnie w 2002 roku minęło 75 lat od momentu, kiedy w połowie sierpnia 1927 zainaugurowany został słynny u schyłku lat dwudziestych XX wieku Międzynarodowy Wyścig Tatrzański na trasie z Łysej Polany do Morskiego Oka. Ta impreza organizowana przez działaczy Automobilklubu Krakowskiego w 1930 roku dostąpiła nawet rangi jednej z eliminacji Górskich Samochodowych Mistrzostw Europy. Wygrał wtedy w Polsce późniejszy mistrz Europy Rudolf Caracciola najszybciej potrafiący jechać stromą, krętą drogą swoim „mercedesem”. Po II wojnie światowej wyścigi górskie zostały nieco przyćmione wyścigami torowymi i rajdami samochodowymi, choć zawsze znajdowali się kierowcy gotowi rywalizować na trudnych trasach w Alpach czy w Pirenejach. W Polsce po latach przerwy rywalizacja na górskich drogach odrodziła się w latach 80. ubiegłego wieku dzięki uporowi WACŁAWA PODOLSKIEGO, działacza, ale i kierowcy sportowego, zamieszkałego w Krakowie dilerą FIATA, ROVERA, skuterów PIAGGIO i ciężarówek IVECO. Dzisiaj górskie wyścigi samochodowe mają rangę mistrzostw Polski, a tylko w 2002 roku udział w nich wzięło 123 kierowców.

MANCE CENTER – „opel corsa VKS 1600”. Mają one 215 KM mocy (bez turboładowania!) uzyskanych z jednostki napędowej o pojemności 1600 cm. A ponieważ samochód jest lekki, zatem już po 4,9 s od momentu ruszenia osiąga prędkość 100 km/godz., co jest wynikiem tylko o 0,1 sekundy gorszym od wyniku „porsche 911 turbo”. Wyścigowo-rajdowa „corsa” ma napędzane tylko przednie koła, na które moc z silnika przekazywana jest za pośrednictwem 6-biegowej sekwencyjnej (jak w samochodach Formuły 1) skrzyni przekładniowej.

Znakomite wyniki przyszyły już w pierwszym roku istnienia zespołu EFL – Corsa Rally. Nie były to więc dla Europejskiego Funduszu Leasingowego wyrzucone pieniądze, choć każda przygotowana do sportu „corsa” kosztowała 650 000 zł. Ale w żadnym sporcie tytuły mistrzowskie tanie nie są... Mistrz Robert Kus na co dzień jest kierownikiem salonu OPEL MARIMEX w Opatkowicach u granic Krakowa. Wydaje się, że ktoś sprzedający samochody „opel” winien rywalizować w sporcie samochodem tej samej marki. Nie jest to jednak takie oczywiste.

Mistrz Polski docenia profesjonalizm zespołu EFL – Corsa Rally pokazany we wszystkich 13 eliminacjach mistrzostw Polski w tej dyscyplinie sportu, jakie odbyły się w tym roku. A o aucie, na którym osiągnął swój życiowy sukces, mówi skromnie: – „Corsie” nie trzeba przeszkadzać. Sama jedzie.

To oczywiście przesada, bo do za-

panowania nad takim samochodem trzeba umiejętności nie lada. Tych zaś 28-letniemu Robertowi Kusowi na pewno nie brakuje. Tym bardziej że w wyścigach górskich kontynuuje rodzinne tradycje. Jego nieżyjący już ojciec – JÓZEF KUS (przed laty dyrektor „Budostalu 8”) – był górskim wicemistrzem, a potem i mistrzem Polski za kierownicą „porsche 924”. Plany startowe Roberta na sezon 2003 nie są jeszcze sprecyzowane. Na pewno będzie jeździć sportowo,

Część z nich jeździła w amatorsko przygotowanych samochodach. Na profesjonalizm postawił jednak Europejski Fundusz Leasingowy, powołując profesjonalny zespół EFL – Corsa Rally z dyrektorem Andrzejem Górskim, znanym rajdowcem. Zakupiono 2 samochody – spośród 200 specjalnie przygotowanych do sportu przez OPEL PERFOR-

Swoją przygodę ze sportem Robert Kus zaczął od „hondy civic” w rajdach samochodowych, a jeszcze w 2001 roku po górskie wicemistrzostwo Polski sięgnął „fiatem punto”. Dopiero jednak „opel corsa” pokazał, że wie, jak okiełznać te 215 koni pod maską i wykorzystać wszystkie atuty sportowego auta.

Tegoroczny Górski Samochodowy

może w rajdach samochodowych, a może – to największe marzenie – w górskich mistrzostwach Europy.

Na zdjęciach: „opel corsa VKS” z Robertem Kussem za kierownicą na trasie wyścigu górskiego i górski mistrz Polski na rok 2002 z pucharem.

WOJCIECH MACHNICKI

Gdy zewsząd słyszy się opinie, że Nowa Huta chyli się ku upadkowi, to należy uznać to za przejaw czarnowidztwa i niewiary w możliwości mieszkających tu ludzi. W rzeczywistości Nowa Huta to dzielnica przyszości. Mamy tu dużo wolnych i uzbrojonych terenów, a także ludzi nieźle wykształconych, wykwalifikowanych i chętnych do pracy. Obok huty mogłyby tu powstać zakłady pracy „wysokich technologii”, kolejna „dolina krzemowa”, a także centra biznesu, kultury i rozrywki. Ale, aby „odżyć”, Nowa Huta potrzebuje obalenia mitów, które ukazywały ją często w „krzywym zwierciadle”, a także promocji, aby ściągnąć tu kapitał i biznesmenów chętnych do zainwestowania. Trzeba więc szeroko zaprezentować to, co mamy do pokazania: wspaniałą przeszłość, czyniącą z Nowej Huty starszą siostrę Krakowa (mamy tu na myśli historyczny dorobek miejscowości, które weszły w jej skład), ludzi, którzy wywarli wpływ nie tylko na kształtowanie jej tożsamości, ale też tych, którzy wnieśli wkład w dziedzictwo polskie i światowe w różnych dziedzinach życia. Dlatego postanowiliśmy stworzyć encyklopedię nowohucką. W tym dziele liczymy na Was, Drodzy Czytelnicy. Przesyłajcie propozycje biogramów i hasel ludzi oraz instytucji, które stworzyły i nadal tworzą Nową Hutę, odpowiadając nam tematy i wskazując ludzi, których warto opisać. Czekamy na Wasze listy i e-maile.

Ryszard Dzieszyski
Jan Franczyk

NOWOHUCKA ENCYKLOPEDIA CZYTELNIKÓW

Dziś prezentujemy pierwsze propozycje biogramów i hasel związanych z literą A.

ADAMSKI FELIKS

Mistrz piekarski, działacz społeczny (1913–92) urodzony w Branicach w rodzinie patriotycznej. Jego bracia zginęli w walce o niepodległość Polski: w 1918 roku Wincenty Adamski por. lotnictwa i w 1920 roku Władysław Adamski ppor. 20 pułku piechoty. F. Adamski początkowo mieszkał w Ruszczy. Od W latach 1933–39 kierował Kasynem Oficerskim Marynarki Wojennej na Oksywiu. We wrześniu 1939 roku jako podoficer 20 Pułku Piechoty, znalazł się w niewoli sowieckiej, a potem w niemieckiej, skąd uciekł w 1942 roku. Członek Komendy Okręgu AK w Krakowie, organizował AK m.in. w Bieńczycach i Czyżynach. W 1945 roku założył zakład piekarski w Krakowie przy ul. Długiej. Jego chleb uwielbiał późniejszy papież Jan Paweł II, a podówczas wikary parafii pw. św. Floriana ks. Karol Wojtyła. F. Adamski był w 1957 roku jednym z odnowicieli Bractwa Kurkowego, jego królem kurkowym i wiceprezesem. Związany z organizacjami kombatanckimi w Nowej Hucie i Muzeum Czynu Zbrojnego Pracowników HTS. Zmarł w Krakowie.

AEROKLUB KRAKOWSKI

Powstał w 1928 roku jako drugi w Polsce i początkowo nosił nazwę Akademicki Aeroklub Krakowski i miał siedzibę na lotnisku wojskowym w Czyżynach. Jego pierwszym prezesem był porucznik pilot dr Tadeusz Halewski. W 1931 roku Aeroklub przyjął obecną nazwę. Członkowie Aeroklubu Krakowskiego odnosili duże sukcesy sportowe, m.in. Jerzy Bajan i Gustaw Pokrzywka, zwycięzcy w 1934 w Challenge, czyli Międzynarodowych Konkursach Samolotów Turystycznych (mistrzostwa świata). W 1935 roku Aeroklub Krakowski liczył 147 członków i miał 23 samoloty. Do 1939 roku siedziba w Czyżynach, w latach 1946–49 w Balicach, w latach 1949–52 na Pasterniku, od 1952 roku na lotnisku w Pobiedniku Wielkim.

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Uczelnia krakowska, założona w 1927 roku, jako Studium Wychowania Fizycznego UJ, przekształcone w 1950 Wyższą Szkołę Wychowania Fizycznego. W 1967 roku otrzymała imię Bronisława Czecha. Obecna nazwa od 1972 roku. AWF kształci w kierunkach i specjalizacjach: nauczycielska, trenerska, rehabilitacja lecznicza, rekreacja ruchowa i turystyka. W 1972 roku uczelnia otrzymała 16 ha w Parku Kultury i Wypoczynku w Czyżynach, gdzie przy al. Jana Pawła II 78 zbudowała obiekty dydaktyczne, sportowe i domy akademickie. W 1988 roku przed gmachem AWF stał pomnik Bronisława Czecha. Od 1992 roku uczelnia posiada Wydział Wychowania Fizycznego, liczy 3,5

tys. studentów i 354 nauczycieli akademickich. Ma też obiekty w innych częściach Krakowa.

AKTYWIZACJA

Spółdzielnia Pracy powstała w 1958 roku w Nowej Hucie na bazie Zarządu Rozruchu Zakładów Przemysłowych Budowy HiL, zajmująca się produkcją wskaźników wysokich napięć na skalę przemysłową, a potem także wszystkimi asortymentami sprzętu ochronnego dla energetyki. Pierwszym prezesem zarządu był Antoni Starostka. Obecna nazwa „Aktywizacja” Spółdzielnia Pracy Wytwórnia Sprzętu Elektrotechnicznego. Mieści się przy ul. Stadionowej 115.

ALBERTYŃSKIE

Osiedle w XVI Dzielnicy Bieńczyce zbudowane w latach 1962–67, rozbudowane w 1977 roku. Mieści się w trójkącie: rondo S. Maczka, ul. M. Dąbrowskiej i aleja gen. W. Andersa, graniczy z os. Niepodległości. Ma 36 budynków 5–11-kondygnacyjnych, zamieszkałych przez ok. 12 tys. osób. W latach 1962–90 nosiło nazwę XX-lecia PRL.

ALEKSANDER

Duchowny rzymskokatolicki, zakonnik, który przybył do Mogiły z Niemiec. W latach 1250–65 był opatem cystersów w Mogile. W 1260 roku Tatarzy napadli na klasztor i 82 zakonników poniosło męczeńską śmierć. W czasie pełnienia przezeń funkcji opata papież Urban VI, również zakonnik cystersów, ustanowił dla klasztoru w Mogile święto Najświętszego Sakramentu. Aleksander zmarł w 1265 roku w Mogile.

ALEKSANDER I

Cesarz Rosji (1777–1825) urodzony w Petersburgu, który po objęciu tronu jako naczelny dowódca wojsk rosyjskich stoczył w 1805 roku bitwę koło Austerlitz na Morawach z armią cesarza Napoleona I, gdzie poniósł drugoczącą klęskę. Po bitwie wraz z adiutantem hr. A. Tolstojem udał się do Petersburga. 1 grudnia 1805 przejeżdżał przez Mogiłę i zatrzymał się w klasztorze Cystersów. Rozmawiał z przeorem, przedstawivszy się jako adiutant gen. Tolstoj. Prosił o konie. Gdy ksiądz zauważył, że przybysz podobny jest z twarzy do wielkiego księcia Konstantego, Aleksander zmieształ się i odparł: „on Moskal, ja Moskal, nic dziwnego, że jesteście do siebie podobni”. Ksiądz spytał: „co słyhać o batalii na Morawach?” Cesarz odparł: „Moskale przegrali i dużo gwardii zginęło”. Na to ksiądz: „Pożal się Boże. Tak dużo ślicznego ludu, po co też imperator na wojnę posłał?” „Imperator też człowiek, jak my, nie przewidział tego. A zatem jak człowiek mógł zgrzeszyć”, odparł car. Gdy parobkowie sprowadzili konie, car podziękował i pocałował księdza w rękę. Przeor złożył pocałunek na jego głowie i pobłogosławił go. Po raz drugi cesarz Aleksander I przybył do Mogiły w 1814 roku, gdy udawał się na kongres wiedeński. Witał go napis: „Heros, Te Wanda salutat”.

WSPÓLNOTA MIESZKANIOWA W DZIAŁANIU

Mija już wiele miesięcy, gdy nasza Wspólnota Mieszkańców (os. Kolorowe blok 3) próbowała podsumować swój pierwszy rok działalności. Próbowaliśmy, ale z małym skutkiem, bo w pierwszym podejściu (marzec br.) Zarząd i Zarządca nie otrzymali absolutorium, a krytyczne uwagi w stosunku do:

a) zarządu dotyczyły: przeprowadzonego pierwszego etapu remontu dachu (zlecenie bez przetargu, zawyżone koszty, prowadzenie prac i ich wykonawstwo pozostawiały wiele do życzenia).

b) Zarządcy dotyczyły: samowolnego przeniesienia nadpłaty z roku 2001 do planowanych przychodów w roku 2002 bez wiedzy i zgody członków wspólnoty. Pikanterii dodaje fakt, że przenosząc te salda dodatnie, przeniósł do przychodów jako ujemne (minusowe), pomniejszając w ten sposób przychody Wspólnoty na rok 2002 o kilkadziesiąt tysięcy. Nie pomogło tłumaczenie osoby kompetentnej, że w przypadku, gdy mamy np. 2 złote (saldo), a spodziewamy się przychodu w kwocie 3 zł, to będziemy mieć 5 zł, a nie 1 zł, jak to „wylczył” i podał do wiadomości w wydrukowanym planie finansowo-rzeczowym naszej wspólnoty na rok 2002.

Dużą „zasługą” zarządcy było doprowadzenie (w ramach akcji sprawozdawczej zakończonej w kwietniu bieżącego roku i po niej) do zantagonizowania całej Wspólnoty, a dopełnieniem tego było m.in. zbieranie podpisów (na imiennej liście członków wspólnoty), pod uchwałą dotyczącą udzielenia absolutorium. Każdy, kto podpisał się pod „nie”, był już natychmiast atakowany przez zwolenników „tak”. Ciekawe, czy jest to zgodne z ustawą o ochronie dóbr osobistych? Myślę, że po raz pierwszy i ostatni głosowano w ten sposób i że już nikt nie będzie narażony na ataki ze strony przeciwnych.

A co było z tym absolutorium? Oczywiście, że go nie otrzymali, ale wiemy to tylko nieoficjalnie, bo komunikatu w formie odczytania odpowiedniej uchwały nie było i nie wyjaśniono tego do chwili obecnej. Aktualnie do zmodernizowanego zarządu weszła tylko jedna osoba ze starego składu. Ku naszej radości była to osoba prowadząca firmę budowlaną, znająca się na (jak to mawiają) rzeczy, a mająca wtedy bardzo dużo uwag krytycznych do działalności swoich poprzedników. Wyglądałoby, że będzie dobrze, bo nowy zarząd znając „naszą” problematykę, wyjaśni te tematy, w stosunku do których były uwagi, i nie dopuści w przyszłości do tzw. działań niekorzystnych i kontrowersyjnych. A tak nie było i nie jest, bo:

a) rozpoczęty w 2001 r. remont dachu utknął i to nie wiadomo na jak długi czas. Prawdą jest, że w tej sprawie ogłoszono nawet „apel” o znalezienie wykonawcy (z dnia 11.06 br.), wkładając go do ciemnych gablotek (chyba po to, aby nikt nie widział) na niedoświetlonych klatkach, a nie drzwiach wejściowych do klatki.

b) Nie wyjaśniono dotychczasowego remontu dachu, a sporządzony protokół (przez powołaną do tego celu komisję) został ogłoszony,

ale nie podpisany przez nikogo. Powodem tego była m.in. niezgodność członków komisji dotycząca wydanej opinii nt. wykonania wylotów kanałów wentylacyjnych. Na 86 wylotach zainstalowano (jeszcze przez Adrem!) tylko 3 poprawne (IV klatka) o nazwie deflektory, które zabezpieczają przed powstawaniem tzw. cofki (odwrotny przepływ gazów wentylowanych), zjawiska wysoce niepożądanego, a występującego podczas wietrznej pogody. Pozostałe elementy, tzw. daszki wentylacyjne będące tylko o 3,50 zł tańsze, nie spełniają swojego zadania.

c) Aktualnie rozpoczęto „uporządkowywanie” instalacji niskoprądowej budynku i, jak wymieniono w ogłoszeniu, jest to: instalacja domofonowa, wykonanie dwóch zbiorczych anten telewizyjnych i zainstalowanie dodatkowych rezerwowych rur na ewentualną instalację internetową. W związku z powyższym ja mam pytanie do zarządu, czy aktualna technika odbioru przekazu telewizyjnego tak daleko się cofnęła, że wróciliśmy do instalowania znanych w PRL-u tzw. anten zbiorczych? Bo w dniu dzisiejszym mamy:

– kablówkę UPC, która każdemu instaluje pełny pakiet przesyłowy (ok. 50 programów) i mogłaby też instalować innym pakiet podstawowy (ok. 10 programów TV), tzw. AZART, ale nie czyni tego tylko ze względów czysto zarobkowych, a nie technicznych,

– anteny satelitarne, oraz przepięte z kominów na miejsce wydzielone przez zarząd anteny indywidualne.

W ramach tych prac „ryje” się ściany, pomimo że w budynku nie było do tej pory czysto (w szczególności piwnica i zejście do niej oraz wyjście na strych), to teraz robi się istny „bajzel”, bo jedna instalacja jest jeszcze nie wykonana, a druga (pierwsza kablówka wyparta przez UPC) jeszcze nie zlikwidowana.

***
„Remontowcy” informują każdego, że jak nie chcą korzystać z anteny zbiorczej to i tak zdejmą mu jego antenę w ramach porządkowania. Na zdjęcie anteny ja się nie zgadzam i dodam, że nasza klatka fundnęła sobie domofon, który jest dobry, i dlatego zapytam, kto tak niegospodarnie rządzi finansami naszej wspólnoty, jaki jest program powyższego remontu, ile będzie kosztował, kiedy będzie zakończony, a w realizacji docelowej jakie poniesiemy koszty (np. podłączenie do Internetu, opłata konserwacyjna itp.). Czy naprawdę nikt nie widzi, że pod tym szyldem (uporządkowanie instalacji) mieści się dobra „fucha” dla:

– wykonawcy remontu,
– konserwatora przyszłych urządzeń oraz
– innych operatorów, którzy mają od nas prezent na prowadzenie swojej instalacji w wykonanych przez naszą wspólnotę kanałach.

Nieoficjalnie mówi się, że powyższe prace prowadzone są w ramach tzw. remontu bieżącego i nieuszczipłą one głównego funduszu remontowego. Pozornie wygląda na to, że jest w porządku. Ale przypomnę, że po wpadce Zarządcy przy opracowywaniu planu finansowo-rzeczowego

na rok 2002 – członkowie Wspólnoty nie otrzymali do dnia dzisiejszego (pomimo wielu monitów!) poprawionego planu, z którego wynikałoby też m.in., ile złotych mamy przeznaczonych na tzw. remont bieżący. Inną rzeczą jest, że w tym bałaganie nie ustalono hierarchii ważności prowadzonych prac, gdyż przed zimą rozpoczyna się tzw. uporządkowywanie instalacji niskoprądowej (tak jakby jej nie można było prowadzić w zimie), a pomija naprawę przydrutowanych do ściany drzwi wahadłowych na parterze (I klatka) i drzwi wejściowych do klatki. Czy znowu zachorował konserwator czy tym razem brakuje mu odpowiedniego oleju do silownika, czy jeszcze czegoś innego np. instrukcji obsługi tego felernego od pewnego czasu – silownika. Ciekawe, że z tymi samymi drzwiami nie miał nigdy problemu „Adrem”, czego nie można powiedzieć o Zarządcy i Zarządzie Wspólnoty.

***
Pisząc o niegospodarności, pragnę zapytać, czy naprawdę będziemy się dobrze czuli, mając niedokończony remont dachu, całkowicie zepsute i przydrutowane do ściany drzwi wahadłowe np. na I klatce. O pilną naprawę proszą się główne drzwi wejściowe, które po „remontówce” wspólnoty tłuką się głośno i są nieszczelne, ale mają za to wymienioną w tym półroczu wąską szybkę (20x120 cm) z przezroczystej na matową (pancerną) pomimo że nigdy nie była rozbita, ale za to było widać stale, że jest brudna tak jak drzwi.

Kiedyś ktoś na zebraniu wspólnoty wołał, dlaczego podjęto pracę na dachu bez podstawowego zabezpieczenia BHP-owskiego. I była z tego porządna chryja, a teraz (na przełomie IX/X) prowadzono prace przy wyrównaniu opadniętego stopnia wejściowego (duży blok betonowy), przed wejściem do klatki. Przez 3 tygodnie lokatorzy skakali przez wykonany wykop, który był nie tylko nie zabezpieczony odpowiednio, ale i nie oświetlony.

Zgłosiłem ten przypadek jednemu z członków zarządu, który zachował się wobec mnie mało „przyjaźnie”. Widział też to zarządca w trzecim tygodniu remontu, ale dopiero w kilka dni po jego wizycie zaświeciło światło nad wejściem do klatki, a remont dalej trwał. Mówią, że remont trwał tak długo, dlatego że jeden z robotników (a było ich dwóch przy remoncie) zachorował po wy poziomowaniu bloku betonowego, a ułożenia płytek na chodniku nie potrafił wykonać drugi, bo był sam!

***
W związku z „zakończeniem” prac remontowych przed klatkami, proszę uprzejmie zarząd lub zarządcę o uprzątnięcie gruzu betonowego wynoszonego za winkel naszego budynku, (aby go nie było widać) a który jest (niestety!) przy mojej klatce, oraz usunięcie piasku, jaki pozostał po powyższych pracach. Ponadto proszę oglądnąć „tę pracę” na odcinku narożnik budynku (z rynną) – opaska biegnie po równi pochyłej w kierunku klatki schodowej zakończona „siodelkiem”, w którym tworzy się zawsze kałuża.

***
Inną ważną, ze względów bezpieczeństwa, dla mieszkańców sprawą są skorodowane balkony. Cały budynek potrzebuje (wg mnie) solidnej opieki zabezpieczającej jego strukturę, a nie wykonywania prac czysto „picerskich”. Nie zgadzam się z pismem zarządcy skierowanym w dniu 20.08.2002 r., w którym jest sformułowanie: „Do podstawowych obowiązków zarządcy budynku w tym zakresie należy: m.in.

1.3. modernizowanie instalacji i urządzeń budynku w celu dostosowania ich parametrów technicznych do obowiązujących norm oraz podnoszenie standardu zamieszkiwania...” Prosiłbym zarządcę, aby mi nie podnosił mojego standardu zamieszkiwania, a tylko spróbował wykonywać swoje obowiązki zgodnie z art. 185.1 (Dz.U. nr 46 poz. 543 z dnia 25 marca 2000 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o gospodarce nieruchomościami), który brzmi:

„Zarządzanie nieruchomością w rozumieniu niniejszej ustawy polega na podejmowaniu wszelkich decyzji i wykonywaniu wszelkich czynności zmierzających do utrzymywania nieruchomości w stanie nie pogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem, jak również do uzasadnionego inwestowania w tę nieruchomość.”

Czy w tym przypadku nie widać rozbieżności pomiędzy celami zarządu i zarządcy a naszymi oczekiwaniami. Bo po co mi Internet (na którego mam też „smak”, ale są rzeczy ważniejsze do wcześniejszego realizowania) i coś tam jeszcze, co podniesie mi ten standard, gdy mamy co najmniej niedokończony remont dachu, nie wymienione drzwi wejściowe do klatek i nie wykonano wielu innych niezbędnych dla nieruchomości robót.

***
Warto dodać, że do obowiązków konserwatora należy m.in.: „zamurowywać lub zatynkować otwory i ubytki tynku oraz poprawki malarskie ścian i lamperii o pow. do 0,5 m kw. w jednym miejscu”. Czy w tym przypadku nie można zdemonstrować do końca istniejącej instalacji przegranych konkurentów UPC, a pozostałe po niej ok. 20 kółków na sześciu kondygnacjach każdej klatki oraz 6 przebić przez schody w powyższych klatkach, likwidując je przez zagipsowanie i zacementowanie? Jeżeli nie, to należałoby zmienić konserwatorowi regulamin. Zleciłbym też jemu odnowienie wszystkich okien na strychu (w sezonie letnim), np. po dwa okna dziennie, nie czekając aż same zaczną wypadać z futryn. Warto przypomnieć, że za kilka miesięcy będzie już koniec tego roku i zarządca oraz zarząd będą (znowu!) składać sprawozdanie; nie chciałbym, by te tematy wyszły na światło dzienne dopiero w marcu 2003 r. Ja i inni mieszkańcy chcielibyśmy wiedzieć wcześniej o:

1) „utajnionych” dokumentach wspólnoty (regulamin lub statut),
2) umowie zarządu z zarządcą lub administratorem (bo podpisywać można się różnie),
3) poprawionym planie finansowo-rzeczowym na 2002 r., który nie tylko wg opinii biegłego rewidenta odbiega od rzeczywistości,

4) wykazie wszystkich prac remontowych prowadzonych w naszym budynku w roku 2001 i 2002 wraz z ich rozliczeniem,

5) umowach o pracę lub tzw. dzieło, zawartych przez zarząd w roku 2001 i 2002,

6) dokumentacji technicznej budynku wspólnoty,

7) dokumentacji technicznej dotyczącej przeróbki kominów oraz podstawie prawnej do jej zrealizowania,

8) dokumentacji technicznej dotyczącej remontu dachu, rozpoczętego w 2001 r., a nie zakończonego do dnia dzisiejszego wraz z pisemnym wyjaśnieniem na temat przerwania remontu,

9) ewidencji pozaskiegowych kosztów zarządzania wspólnotą w roku 2001 i 2002 wraz z odpowiednimi dokumentami,

10) podstawowych regulaminach (zarządu, zarządcy czy też administratora oraz sposobu prowadzenia wszelkiego rodzaju zebrań z członkami wspólnoty i podejmowania uchwał) jako obowiązujących w naszej wspólnotie (oczywiście po ich zatwierdzeniu przez walne zebranie).

***

Ponadto po kwietniowych wyborach uzupełniających nie podano do ogólnej wiadomości (przez wywieszenie na klatkach schodowych) składu członków zarządu i ich funkcji (przewodniczący, jego zastępca, skarbnik, księgowy itp.) oraz adresu, pod który można przysłać pocztę do zarządu. Z sentymentem obecnie wspominam czasy administrowania przez ADREM S.A., gdy miałem gdzie interweniować i traktowano mnie poważnie. Na koniec chcę wyjaśnić, dlaczego proszę o zamieszczenie tego listu: Otóż na wszystkie podejmowane przeze mnie próby wyjaśnienia powyższych wątpliwości nigdy nie otrzymałem wiążącej odpowiedzi od Zarządu, a sądzę, że powinienem. Mam nadzieję, że w ten sposób wreszcie zmobilizuje zarząd do poważnego traktowania swoich mocodawców, jakimi są właściciele mieszkań, a zarazem członkowie Wspólnoty Mieszkaniowej.

Tomasz Pasternak
os. Kolorowe 3

Od redakcji: Zamieszczamy Pana list, biorąc pod uwagę to, że nie może Pan uzyskać wiążącej odpowiedzi od Zarządu Wspólnoty, a zgodnie z obowiązującym przepisami ma Pan do tego prawo. Wynika to z ustawy o własności lokali (Dz. U. Nr 80 poz. 903 z dnia 23 września 2000 r.). Art. 29.3 brzmi: „Pracę kontroli działalności zarządu służy każdemu właścicielowi lokalu”. Zarząd jest zobowiązany pod rygorem zaskarżenia do sądu działalność zarządu i zarządcy, który łamiąc ustawę nie dopuszcza do tych czynności jakie pan chce dokonać. Ponadto, problemy poruszone przez Pana dotyczą działalności Wspólnot Mieszkaniowych i interesują wielu Czytelników. Może odpowiedź Zarządcy i Administratora pozwolą poszerzyć wiedzę w tym zakresie.

S

Sport

Z NOTESU KIBICA

1.12 (niedziela) – godz. 10, 11 w wojewódzki turniej klasyfikacyjny w tenisie stołowym (hala Wandy).

PIĘKNY POCZĄTEK

Zapewne będzie to historyczne zwycięstwo, przynajmniej dla zawodniczek UKS Dobry Wynik. W swoim inauguracyjnym meczu ligi młodzieżek siatkarki tego młodzieżowego klubu z os. Teatralnego odniosły pewną wygraną i to na boisku rywali. Pokonały one bowiem LKS Burza Roczyny 3-0 (25-4, 25-9, 25-12).

Dobry Wynik: Socha, Dudzik, Konderak, Piórkowska, Janawa, Jagielnik oraz Lisiak, Surma, Bocheńska, Pałgan, Wątor.

Co może równie ważne, do tej pory nowohuckie zawodniczki, podobnie jak cały klub, nastawione były na grę w minisiatkówkę i ich występ przeciwko Burzy był pierwszym spotkaniem w oficjalnych zawodach małopolskiego związku. A przecież gra szóstkowa, nie jest tym samym czym mała siatka. Do tego nowohuckim zawodniczkom przyszło od razu zmierzyć się z ekipą z rejonu andrychowskiego, w którym siatkówka od zawsze cieszyła się sporą popularnością. Ma więc powody do zadowolenia szkoleniowiec nowohuckich siatkarz **Ryszard Miś**, którego podopieczne tak łatwo poradziły sobie z przeciwniczkami, a **Ewa Socha** swoimi zagrywkami z wysokości siała wśród nich popłoch. (dan)

PIŁKA Z INTERNAUTAMI

Rada Dzielnicy XIV i Stowarzyszenie Młodych Internautów „Świat w oknie” organizują kolejny halowy turniej piłki nożnej chłopców. Zawody odbędą się w dniach 7-8 grudnia, w sali SP 155 w os. II Pułku Lotniczego. Opiekunowie drużyn (klasy IV-VI) proszeni są o kontakt z biurem Dzielnicy XIV bądź panem **Bogusławem Pieruckim** (tel. 643 77 35) do czwartku, 5 grudnia. Dyrekcja szkoły prosi zawodników i ich opiekunów o używanie w sali gimnastycznej obuwia z białą podeszwą (kauczuk, guma). (dan)

ZAGRAJ Z TKKF

Małopolskie TKKF organizuje w najbliższą sobotę i niedzielę halowy turniej piłki nożnej dla zawodników powyżej 18 roku życia. Każdy z uczestników musi posiadać zgodę lekarza, a drużyny jednolite koszulki. Zgłoszenia w zarządzie wojewódzkim TKKF, ul. Lenartowicza 14, tel. 633 26 62, w godz. 9-15. (dan)

I JUŻ PO PIŁKARSKIM SEZONIE

KMITA ZABIERZÓW – HUTNIK 3-1 (2-0)

1-0 D. Gawęcki (2), 2-0 Wasilewski (20), 2-1 Morawiec (54), 3-1 P. Gawęcki (90, karny).

HUTNIK: Sotnicki (76 Jeziorek) – Majkut, Kostera, Kroczek – Morawiec, Blachacz, Makuch, Madejski, Stachyra – Kępa, Kaczor.

Sędziował **Grzegorz Dubiel** z Krakowa. Żółte kartki: Kroczek, Kaczor oraz Krzyściak, P. Gawęcki. Widzów 200.

Do następnej rundy Pucharu Polski w okręgu krakowskim awansowali piłkarze lidera piątej ligi, ale ten wynik nie dziwi. W nowohuckim zespole zabrakło co prawda kilku piłkarzy, ale pozostali powinni dać sobie radę z gospodarzami. Jednak tylko teoretycznie, gdyż widać było, że droga do sławy wiodąca przez udział w rozgrywkach pucharowych nie jest dla nowohuckich graczy czymś wymarzoną. Szybko też dali sobie strzelić bramkę i to w okolicznościach raczej rzadko spotykanych.

STRAŻAK KOKOTÓW – PUSZCZA NIEPOŁO-MICE 0-3 (0-0)

0-1 Szydłak (70, samobójcza), 0-2 Strojek (71), 0-3 Górski (79).

PUSZCZA: Kwedyczenko – Górski, Wojtyga, Bursa, Szewczyk – Myślewski, Siwek, Strojek, Zięba – Jalocho, Pyrdol (46 Błoński).

Sędziował **Robert Marciniak** z Krakowa. Widzów 80.

Dariusz Gawęcki trafił bowiem bezpośrednio z rzutu różnego. Na hutnikach jednak nie wywarło to wrażenia, podobnie jak i druga strata. **Marcin Durzyński** podał do **Pawła Wasilewskiego** (brat Marcina, zaczynał w Hutniku, potem w Krakusie), który wykorzystał gapoństwo **Waldemara Sotnickiego** i po ładnym uderzeniu głową uzyskał bramkę.

Po pauzie częściej przy piłce byli zawodnicy Hutnika. W 54 min **Jacek Morawiec** kopnął piłkę przed pola karnego i ku zdziwieniu wszystkich bramkarz **Kmita Grzegorz Grzybek** przepuścił ją pomiędzy nogami i rękami. I to było wszystko, co goście zdziałali w sobotnie południe. Znacznie groźniejszy był kontrujący Kmita. Jego piłkarze trzy razy trafili w poprzeczkę, tyle razy byli sam na sam z nowohuckim bramkarzem. Gola zdobyli jednak z wątpliwego karnego. Faul był, lecz przed „szesnastką”. Aliści nikt nie protestował, gdyż wszyscy się cieszyli, że to koniec sezonu. (dan)

***

– To był walczyk, a nie gra w piłkę – stwierdził trener gości **Andrzej Targosz** – *Strażak, dopóki miał siły, to nam przeszkadzał.*

Skończył przeszkadzać, gdy jeden z jego zawodników starając się uprzedzić **Andrzeja Jaloche**, wpakował piłkę do własnej bramki. Wystarczyło kilka minut, by Puszcza strzeliła jeszcze dwa gole i zapewniła sobie w ten sposób awans do następnej rundy PP. (dan)

W LIDZE ICH BIJA

WANDA INTRO DAJWÓR – TEMPO CHELM 3-1 (25-21, 26-24, 21-25, 25-21).

WANDA: Bławat, Kieć, Makaryk, Krakowski, Klamrzyński, Sadowski oraz Sendor (libero), Kwaśniewski.

W poprzednich rozgrywkach w części zasadniczej nowohucki siatkarze wygrali z chełmskim zespołem wszystkie spotkania, by ulec mu w play down. Na szczęście nie miało to wtedy złych konsekwencji dla krakowian, którzy utrzymali się w drugiej lidze. Teraz obie drużyny stoczyły wyrównane spotkanie, ale przeważnie ostatnie słowo należało do nowohuckich siatkarzy, choć tradycyjnie już miewali długie chwile przestojów. O ich przewadze zdecydowały tym

razem jednak dobra zagrywka (choć sami też miewali kłopoty z jej odbiorem) i blok, dzięki którym zdobyli sporo punktów. Udanie także reprezentował się **Marcin Krakowski**, który swoimi zbićiami zapewnił Wandzie dużo piłek. I to on w trudnych chwilach, jak choćby w drugiej partii, kiedy ze stanu 20-15, zrobiło się 22-23, podrywał kolegów do bardziej stanowczych ataków. Nie udało mu się ich zmobilizować jedynie w trzecim secie. Na szczęście pozostali krakowianie posłuchali go w ostatniej części spotkania. A było już niewesoło, gdyż Wanda przegrywała 4-10. Po serii serwisów Krakowskiego gospodarze zdołali nie tylko zniwelować straty, ale nawet objąć prowadzenie 16-15. I utrzymali już przewagę do końca, głównie dzięki dobrej obronie. (dan)

stali krakowianie posłuchali go w ostatniej części spotkania. A było już niewesoło, gdyż Wanda przegrywała 4-10. Po serii serwisów Krakowskiego gospodarze zdołali nie tylko zniwelować straty, ale nawet objąć prowadzenie 16-15. I utrzymali już przewagę do końca, głównie dzięki dobrej obronie. (dan)

1. MCKiS Jaworzno	7	13	20-6
2. AKS Rzeszów	7	13	18-8
3. Okocimski	7	12	17-9
4. Kłos	7	10	16-14
5. Wawel Kraków	7	10	10-15
6. Wanda	7	10	11-17
7. Tempo	7	9	10-17
8. Rafineria	7	7	5-21

DZIWNE ŁAMAŃCE PRZY STOLE

Wiele wskazuje, że tenisistki stołowe Wandy mogą przegrać ligowe spotkanie z AZS WSP Częstochowa walkowerem, a wszystko to przy aprobacie Wydziału Gier PZTS.

Zgodnie z terminarzem miało się ono odbyć 5 października, ale częstochowski zespół występował wtedy w europejskich pucharach. Obie strony dogadały się więc, że mecz odbędzie się tydzień później i o tym terminie wiedział także związek, przysyłając sędziego. Ale AZS nie przyjechał, a szef jego sekcji stwierdził niedawno, że on o meczu nie wiedział (czyżby miał kłopoty z pamięcią) i żadnego pisma o nowym terminie nie dostał. Ktoś więc nie mówi prawdy, ale warto może podkreślić, że z tym jegomościem wcześniej już bywały problemy. Związek nieoczekiwanie nie chciał podjąć decyzji, aż jednak wyznaczył termin – sobota, 23 listopada (nie wzięto pod uwagę, że w tym terminie w hali Wandy mogą odbywać się inne zawody i tak rzeczywiście było). Oznaczałoby to więc, że ktoś w PZTS zaważył sprawę, ale prawda jest bardziej prosta. Nikt z decydentów nie chce zadzierać z

AZS Częstochowa, tylko nie wiadomo dlaczego. Akademicki przyjechał, znowu pojawił się sędzia, tylko tym razem zabrakło krakowianek. I może się okazać, że to one przegrają walkowerem, choć mówi się też o obustronnym walkowerze. Tylko dlaczego za przekrety innych ma płacić Wanda?

Ale na tym nie koniec problemów. Otóż pojawiły się głosy (z klubu), że zespół Wandy może zostać wycofany z rozgrywek (latem płokowano, iż może nie przystąpić do gry), bo nie spełnia oczekiwań i ma kłopoty finansowe. Szczęśliwie szybko znikły, acz mówi się teraz o pewnych zmianach. m.in. o zwolnieniu **Anny Kursakowej** i **Iwony Kuszaj**. I co równie ważne o powrocie do Wandy **Jolanty Szatko-Nowak**, której pozbyto się z klubu prawie dwa lata temu. Uważałem wtedy, że była to nieodpowiedzialna decyzja i zdania nie zmieniłem. Ale okazało się, iż zmieniły je niektóre osoby, które przyczyniły się do wyrzucenia Szatko. Teraz o tym nie pamiętają, tylko dlaczego zwalają całą odpowiedzialność na innych? (dan)

PINGPONGOWY JUBILEUSZ

W tym roku mija 75. rocznica powstania Krakowskiego Związku Tenisa Stołowego. Z tej okazji w sobotę, 30 listopada, o godz. 12, w kościele Matki Bożej Ostrobramskiej przy ul. Meissnera 20 (Kraków-Wieczysta) odprawiona zostanie msza św. w intencji obecnych i byłych sportowców, trenerów, działaczy oraz tych wszystkich ludzi związanych z tą dyscypliną, którzy już odeszli na zawsze.

Przypomnijmy więc może grono osób, które przyczyniły się do roz-

woju tenisa stołowego w Nowej Hucie. Działali oraz pracowały one w Wandzie i Hutniku, a teraz ich już nie ma: **Stefania Kuśmierz, Jan Kuśmierz, Zbigniew Marcowski, Stanisław Palczewski, Edmund Grzywnowicz, Andrzej Bukowski, Jan Gorczyca, Antoni Marek, Mieczysław Łotocki, Marian Jaskólski, Władysław Zysek, Bronisław Samborski, Józef Pikul, Jan Labak, Stefan Plezia, Józef Redner, Jerzy Chrapala, Danuta Kij, Stanisław Kij.**

Także tego dnia działający przy tym kościele Parafialny Klub Sportowy „Porta” organizuje otwarty turniej dla amatorów i wyczynowców, kobiet i mężczyzn (grają razem), który rozpocznie się o godz. 12. Ale wcześniej (od godz. 9) rywalizować będą niepełnosprawni na wózkach inwalidzkich. O tej samej godzinie odbędą się również zawody żaków (urodzeni w 1992 roku i młodsi) oraz turniej młodzików (urodzeni w latach 1991-99). (dan)

W Tarnowie rozegrany został turniej siatkówki chłopców, w którym wzięły udział drużyny nowohuckiego UKS Dobry Wynik, działającego przy Gimnazjum 46 (os. Teatralne).

W rywalizacji zespołów z rocznika 1989 najlepsza okazała się właśnie reprezentacja Dobrego Wyniku, w

TRAFILI DO KADRY

której wystąpili: **Jacek Leśniak, Piotr Domalewski, Michał Sosnowski** – został wybrany najlepszym zawodnikiem imprezy, **Adam Rutkowski, Rafał Szych**. Na drugim miejscu uplasował się Sokół Tarnów, trzeci był UKS Bobowa. Piątą lokatę zajęła druga drużyna Dobrego Wyniku, grająca w składzie: **Bartek Paos, Marcin Szymański, Piotr Gawlik, Andrzej Czaiński, Tomasz Szopa i Grzegorz Czech**. Trenerami obu drużyn byli **Ryszard Pozlutko** i **Monika Książek**. Kilku z wymienionych chłopców, dzięki dobrej postawie w tarnowskich zawodach powołanych zostało do kadry makroregionu małopolskiego, są to: **Leśniak, Domalewski, Sosnowski, Paos, Gawlik, Czech**.

Zmagania drużyn z rocznika 1990 zakończyły się wygraną Kędzierzyna, który wyprzedził Hejnał Andrychów i Dobry Wynik. W zespole z Nowej Huty, prowadzonym przez trener **Katarzynę Kulisę**, grali: **Grzegorz Oleksy, Bartek Biały, Maciej Wasilewski, Damian Wojtas**. (dan)

GOŚCINNI TRAMPKARZE

Z udziałem ośmiu drużyn rozegrany został w hali Wandy turniej trampkarzy starszych (rocznik 1988-89) o puchar dyrektora nowohuckiego klubu. Piłkarze z Nowej Huty byli doświadczeni, pozwalając wygrywać rywalom z innych stron Krakowa.

Po fazie grupowej, po dwie najslabsze ekipy rywalizowały o miejsca 5-8. Piątą pozycję zajął UKS Olimpic, który w decydującym meczu pokonał Grębałowiankę 4-2. O siódmej lokacie decydowały rzuty karne, gdyż w normalnym czasie był remis 0-0. Lepiej strzelali karne gracze Strzelców, zwyciężając w ten sposób z Wandą II 3-2.

W półfinale nowohuckie drużyny nie sprostały rywalom. Wanda przegrała z Wieczystą 1-3, a Krakus z Opatkowiek 0-2. W spotkaniu o trzecie miejsce Krakus pokonał Wandę 4-2. Taki sam wynik padł w finale, w którym lepsza okazała się Opatkowiek, zdobywając puchar dyrektora **Wiesława Suśniaka**.

Najlepszym zawodnikiem turnieju uznano **Mateusza Jelenia** (Strzelcy), królem strzelców został **Przemysław Palka** (Opatkowiek), a najlepszym bramkarzem **Martina Szwieca** (Krakus). Trwające prawie siedem godzin zawody toczyły się w miłej atmosferze, a uczestnicy byli gorąco dopinguowani przez licznie zgromadzoną publiczność (rodzice, koleżanki i koledzy grających). (dan)

HUTNICZY ZACIĄG

Sekcja młodzieżowa Hutnika prowadzi nabór chłopców z rocznika 1995, którzy chcą uprawiać piłkę nożną. Zgłoszenia w poniedziałki (godz. 17.30) i środy (godz. 17.50) w Szkole Podstawowej nr 88 w os. Szklane Domy. Zajęcia prowadzi trener **Kordian Wójs**. (dan)

STRACH MA WIELKIE OCZY?

Pytanie – co komu zawiniły szyby w szkolnej sali gimnastycznej, skierowane w stronę tych co wybijają, odbije się milczeniem. Zresztą nie ma kogo pytać, gdyż nikogo nie złapano na gorącym uczynku, mimo, że w pobliżu znajdują się bloki mieszkalne, a brzęk rozbijanej szyby niesie się po wyciszonym nocą osiedlu. Więc czy rzeczywiście nikt nie widział i nie słyszał powtarzających się akcji wybijania szyb w budynku szkoły w os. Oświecenia?

Pytanie to stawia Teresa Ryszka wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 130 w os. Oświecenia. Może ktoś je przemyśli i chociaż wezwie policję gdy zauważy, że coś dzieje się na terenie należącym do szkoły.

Młodzież jaka jest – każdy widzi. A widzi najczęściej tę grupę, która nie ma pomysłu na życie. Albo pomysł ma jeden – dla postronnego obserwatora – ograniczający się do wysiadania na ławce, picia piwa, używania mocnych słów i spluwania. Ta ostatnia obrzydliwa moda stała się zmorem dozorczyń z blokowisk nie tylko w os. Oświecenia. Na klatkach schodowych, gdzie wcześniej przesiadywała młodzież pozostaje upstrzona plwocinami okolica i pety po papierosach. Dlaczego przesiadają na klatkach. Czy czują się tutaj swobodniejsi, czy też jest to

chodzą wybite szyby – mówi dyrektor Teresa Ryszka.

Można się zastanawiać czy nie było błędem usytuowanie dwóch szkół w jednym budynku: szkoły gdzie sąsiaduje młodzież 7-letnia i nastoletnia. To są dwie różne szkoły i dwa różne pomysły na szkołę, ale nie jest to bynajmniej wytłumaczenie dla sięgających po kamienie.

Szyby w hali sportowej szkoły w os. Oświecenia były wybijane kilkakrotnie. Także w wakacje – w nocy z 29 na 30 lipca zostały wybite roku szkolnego. Tym razem to była zor-

plnąć pomiędzy blokami i zaatakować w innym miejscu.

Wypełniają sobie sami czas. Czym – chuligaństwem. Rodzina i szkoła przestała być dla nich autorytetem, ale też rodziców tych dzieci chyba nie interesuje jak ich pociechy spędzają czas wolny.

Nieletni przestępca w Krakowie, to chłopak w wieku od 15 do 17 lat, najczęściej uczeń gimnazjum, działający w kilkuosobowej grupie. Czasami zdarzają się sytuacje drastyczne. Tak jak we środę, 22 listopada gdy do pokoju nauczycielskiego Zespołu Szkół Mechanicznych w os. Szkolnym wtargnęło dwóch młodych ludzi, którzy – na oczach przerażonej nauczycielki – ugodzili siekierą jednego z uczniów.

– Malejące poczucie bezpieczeństwa mieszkańców blokowisk nie znajduje odzwierciedlenia w policyjnych statystykach. Pojedyncze wydarzenia, jak to zajęcie w Zespole Szkół Mechanicznych nad Nowohuckim zalewem jest opisywane przez prasę, media nadają mu rozgłos, a w rezultacie społeczne poczucie jest takie, że podobne rzeczy dzieją się w każdej szkole, a przecież tak nie jest – podkreśla Tomasz Klimek rzecznik prasowy Komendy Miejskiej Policji.

Uważa on, że os. Oświecenia nie jest najczęściej notowanym w statystykach policyjnych osiedlem. Że zagrożenie chuligaństwem jest tu porównywalne do osiedli o podobnej zabudowie i liczbie mieszkańców. Rzecznik policji podkreśla, że dwa lata temu udało się spacyfikować grupy chuligańskie, „pseudokibiców”, prowadzące międzyosiedlowe walki. Okazuje się, że w ostatnich tygodniach policji zgłoszono tutaj tylko jeden rozboj. A więc strach mieszkańców os. Oświecenia ma tylko wielkie oczy?

Jak wygląda mapa przestępczości w Nowej Hucie? Często wskazuje się na os. Szkolne, gdzie wielość szkół wpływa na częstotliwość chuligańskich zdarzeń. W tym rejonie w 1992 roku grupa młodych ludzi zabiła niemieckiego kierowcę tira. W 1995 roku dwaj nieletni zakałowali tu bezdomnego mężczyznę.

Dwa lata temu, w os. Na Stoku gdzie mieszka ugodzony siekierą uczeń Zespołu Szkół Mechanicznych, został pobity przez rówieśników przypadkowy 17-letni chłopak (trafił do szpitala z pękniętą podstawą czaszki) tylko dlatego, że kibicował Hutnikowi.

Coraz częściej pojawia się brutalność. Co robić w takich sytuacjach? Nie wdawać się w dyskusję, ale oddać o co proszą. Nie próbować obrony, ale szybko oddalić się z tego miejsca – radzą policjanci.

Czy wraz z zaszklaniem okien i ustawieniem chroniącej je siatki skończą się problemy Szkoły Podstawowej nr 130 w os. Oświecenia? Dyrekcja chce jeszcze wykonać dodatkowe ogrodzenie, które utrudniłoby dostęp do tzw. Manhattanu czyli dachu szatni i dachu niskiego budynku między obiema salami gimnastycznymi. Co można jeszcze zrobić?

– Najlepiej założyć monitoring, wynająć ochroniarzy, którzy czuwaliby nad obiektem cały dzień. Ale to kosztuje, a wiadomo, że oświata pieniędzy nie ma... (krys)

Przejścia pod jezdnią ulicy Grotta-Roweckiego nikt nawet nie próbuje odmalowywać...

efekt postawy rodziców, ich niechęci do przyjmowania w domu kolegów syna czy córki? Faktem jest, że młodzież grupuje się na klatkach schodowych, albo w przełączkach bloków. Mieszkanie w sąsiedztwie przełączki bardzo daje się we znaki lokatorom mieszkań, narażonych na wysłuchiwanie niewybrednych odzywek.

Te najbardziej widoczne i hałaśliwe grupki rzutują na obraz całości. Dlaczego robią to czego nie zrobiliby we własnym domu: wyżywają swoją agresję na martwych przedmiotach: ot choćby wybijając szyby w budynku szkoły czy na przystankach tramwajowych, niszcząc ławki i zamalowując sprejem czyste elewacje budynków?

Gdy przed laty budowano tak potrzebną w os. Oświecenia szkołę, zaplanowano ją z rozmachem. Powstała szkoła obszerna, z ładną halą gimnastyczną, choć bez pierwotnie planowanego tutaj basenu. Hala gimnastyczna szkoły jest jedną z najpiękniejszych w Krakowie. – Staraliśmy się dbać o szkołę jak o własne dobro, przecież własnymi rękami tę szkołę urządzaliśmy. I co? Dziś walczymy jak z wiatrakami z ciągłą dewastacją toalet wewnątrz budynku, „malowaniu” szkolnych murów przez amatorów graffiti – ciągle musimy zamalowywać wypisywane na tynku przekleństwa, a do tego do-

organizowana akcja. – 31 sierpnia na 1 września zastaliśmy wybite szyby w sali gimnastycznej. Grupa była na tyle bezczelna, że zadzwoniła z powiadomieniem na policję. Policja owszem przybyła, spędziła wokół budynku pół godziny, a młodzież dokonała wybijania szyb po ich odjeździe. Nie wierzę z drugiej strony, że nikt niczego nie widzi i nie słyszy – zauważa dyrektor Ryszka.

Operacja ponownego zaszklania okien przeciągała się, gdyż potrzebne było odpowiednie szkło. Teraz po ponownym oszkleniu założone zostaną specjalne siatki ochronne.

Nastoletni chuligani z os. Oświecenia lubią spotykać się w rejonie szkoły, choć niekoniecznie lubią się uczyć. W kompleksie, zróżnicowanych wysokościowo budynków, wieczorem nikt im nie przeszkadza. Mają spokój, więc tam na dachu piją piwo organizując alkoholowe libacje, po których pozostają puste butelki.

Dla sportu wchodzą na dach hali. Nazwali to miejsce Manhattanem. Łamią anteny.

Osiedlowe grupki spotykają się najczęściej po szkole. Krótko ostrzyżeni, hałaśliwi. Obecność w grupie nobilituje, staje się sposobem spędzania wolnego czasu. Głośni, wulgarni, lekceważący wobec innych.

Blokowiska, których zabudowa sprzyja anonimowości, pozwala w razie patrolu policji ukryć się, roz-

Naszej Koleżance
DANUCIE NOWAK
wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci
OJCA
składają
Koleżanki i Koledzy
z Centrum Informatyki „HTS ComArch” S.A.

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „MORFON”

31-874 Kraków, os. Dywizjonu 303 31J (od strony ul. Andersa),
tel. (012) 641-68-17

czynny w godzinach: pon.–pt. 8⁰⁰–16⁰⁰, sobota 8⁰⁰–13⁰⁰
tel. całodobowy: (012) 649-59-96, kom. 0604 29-69-32

Zakres usług: – sprzedaż trumien – przewóz zmarłych na terenie całego kraju i zagranicą – kompleksowa obsługa pogrzebu – wieńce i wiązanki – krzyże, tabliczki, klepsydry itp. – nekrologi i kondolencje w prasie – kremacja (spopielenie)

CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z DOMU DO CHŁODNI
Bezgotówkowe rozliczenie pogrzebu w ramach zasiłku ZUS

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG POGRZEBOWYCH KONDUKT

os. Uroczę 5 Tel. 685-53-44, 0600-783-304

Bezpłatny całodobowy przewóz zwłok z mieszkań do chłodni

Najtańsze bezgotówkowe kompleksowe usługi pogrzebowe

ODZIEŻ ŻAŁOBNĄ

Tel. całodobowy 685-53-44, 0600-783-304

Profesjonalne usługi pogrzebowe

„CORDIA”

Rok założenia 1992

**TANIO, KOMPLEKSOWO
I BEZGOTÓWKOWO**

os. Na Skarpie 24, tel. 643-72-22

czynne od 8.00 do 15.00

tel. całodobowe: 648-40-35, 0606-139-383

Bezpłatny całodobowy przewóz zwłok z mieszkań do chłodni

POGRZEBOWE USŁUGI:

◆ **KOMPLEKSOWO** ◆ **BEZGOTÓWKOWO**

Bezpłatny całodobowy przewóz zwłok z mieszkań do chłodni

„REKORDIA” (w budynku administracyjnym cmentarza w Grębałowie)

Tel. 645-47-24 (CAŁĄ DOBĘ)

NEKROLOGI I KONDOLENCJE

przyjmuje Biuro Ogłoszeń

„Głos – Tygodnika Nowohuckiego”

(al. Jana Pawła II 232 – NCK)

tel. 643-44-33

OGŁOSZENIA DROBNE BEZPŁATNE

* **SPRZEDAM** pokój z kuchnią. Tel. 644-79-82 po 17.00.
* **WŁASNOŚCIOWE**, Biesko-Biała, zamienię na Kraków. Tel. (033)811-77-30.
* **ZAMIENIĘ** mieszkanie w Bielsku-Białej na Kraków. Tel. (012)681-33-39.
* **ZAMIENIĘ** mieszkanie kwatrukowe, 2-pokojowe z kuchnią, 51 m kw. (parter) na pokój z kuchnią do 30 m kw. Tel. 685-55-78.
* **SPRZEDAMY** drzwi stalowe i kraty metalowe. Tel. 425-86-08.

* **SPRZEDAM** bardzo tania ładna, prostą suknię ślubną. Tel. 648-83-94.
* **ZAMIENIĘ** 2-pokojowe + kuchnia jasna, kwatrunek, 39 m kw. na 1 piętro lub wysoki parter. Tel. grzechn. 425-85-33 po 18.00.
* **GARAŻ** do wynajęcia. Tel. 425-85-05.
* **SPRZEDAM** piec gazowy co, nowy. Tel. 643-68-22 wieczorem.
* **RENCISTKA** podejmie pracę, opiekę nad starszą osobą lub nad dzieckiem. Tel. 648-77-38.
* **SPRZEDAM** garaż blaszak w rejonie Wzgórz Krzesławickich. Tel. 645-30-25.
* **EMERYTKA** poszukuje pracy, sprzątanie lub opieka nad starszą osobą. Tel. 645-78-58.

Dealer: TŁUMIKI alu bosal
Dealer Ulter top sport Auto-Wydech
ASMET
Bieńczycka 2a
Tel. (012) 648-27-62
(012) 648-99-84

przeгляд gratis, gwarancja hurt-detel, wszystkie marki wymiana tylko 30 minut
Sondy Amortyzatory Katalizatory Akumulatory Haki holownicze

Restauracja „ZACHĘTA-CATERING”
Kraków, ul. Księża Pijarów 3 (równoległa do ul. Bora-Komorowskiego)
wesela, przyjęcia okolicznościowe, bankiety, obsługa wycieczek
SYLWESTER!
Zapraszamy od 11.00 do 22.00
Tel. 413-23-02

KOREPETYCJE, MATEMATYKA.
Tel. 644-00-14

KRYNICZANKA
Hurtownia Napojów „U Jakuba”
poleca w sprzedaży hurtowej i detalicznej wody mineralne, wody lecznicze, napoje, soki
Kraków, ul. Ławnicza 8, tel. 644-73-64.
Zapraszamy: pon.-pt. 8-20, sobota 8-16.

Kredyt bankowy jest za Kredyt bankowy jest za Kredyt bankowy jest za
Kredyt bankowy jest za drogi Kredyt bankowy jest za drogi Kredyt bankowy jest za

Oferujemy coś lepszego-Skorzystaj z naszej oferty

KRAKÓW ul. Przy Rondzie 6 (Biproskór) tel. 0 12/ 294 26 12	NOWA HUTA Os. Złotej Jesieni 6 tel. 0 12/ 648 78 66 w.356	BOCHNIA ul. Kościuszki 3 tel. 0 14/ 611 77 01
---	--	--

KRAKÓW
ul. Cieszyńska 2
tel. 0 12/ 294 56 12

10 000 PLN rata już od 66,66 zł
25 000 PLN rata już od 166,66 zł
60 000 PLN rata już od 400,00 zł

Lokata Polskie Centrum Kapitałowe
Raty dla Ciebie

NOWOOTWARTE PORADNIE INTERNISTYCZNE I LEKARZA RODZINNEGO
Twój lekarz bliżej Ciebie
Os. Centrum „B” 11/1 p. tel. 644 08 35
Os. Urocze 2/II p. tel. 644 24 74
Zapraszamy pon. - pt. w godz. 8.00 - 19.00
Porady bezpłatne dla pacjentów ubezpieczonych w Małopolskiej i Branżowej Kasie Chorych

KOMIS LAMUS
Meble • Sprzęt: RTV AGD SPORTOWY
ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ, RENOWACJA
tel. 647-46-01
2 Pułku Lotniczego paw. 1

Ośrodek Usprawniania Leczniczego „REHABILITACJA”
os. Piastów 40, pok. 216, tel. 641-23-28

• laser • masaż • fizykoterapia • gimnastyka lecznicza
ODCHUDZANIE KOMPUTEROWE • AKUPUNKTURA
- drenaż limfatyczny - likwidacja cellulitu - pielęgnacja poporodowa
Zabiegi i badania pod kontrolą lekarzy

**STRACIŁEŚ ?
MY ODZYSKAMY !**
* długi - odzysk - windykacja
usługi:
* detektywistyczno - inwigilacyjne
* wywiadownia gospodarcza

GRUPA INKASO SYSTEM
rewindykacja należności

Kraków, ul. Szlak 65/912
tel./fax 632-17-31
0692-463-439

PRACOWNIA RENTGENOWSKA OGÓLNODIAGNOSTYCZNA
os. Urocze 2
Tel. 644-92-82

20% rabatu dla uczniów i studentów

Handel ☆ Usługi ☆ Produkcja
oraz **bieżąca informacja**
o ogłoszeniach prasowych

Tel. 94-77

Telefoniczna Agencja Informacyjna
CAŁODOBOWO

BIURO OGŁOSZEŃ PRASOWYCH
648-67-23
0 606-246-519
Plac Bieńczycki 5A, Ip.

Ośrodek Rekreacji Siłowej „NIUTON” S.C.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług - rekreacji siłowej w ośrodkach na os. Kościuszkowskim i al. Jana Pawła II 232 (budynek Nowohuckiego Centrum Kultury)

Gwarantujemy: • doskonały relaks
• aktywne spędzenie czasu w miłej atmosferze • fachowy instruktaż • porady dotyczące treningu i diety

Zniżki dla uczniów i studentów

Godziny otwarcia:
O.R.S. „NIUTON”, os. Kościuszkowskie 5 (tel. 648-02-04) pn.-pt. 8.30-22.00, sob. 10.00-16.00, niedziela 10.00-14.00
al. Jana Pawła II 232 (NCK) (tel. 644-02-66 w. 263) pn.-pt. 8.00-22.00, sobota 10.00-16.00, niedziela 10.00-15.00

OKNA PCV
♦ wysoka jakość
♦ ceny producenta
♦ gwarancja 12 lat
642-12-03, 684-40-10
RABAT DO 25%

WYKONUJEMY NADRUKI FIRMOWE NA TOREBKACH PAPIEROWYCH, TORBACH I REKLAMÓWKACH FOLIOWYCH

OPAKOWANIA
PAPIEROWE, FOLIOWE, JEDNORAZOWE, OZDOBNE

PAPAK Zadzwoń!
6-433-433
642-15-59
644-06-79
os. Kolorowe 16A

AGD / CHEMIA ART. BIUROWE

DOSTAWY W DNIU ZAMÓWIENIA
w połowie SAMOOBSŁUGA
METKOWNICE
⇒ sprzedaż
⇒ serwis

BARDZO SZEROKI ASORTYMENT

WYKONUJEMY NADRUKI FIRMOWE NA TOREBKACH PAPIEROWYCH, TORBACH I REKLAMÓWKACH FOLIOWYCH

Restauracja „Piastowska”
Zaprasza !!!
w godz. 9.00-21.00

648-27-26
Os. Tysiąclecia 42,

organizujemy przyjęcia okolicznościowe, wesela i bankiety w restauracji i w miejscu wskazanym przez klienta, wieczorki taneczne od 11 X (wstęp wolny)
oferujemy bardzo dobrej jakości wyroby garmazeryjne - bez konserwantów po bardzo atrakcyjnych cenach, dla odbiorców indywidualnych i zbiorowych - (F-VAT);
polecamy dobre domowe obiady po 6,50 zł !!!
istnieje możliwość dowozu zamówionych wyrobów

OKNO-POL
SPÓŁKA Z O.O.
PRODUCENT STOLARKI BUDOWLANEJ
Mników, k/Krakowa, tel.(012) 280 54 90, fax: (012) 280 55 05

Rachunek jest prosty !!!

+ 19% ulga rem./budowlana
+ 35% Max. Rabat od OKNO-POL-u
= 54% Oszczędzasz

Nie przegap !!!

W OPCRZEGU:
Drzwi: antywłamaniowe, zewnętrzne wewnętrzne, techniczne
OKNA: drewniane, aluminiowe, akcesoria
Podłogi: panelowe, drewniane

W STANDARDZIE:
Szyba k=1,1, mikrowentylacja, wypełniona dolna część ramy.

Bieńczycki Plac Targowy 25a, 19a, tel. 641 46 30, 648 41 81.
Poszukujemy przedstawicieli handlowych oferujemy atrakcyjne warunki współpracy tel. 0608 397 662

Z

Zdrowie i uroda

PRZYCHODNIA LEKARSKA

NOWA HUTA, os. Szklane Domy 2a
REJESTRACJA: 644-98-99
Sekretariat: tel. 643-76-03,
fax 644-61-07

BADANIA:

- ♦ okresowe pracowników – w ciągu 1 dnia
- ♦ na książeczkę zdrowia – w ciągu 1 dnia
- ♦ kwalifikacyjno-okresowe kierowców

♦ **LEKARZE:** • internista – lekarz medycyny pracy • neurolog – leczenie w ramach kasy chorych • chirurg naczyń i naczyń • ESPERAL • laryngolog • okulista • dermatolog • ginekolog • stomatolog • urolog • leczenie cukrzycy i chorób tarczycy

♦ Pracownia analityczna pełny zakres (wyniki w dniu następnym) ♦ EKG – spoczynkowe ♦ USG jamy brzusznej i ginekologiczne ♦ RENTGEN zębów, kręgosłupa, klatki piersiowej ♦ REHABILITACJA LEZNIENIA – MASAŻE ♦ ZABIEGI PIELĘGNIARSKIE

NISKIE CENY I FACHOWA OBSŁUGA

RentgenMed

NZOZ Pracownia

Radiologiczna

os. Krakowiaków 43

644-19-06 I piętro

Zdjęcia RTG dorosłych i dzieci

w dniu zgłoszenia

Dawki RTG obliczane

komputerowo, indywidualnie

dla każdego pacjenta

Pon.-pt. 8.00-18.00

SPECJALISTYCZNY

GABINET NEUROLOGICZNY

Liliana Drożdż,

specjalista neurolog

Nowa Huta, os. Piastów 40/20

Wizyty: pon.-pt., po uzgodnieniu

telefonicznym. Tel. 0605-610-026.

„MASTER-DENT”

STOMATOLOGIA

649-28-28

kontakt@master-dent.getin.pl

♦ STOMATOLOGIA

♦ CHIRURGIA

♦ PROTETYKA: mosty, korony

PROCERA, licówki, protezy

teleskopowe

♦ HIGIENIZACJA: piaskowanie

♦ KAMERA WEWNĄTRZYSTNA

♦ RADIOWIZJOGRAFIA

Codziennie 10-21, sob. 9-16

Os. Dywizjonu 303 19C

(nowy budynek)

Lekarz radzi

ZAPOBIEGANIE GRUŹLICY U DZIECI

Gruźlica u dorosłych i u dzieci była kiedyś społeczną klęską. Badania przeprowadzone w Szpitalu św. Ludwika wśród dzieci w Krakowie pod koniec XIX wieku wykazywały, że u około połowy dzieci mających ponad 1 rok życia, przyjmowanych z powodu różnych chorób, stwierdzono współistnienie gruźlicy.

U dorosłych i u dzieci ta zakaźna choroba była częstą przyczyną śmierci. W ostatnich kilku dziesięcioleciach zanotowano wyraźny spadek zachorowalności na gruźlicę na całym świecie, a wprowadzone do leczenia skuteczne leki pozwalają, przy wczesnym rozpoznaniu i odpowiednio długiej terapii (miesiące), uzyskiwać wyleczenie u niemal wszystkich dzieci chorych na gruźlicę. Niestety, dane z ostatnich lat wskazują, że na gruźlicę choruje na świecie więcej ludzi niż w ostatnich dziesięcioleciach, a nasz kraj wyróżnia się najwyższą zapadalnością na tę chorobę.

***

U dzieci gruźlica, w około 90%

przypadków, umiejscawia się w układzie oddechowym. Pozapłucna gruźlica może występować u dzieci w każdym narządzie ustroju. Najcięższe jest gruźlicze zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, około 30% chorych na to dzieci umiera, a wśród wyleczonych, blisko 30% pacjentów pozostaje kalekami z powodu trwałego uszkodzenia mózgu. Gruźlicze zapalenie mózgu i opon zdarza się dzisiaj zupełnie wyjątkowo, a chorują na nie przede wszystkim dzieci nie szczepione BCG po urodzeniu. Również częsta poprzednio gruźlica węzłów chłonnych obwodowych i powodująca kalectwo gruźlica kości i stawów, występuje obecnie wyjątkowo.

W zapobieganiu wszystkim postaciom gruźlicy u dzieci duże znaczenie ma ochrona przed chorymi dorosłymi wydzielającymi prątki gruźlicy (zakażenie drogą kropelkową przez prątki znajdujące się w kropelkach śliny, śliny i płwociny).

***

Odporność dzieci można i należy wzmacniać przez zapewnienie im odpowiednich warunków bytowych – zwłaszcza dotyczących żywienia i mieszkania. Ważnym postępowaniem zapobiegawczym są także szczepienia przeciwgruźlicze, których celem jest wytworzenie u dziecka odporności na zakażenie. Pierwsze szczepienie przeciwgruźlicze (BCG) wykonuje się w oddziałach noworodkowych. Szczepionka podawana jest śródskórną, w zewnętrznej 1/3 górną część lewego ramienia. U niemowląt w 11-12 miesiącu życia lekarz ocenia obecność i wielkość blizny poszczepiennej. To badanie przesądza o ewentualnej

potrzebie powtórzenia szczepienia BCG.

Szczepienie BCG wykonuje się również w 7. roku życia oraz ewentualnie w 12. i 18. roku, ale wtedy jedynie u tych osób, u których przeprowadzone badanie (test tuberkulinowy Mantoux) wykazuje wynik ujemny. Trzeba w tym miejscu dodać, że szczepienie BCG nie powoduje poważniejszych powikłań, a przeciwwskazania są nieliczne i zwykle tylko czasowe.

W zapobieganiu gruźlicy ważną rolę odgrywają też badania profilaktyczne osób dorosłych, które mogą być źródłem zakażenia (zwłaszcza personel wszystkich dużych zbiorowisk dziecięcych), ponieważ na gruźlicę zapadają przede wszystkim dzieci mające kontakt z prątkującymi dorosłymi, dzieci u których okres od szczepienia BCG wynosi ponad 6 lat.

Dr JERZY ARMATA

JOGURT – ŹRÓDŁO ŻYCIA

Jogurtowi przypisuje się właściwości przedłużania życia ludzkiego. Pochodzi prawdopodobnie z Indii. Znany był już w starożytnym Egipcie, cztery tysiące lat przed naszą erą. Kilka wieków później jedli go już mieszkańcy basenu Morza Śródziemnego, krajów bałkańskich i Dalekiego Wschodu. Podejrzewa się, że znani z długowieczności Bułgarzy właśnie dzięki niemu osiągają tak wysoką średnią wieku. Naukowcy podkreślają bowiem, że przetwory mleczne, w tym i jogurt, ludzie powinni spożywać w każdym wieku – od urodzenia do późnej starości.

Jogurt jest mlecznym napojem fermentowanym. Dopiero w XX wieku odkryto, że sprawcami przeistoczenia się mleka w jogurt są mikroskopijne bakterie (termofilne paciorkowce i laseczki mlekowe), przekształcające cukier mlekowy, czyli laktozę, w kwas mlekowy. Tak więc jogurt to po prostu zagęszczone mleko, poddane fermentacji. Nazwa „jogurt” wywodzi się od słów tureckich „ja-urt”, co znaczy kwaśne mleko. Od stuleci ceniony jest za walory smakowe i dietetyczne – zawiera niewiele tłuszczu, sporą porcję wapnia i bardzo dużo białka. 250 g jogurtu zaspokaja 35% dziennego zapotrzebowania organizmu na wapń i około 15% na białko. Jogurt jest bogaty w fosfor, witaminy z grupy B, witaminę A oraz zawiera śladowe ilości witaminy C.

Jogurt, dzięki swoim wyjątkowym właściwościom, ułatwia syntezę witamin w organizmie, wspomaga układ odpornościowy, ułatwia wchłanianie żelaza i odtruwa organizm z toksyn. Jest niskokaloryczny, lekkostrawny i dobrze wpływa na układ pokarmowy. Pomaga w tworzeniu prawidłowej flory bakteryjnej w przewodzie pokarmowym oraz wspomaga leczenie zaburzeń trawiennych. Obniża poziom cholesterolu, łagodzi stesy, podnosi odporność organizmu, chroni żołądek przed zakażeniem i rakiem. Zmniejsza ryzyko wystąpienia takich groźnych chorób, jak osteoporoza, nowotwór jelita grubego, kamica nerkowa, nadciśnienie i choroba niedokrwienna serca. Zwalcza też nosicielstwo chorobotwórczych bakterii jelit (salmonella), hamuje procesy

gnilne w jelitach i odbudowuje funkcje układu pokarmowego po kuracji antybiotykowej.

Jogurty zawierają więcej wapnia – budulca kości – niż mleko w czystej postaci (500 ml mleka = 350 ml jogurtu). Jogurt jest więc przyjemną alternatywą dla osób, które muszą uzupełnić niedobory wapnia. Jedzenie jogurtów jest polecane dzieciom w wieku dojrzewania, kobietom w okresie menopauzy oraz osobom starszym, zagrożonym osteoporozą. Jeszcze na początku XX wieku jogurt w Europie sprzedawano tylko w aptekach. W Europie moda na picie jogurtów zaczęła się w latach 20. i 30. XX wieku. Przełom nastąpił w latach 60., kiedy to Szwajcarzy dodali do jogurtów owoce i tak powstały pierwsze jogurty owocowe. Owoce zawierają pektyny, które wiążą metale ciężkie i w ten spo-

sób wspomagają oczyszczanie organizmu. Są też bogate w witaminę C, której jest w mleku bardzo mało. Połączenie owoców z produktami mlecznymi jest polecane przez dietetyków i technologów żywienia jako źródło naturalnej energii. Jogurt jest smaczniejszy i zdrowszy niż mleko. Dodatkowo jako łatwiej przyswajalny, polecany jest zwłaszcza osobom, które mają problemy z trawieniem cukru mlecznego (laktozy).

Współcześnie, dzięki urozmaiconym smakom, jogurt jest spożywany w coraz większych ilościach. Dzisiaj ponad 30% ludzi na całym świecie je regularnie jogurty. Statystyczny Polak zjada średnio 5,2 kg jogurtów, a ich roczną sprzedaż szacuje się na około 200 tysięcy ton. Przeciętny mieszkaniec krajów Unii Europejskiej spożywa 18,5 kg jogurtów rocznie. Najwięcej jogurtów jedzą Niemcy i Finowie – na jedną osobę przypada blisko 40 kg rocznie.

(sp)

BIOREZONANS SZANSĄ NA ZDROWIE

Jak dowiedzieliśmy się od Pana Zenona, od 4 lat bezskutecznie leczył u gastrologa chorobę wrzodową dwunastnicy. W badaniu gastroskopowym mimo zastosowanego leczenia wciąż widoczna była kilkumilimetrowa nisza wrzodowa. Dopiero po 4 terapiach w gabinecie BIRT nastąpiła wyraźna poprawa stanu jego zdrowia. Ustąpiły dolegliwości bólowe, wrócił apetyt. Stopniowo rozszerzana dieta spowodowała, że Pan Zenon przytył około 2 kilogramów, a jego szczupła twarz nieco się wypełniła i nabrała zdrowego wyglądu. Znajomi również zwrócili na to uwagę i pytali, jak to się stało, iż tak ładnie wygląda, na co odpowiadał, że to wizyty w gabinecie biorezonansu przywróciły mu chęć do życia i umożliwiły powrót do zdrowia.

UWAGA PALACZE!!

Metoda leczenia za pomocą aparatu BRT (mającego certyfikat ISO 2002 dla sprzętu medycznego) daje rewelacyjne efekty w likwidowaniu głodu nikotynowego (skuteczność 90%). Nawet wieloletni palacze nie mają problemu z rzuceniem palenia po jednej lub dwóch 20-minutowych terapiach.

Daje również pozytywne rezultaty w leczeniu wszystkich rodzajów alergii (komputerowe, bezbolesne testy alergiczne i odczulanie), astmy, reumatyzmu, dolegliwości kostno-stawowych, chorób kręgosłupa, nerwoból.

GABINET BIOREZONANSU
Kraków, os. Krakowiaków 43
Pon.-pt. 10-17. Tel. 642-07-03

PRODENT®

os. Niepodległości 3 A

czynne codziennie 9-19, soboty 9-14

tel. 681-34-80,

681-33-22,

0601-50-28-35

• stomatologia • chirurgia

• protetyka • naprawy protez

na poczekaniu

• ortodoncja • paradontologia

- RATY -

RENCIŚCI I EMERYCI - 30% ZNIŻKI

VIDENT

♦ protezy zębowe, korony, mosty

♦ ekspresowe naprawy protez

♦ pełny zakres usług protetycznych

Niskie ceny, wysoka jakość materiałów!

os. Boh. Września 1a/3g

tel. 645-93-33

PUMIR

PRZYCHODNIA USŁUG MEDYCZNYCH I REHABILITACJI

os. Krakowiaków 43

tel: 685-56-71

choroby wewnętrzne

medycyna pracy

profilaktyka

badania okresowe

pracownia analityczna

stomatologia neurologia

reumatologia

pon.-pt.: 7.00-11.00, czw.: 7.00-13.00

POGOTOWIE

STOMATOLOGICZNE

PEŁEN ZAKRES LECZENIA

PRZYSTĘPNE CENY

ul. Mogińska 121, tel. (012) 413-04-66

czynne: pn.-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-21.00

**Zakład Opieki Zdrowotnej
„Centrum Medyczne - Nowa Huta” Sp. z o.o.
30-969 Kraków, ul. Ujastek 3**

Odwiedź naszą stronę internetową:

www.centrummedyczne.krakow.pl

www.cm.krakow.pl

Rejestracja: 644-73-20

**NASZYM PACJENTOM
OFERUJEMY
SZEROKI ZAKRES USŁUG:**

- **Medycyna rodzinna**
- **Medycyna pracy**
- **Diagnostyka obrazowa**
- **Diagnostyka laboratoryjna**
- **Specjalistyka**
- **Rehabilitacja**
- **Stomatologia**
- **Lecznictwo szpitalne**
- **Psychologia**
- **Apteka**

**Usługi
wykonywane są
w ramach kontraktów
z Małopolską
Regionalną Kasą Chorych**

Sekretariat:

e-mail:

sekretariat@cm.krakow.pl

tel. (012) 685 – 54 – 99

fax (012) 644 – 24 – 96

Dział Marketingu:

e-mail:

a.zygmunt@cm.krakow.pl

e-mail:

inga@cm.krakow.pl

tel. (012) 644 – 01 – 04,

tel. (012) 643 – 03 – 30

Przychodnie w mieście:

os. Złota Jesień 15b

tel. (012) 648 – 98 – 77

os. Na Skarpie 64

tel. (012) 644 – 84 – 89

ul. Wysłouchów 13

tel. (012) 654 – 04 – 02

FIRMA HANDLOWA
AUTO GAMA
ARTYKUŁY MOTORYZACYJNE

KRAKÓW, NOWA HUTA OS. KOMBATANTÓW 9 www.auto czesci.krakow.pl
TEL. 647-48-98 www.autogama.pl
TEL./FAX 649-85-75 e-mail: auto@autogama.pl

CZĘŚCI ZAMIENNE DO SAMOCHODÓW:
• OSOBOWYCH • DOSTAWCZYCH • CIĘŻAROWYCH

PRODUKCJI KRAJOWEJ I ZAGRANICZNEJ
DRĄŻ PEŁNY ASORTYMENT AKCESORI

ZAPRASZAMY CODZIENNIE 8.00-18.00, SOBOTY 9.00-14.00

LEGALIZACJA WODOMIERZY
w cenie zawarty jest: serwis gwarancyjny i pogwarancyjny + gwarancja 1 rok

DETEKTORY GAZOWE
ZABEZPIECZENIA KOTŁOWNI I GARAŻY

Kraków, ul. Klasztorna 2
tel.: 643-12-64, tel./fax.: 642-14-38

Banoli PIZZERIA Banoli
Os. Centrum B 8

Mała (z dwoma składnikami) 6,90
Duża (z dwoma składnikami) 11,90

Siedzisko Banoli w Krakowie:
ul. Farmelicka 22 432-22-32
ul. Halski 29 654-44-44
ul. Pszona 1 417-22-22
ul. Wolnica 10 432-11-22
pn-pt 10-23 sob-nd 11-23

Bezpłatna dostawa na terenie Krakowa
680-44-40
Podajemy pizzę, dania obiadowe, sałatki, napoje

SMREK SKLEP DRZEWNY
os. Kombatantów 6, tel. 649-65-42

oferuje: • BOAZERIE • PANELE • LISTWY WYKOŃCZENIOWE • DRZWI HARMONIKOWE
FACHOWA OBSŁUGA, INSTRUKCJE MONTAŻU
zapraszamy: pon.-pt. 9.00-18.00, soboty 9.00-14.00

TN DNI OTWARTE TN
30 listopad 2002 r. /Sobota/ w godzinach od 8 do 14
Jesienno - zimowa kontrola **TWOJEGO SAMOCHODU GRATIS!**

- diagnostyka /ustawienia świateł, sprawdzanie płynów, kontrola poboru prądu przez świece żarowe (Bosch Diesel Servis)
- atrakcyjne ceny paliw dostarczane przez firmę SHELL
- promocyjne mycie pojazdów
- promocyjna sprzedaż opon (montaż i wyważanie gratis)
- jazdy testowe samochodem MAN-STAR

Nowa Huta, ul. Ujastek 11 /Firma Transbud Nowa Huta S.A./ tel. 643 46 84, 644 29 44

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III - 19 IV). Bądź powściągliwy w wypowiedziach i ocenach sytuacji w firmie, zwłaszcza w obecności szefa, bo może mu się to nie spodobać, a konsekwencje mogą mieć dla Ciebie dotkliwy charakter.

BYK (20 IV - 20 V). Najbliższy tydzień sprzyjać będzie Ci w robieniu dobrych interesów i zawieraniu korzystnych umów. Poświęć więcej uwagi tym sprawom, dopilnuj wszystkiego osobiście, a nie będziesz żałować.

BLIŻNIĘTA (21 V - 21 VI). Ryzykuje się wyjazd na dłuższy czas. Rozważ to spokojnie z domownikami, by nie zarzucali Ci, że nie li-

czysz się z ich zdaniem. Dla dobra sprawy warto zasięgnąć rady osób życzliwych.

RAK (22 VI - 22 VII). Sprawy drobne, prezenty i sam bywasz ostatnio często obdarowywany. Takie gesty czynią życie bogatszym i przyjemniejszym. Mimo jesiennej niepogody oglądasz świat przez różowe okulary.

LEW (23 VII - 22 VIII). Wielką radość sprawi Ci młoda, sympatyczna osoba. Może to być uroczą dziewczyna, kuzynka, w każdym razie osoba bliska Twojemu sercu, której i Ty przychyliłbyś nieba.

PANNA (23 VIII - 22 IX). Za dużo sobie nie obiecuj po ostatniej rozmowie z kierownictwem zakładu. Nadal oczywiście przypominaj o sprawie, ale staraj się nie być uciążliwy, bo efekty mogą być inne od zamierzonych.

WAGA (23 IX - 22 X). Staraj się unikać dyskusji o finansowych problemach. To i tak na razie niczego nie zmieni, a tylko wpłynie przynębiająco na Twoje samopoczucie. Ciesz się tym co posiadasz, doznaniem chwili.

SKORPION (23 X - 21 XI). Bliska Ci osoba oczekuje pomocy, duchowego wsparcia. Nie wykręcaj się więc brakiem czasu, okaż więcej serca. Nie będziesz później żałować wspólnie przegadanych godzin.

STRZELEC (22 XI - 21 XII). Nie możesz narzekać na brak towarzysztwa. Ciągłe wokół Ciebie mnóstwo ciekawych ludzi. Z niektóry-

mi z powodzeniem można nawiązać partnerskie stosunki i do tego dążysz.

KOZIOROŻEC (22 XII - 19 I). Wiadomość na którą czekałeś, list od przyjaciół, z pewnością dotrze. To Cię mile usposobi na najbliższe dni. Poczujesz się dowartościowany i potrzebny. Nie grozi Ci absolutnie samotność.

WODNIK (20 I - 18 II). W zakładzie pracy nie wszystko układa się tak, jakbyś sobie tego życzył. Sytuacja nie zależy od Ciebie i nie miej sobie nic do zarzucenia. To normalne - po deszczu jest słońce i po słońcu znów deszcz...

RYBY (19 II - 20 III). Niespodziewani goście wniosą wiele świeżości do codziennych zajęć. Będzie okazja do wspaniałego relaksu. Przerzucasz się przejmować drobnymi kłopotami. Popatrzysz na wszystko z dystansem.

SAMANTA

HUMOR

Gdy żona wszczęła kolejną awanturę, doprowadzona do ostateczności mąż krzyczy:
- No, a teraz powiem ci całą prawdę. Piętnaście lat temu zagwiżdżałem na taksówkę, nie na ciebie!

***

- Jasiu, dlaczego już nie chcesz się bawić z Kaziem?
- A czy ty mamusiu chciałabyś się bawić z kimś, kto kłamie, bije i przeklina?
- Oczywiście, że nie.
- No widzisz. Kaziu też nie chce.

***

Rozmawiają dwie blondynki. Nagle jedna mówi:
- Słuchaj, jak właściwie się mówi: Iran czy Irak?

ETRAS OKNA SA
NOWOCZESNE OKNA DREWNIANE, ALU
10 lat gwarancji
Rabat do 30%

Tani transport 1,5 t
RABATY, RATY!
Plac Targowy Bieńczyce, ul. Szybka 7, tel. 643-67-05

Corona KRAKÓW
W GRUDNIU
PRZECENY PROMOCJE NIESPODZIANKI

KONFEKCJA DAMSKA
os. Centrum D 7, 31-933 Kraków
tel. (12) 680-36-81, 680-36-82, fax 644-83-22

DANIE z KMITA

GULASZ SEGEDYŃSKI
Składniki: kapusta kwaszona 400 g, 60 dag, cebule 100 g, tłuszcz 30 g, mąka 20 g, koncentrat pomidorowy 30 g, papryka, sól, cukier, majeranek.

Mięso wyluzować z kości, podzielić na kawałki, obsmażyć na tłuszczu, kapustę ugotować, połączyć z mięsem, dodać resztę składników, zasmażyć, doprawić do smaku i chwilę podduśić.

Restauracja „Kmita” zaprasza na tradycyjnego sylwestra. Menu jak zwykle wspaniałe, między innymi kotlet de Volaille w kremie borowikowym, golonko pieczone w papryce, boeuf strogonow, gulasz segedeński, na zimno zestaw pieczonych mięs, śledzik marynowany w sałatce oraz słodkości i napoje.

Rezerwacje: tel.: 648-36-04, lub os. Piastów 24 (w kiosku).

Sentencja tygodnia
Skąpiec zawsze cierpi niedostatek.
Horacy

§ Akta sprawy... Megabubel czy megaprzekręt?

Na robieniu prezentów można zrobić legalny i nielegalny interes. Pod koniec roku, kiedy najłatwiej sprzedać towar, wiele firm pozbywa się produktów zalegających magazyny. Problem w tym, że po chwili radości obdarowani zastanawiają się, co zrobić z niechcianymi, niepełnowartościowymi prezentami.

Jedno z dużych krakowskich przedsiębiorstw rokrocznie fundował swoim pracownikom bony na świąteczne zakupy. Kiedy jednak rok temu ofertę złożyła ogólnopolska firma zajmująca się sporządzaniem paczek okolicznościowych i świątecznych - właściciele spółki zaczęli obliczać, co bardziej im się opłaca. Dlatego też poprosili o przedstawienie im kilku wariantów zestawów gwiazdkowych. Warunek był jeden, koszt niespodzianki dla 150 pracowników nie miał przekroczyć 200 złotych.

Do Krakowa przyjechał z Warszawy młody człowiek, z samochodu wyciągnął pięknie opakowane duże kolorowe paczki i w gabinecie prezesa rozpoczęła się prezentacja. Wersji zawartości było aż kilkanaście, po to, aby uatrakcyjnić sprawianie świąteczno-sylwestrowych radości. W paczkach były więc obowiązkowo kosmetyki, co prawda nieznanymi firmami, ale w dość przyjemnych opakowaniach, a także wyroby chemii gospodarczej sprowadzone tania z Turcji oraz drobne urządzenia niezbędne w domowym gospodarstwie. Wśród nich: elektryczne szczoteczki do zębów, golarki, suszarki do włosów, mini-miksery, opiekacze, tostery. Oferta była spora, a na wszystkie wyroby roczna gwarancja.

Mimo, że wszystkie wyroby nie były produktami znanych firm, to jednak przedstawiciel warszawskiej firmy zapewniał, że jest to pełnowartościowy sprzęt na licencji uznanych wytwórców. Prezesi firmy podjęli decyzję, że zawsze taka niespodzianka to coś więcej niż zwykły świąteczny bon i podjęli decyzję o zapłaceniu 30 tys. złotych za dostawę pięknie opakowanych paczek. Doszli też do wniosku, że przy takiej różnorodności towarów ludzie, którzy np. nie potrzebują suszarki, będą mogli ją zamienić z innymi na inny towar.

Niestety, okazało się, że niespodzianka nie wypaliła. I to z kilku powodów. Po pierwsze, pracownicy nie byli specjalnie zadowoleni z takiego ich uszczęśliwienia, bo woleli bony, a przede wszystkim już w kilka dni po wręczeniu paczek zaczęli zgłaszać pierwsze, narzekające na jakość towarów.

Kiedy blisko 50 proc. obdarowanych było niezadowolonych, sprzęt elektryczny zawoził i serwisy gwarancyjne go nie przyjmowały do naprawy, a kosmetyki były fatalnej jakości, kierownictwo firmy postanowiło o wszystkim poinformować dostawcę paczek. Niestety, okazało się, że ich wszystkie telefony stacjonarne i komórkowe milczą. Do stolicy wybrał się nawet jeden z pracowników, by sprawdzić, co się stało. Na miejscu okazało się, że firma kilka dni wcześniej się wyprowadziła. Gdzie, tego nikt nie wie, nawet policja, która poszukuje kombinatorów, którzy w podobny sposób oszukali kilka przedsiębiorstw w kraju. Sprzedając im w sumie towar za ponad 250 tys. złotych. Dodajmy, fatalnej jakości i prawdopodobnie przemycony z Turcji przez wschodnią granicę.

(mar)

AUTO Gaz os. Grębałów ul. Geodetów 18 B 31-764 Kraków

DARIUSZ SAJKA
autoryzowany montaż instalacji gazowych do samochodów:
✓ gaźnikowych
✓ z wtryskiem
✓ z katalizatorem
SERWIS-REGULACJE
SPRZEDAŻ BUTLI GAZOWYCH

tel.: (012) 645-55-87
tel.kom.: 0601 541-601

JEZIEŃSKI markowe okna

Jedyny w Polsce! producent żaluzji wewnątrz hermetycznie zespolonych szyb

- ▲ profil „VEKA” 4-komorowy ▲ jasne uszczelki
- ▲ okucie „WINKHAUS” ANTYWYWAŻENIOWE
- Roletki tekstylne, parapety - wewnętrzne, zewnętrzne

„WOJMAR” os. Złotej Jesieni 13 tel./fax: 648-12-88